

Universitat Autònoma
de Barcelona

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau

Quin és el discurs sobre les relacions sexo-afectives i l'amor?

Recerca qualitativa en l'etapa adolescent

Autora: Judit Torrents Teixidor

Tutora: Anna Tarrés Vallespi

Data: 20/05/2019

Grau en Sociologia

ÍNDIX

1. Introducció.....	3
2. Marc teòric.....	4
2.1. <i>Estat de la qüestió</i>	4
2.2. <i>Objecte d'estudi</i>	9
2.3. <i>Model d'anàlisi</i>	9
2.4. <i>Metodologia</i>	10
3. Resultats.....	12
4. Síntesi dels resultats.....	16
5. Conclusions.....	17
6. Referències Bibliogràfiques.....	19
7. Annexos.....	21
7.1. <i>Accés al camp</i>	21
7.2. <i>Model d'anàlisi: operacionalització dels conceptes</i>	23
7.3. <i>Estructura del guió del grup de discussió</i>	25
7.4. <i>Aspectes relacionats amb el camp d'anàlisi</i>	27
7.5. <i>Transcripcions dels grups de discussió</i>	28
7.6. <i>Taula de síntesi</i>	98

1. Introducció

L'estudi de tot allò que relaciona amb les emocions en general i en concret de l'amor, enriqueix l'estudi de les connexions entre les identitats, les narratives, les posicions socials i econòmiques i les experiències; potència la reflexió al voltant de les relacions de gènere, classe, ètnia, poder, edat i sexualitat; i ens permet aproximar-nos d'una altra manera a la complexitat dels significats i les accions individuals i col·lectives (Esteban, 2011:35). D'aquesta manera, una manera concreta d'entendre l'amor comportarà un tipus de relacions determinades; donant lloc a un tipus d'estructura de la societat.

En altres paraules, si considerem la sexualitat, l'afectivitat i la idea de l'amor, com a constructes socials, i per tant, com a plàstics, la manera d'educar aquests aspectes, no és neutra i la manera en què es faci (o es deixi de fer) influenciarà directament en l'imaginari social i per tant, en la vivència de l'amor i de les relacions sexo-afectives. Per tant, el canvi en l'imaginari social dóna lloc a un canvi en les relacions que construïm, i per tant, un canvi en el col·lectiu LGTB+, en la divisió sexual del treball i en les violències masclistes que es produeixen en tots els àmbits de la vida social.

Actualment, no existeix a Espanya, cap obligació legislativa d'incloure en el currículum escolar res que tingui un contingut relacionat amb la sexualitat, ja sigui a nivell biològic, social o psicològic. Així, l'educació sexual es dóna o no depenent de l'ideari, interès o pressupost econòmic dels centres (Perea, 2016).

És necessari impartir en l'educació en aquests aspectes?

El 25,5% de les noies i dels nois van tenir la primera relació sexual a l'edat de 13 o 14 anys ¹ en un estudi realitzat l'any 2009 a joves d'entre 16 i 17 anys².

Per altra part, el 17% dels nois d'entre 16 i 17 anys, accepta entre poc i gens l'homosexualitat masculina i 24,6% per l'homosexualitat masculina. Pel que fa a les noies, un 15% d'elles accepten entre poc i gens l'homosexualitat masculina, i un 12,6% respecte a l'homosexualitat masculina³.

A partir d'aquest context, es situa la pregunta d'investigació següent:

"Quin discurs tenen les i els adolescents sobre l'amor i les relacions sexo-afectives?"

¹ Estudi realitzat l'any 2009 per l'Enquesta Nacional de Salut Sexual (CIS). Disponible a: http://iqobservatori.org/edat-de-la-primera-relacio-sexual-segons-sexo-i-edat-espanya-2009/?_sft_category=relacions

² Per tant, no hi ha correspondència entre les dades de la primera relació sexual respecte la no informació que es dóna en aquella edat en àmbit de Salut Sexual.

³ Estudi realitzat l'any 2009 per l'Enquesta Nacional de Salut Sexual (CIS). Disponible a: http://iqobservatori.org/acceptacio-de-l-1%20homosexualitat-femenina-i-masculina-segons-sexo-i-edat-espanya-2009/?_sft_category=relacions

On, de forma secundària, la recerca sociològica s'aproximarà també a: Què han après els i les adolescents a l'àmbit educatiu? D'on han après tot el que saben? Com afecta la informació que tenen en el seu discurs?

D'aquesta manera, el treball presenta una part inicial on es construeix un diàleg teòric sobre els aspectes a tractar, seguidament es construeix un objecte d'estudi, on aquest té com a resposta una certa metodologia model d'anàlisi, i finalment, es discuteixen els resultats trobats, validant o refusant les hipòtesis plantejades, juntament amb unes breus conclusions.

2. Marc teòric

2.1. Estat de la qüestió

L'amor romàntic o pensament amorós

En la societat occidental dels últims segles s'ha anat creant una forma absolutament dominant de concebre l'humà i de representar els vincles entre persones, que denomina Esteban (2011) pensament amorós: conjunt articulat de símbols, nocions i teories al voltant de l'amor, que transcendeix a tots els espais socials, també els institucionals, i influencia directament en les pràctiques de la gent, estructurant unes relacions desiguals de gènere, classe i ètnia, i una manera concreta d'entendre el desig, la intimitat i, en definitiva, el subjecte (Esteban, 2011:23). L'amor romàntic o apassionat s'ha convertit en la base predominant de la vida domèstica i social i on les relacions de parella estan dotades d'una gamma de significats respecte als nostres desitjos d'identitat personal, realització emocional, satisfacció sexual i seguretat existencial (Esteban, 2011:39).

Per altra banda, Bauman (2005:30), de la mà de la postmodernitat, afirma que la definició romàntica de l'amor - "*fins que la mort ens separi*" - està decididament passada de moda, ja que ha transcendit la seva data de venciment a causa de la reestructuració radical de les estructures de parentesc de les que depenia i de les quals extreia el seu vigor i importància (...) I d'aquesta manera, el conjunt d'experiències definides amb el terme *amor* s'ha ampliat enormement.

Per últim, Giddens (1998:5), parla d'un nou model d'amor que hauria sorgit a partir de les transformacions de l'esfera pública i privada en la revolució sexual. Aquest nou amor, anomenat confluent, s'oposaria a l'amor romàntic, dominant fins al moment. D'aquesta forma, i sempre en paraules de l'autor, parlaríem d'una democratització de l'espai íntim i fins i tot, de l'amor com a influència subversiva i per tant, revolucionaria. Així, l'amor ja no es trobaria en relacions de dominació i de poder.

A partir d'aquestes aportacions, serà adient veure la centralitat en què se situa el discurs de l'amor en relacions sexo-afectives, així com el tipus de durada dels vincles amorosos.

Postmodernitat i individualisme: canvis en l'imaginari social de l'amor i de les relacions

A partir dels anys seixanta, les coses canvien, ens exposa Esteban (2011), ja que la possibilitat d'elecció i la lògica en augment de la individualització transforma l'ideal de l'amor romàntic, modificant el patró amorós que vincula menys la passió a la durabilitat, i produeix un procés de (re)construcció de parelles, en un intent per retenir i repetir, compulsivament, l'experiència primordial de la novetat. I aquesta cultura emocional moderna es desenvolupa al compàs de la **societat de consum**, de les tecnologies de la informació i del sorgiment d'un nou llenguatge (emocional i psicològic) al voltant de la vida humana (Esteban, 2011:52).

D'altra banda, Bauman (2005), apunta que l'amor en la societat de consum tendeix en l'acumulació, arribant a representar un tipus de destresa que es pot aprendre i practicar amb perseverança, i en la que augmentaríem el nostre nivell d'especialització amb el nombre d'experiències (Verdú, 2014). L'orientació de caràcter individualista com a conseqüència de la individualització general com a factor macro social, aniria orientada a aconseguir un interès personal i a sotmetre's a una necessitat constant de validació que traslladaria la inseguretat i la incertesa en l'àmbit afectiu. D'aquesta manera, el vincle es caracteritzaria per inestable i fràgil (Bauman 2005: 31).

Així mateix, la recerca haurà d'anar enfocada en veure com entenen les fases amoroses, quina percepció tenen de la durada de les relacions, així com intentar que expressin com s'han sentit quan han tingut alguna relació sexo-afectiva.

Les relacions sexo-afectives en aquest context: el model dominant

Quan establim relacions, a vegades esporàdiques i a vegades de llarga durada, aquestes acostumen a caracteritzar-se per una sexualitat en la relació molt present. Sovint, les persones, ens relacionem pensant que ho fem mogudes per uns interessos (generalment, sexuals) quan, en realitat, la necessitat afectiva és tant o més gran que la sexual, atesa la nostra condició d'éssers socials perduts en un món individualista, competitiu i frustrant (Pai, 2013:91).

Les relacions sexo-afectives⁴, tot i ser visibles i formar part també de l'àmbit públic, es caracteritzen principalment de donar-se a **l'esfera privada** i d'aquesta forma, acostuma

⁴ Concepte que engloba tot tipus de relacions en què es visqui des de la sexualitat i afectivitat.

a ser fàcilment ocultable tot allò que hi passa. És en aquesta esfera on s'acostumen a donar aquelles dinàmiques més tòxiques, on les **actituds sexistes** es fan més evidents, on es manifesta l'estructura patriarcal de la societat i per tant, on els **rols de gènere** i les **violències** i les **relacions de poder** s'esplaien (Pai, 2013:92). Serien exemples de violències, les manipulacions, el control i totes aquelles violències sexuals.

Tot i haver-se produït certs canvis en el model tradicional de parella, la idea fonamental de les relacions sexo-afectives, continua sent la mateixa: exclusivitat sexual (monogàmia), rols de gènere, amor romàntic, aïllament d'altres esferes socials, unitat econòmica de producció/reproducció i consum. I, concretament, en l'erotisme, seguim trobant de manera imperant heterocentrisme i *coitocentrisme*.

Així, les relacions es continuen construint des de la **lògica de l'aparellament** i en moltes d'elles des de la **idea del matrimoni**. Així i tot, estem en un moment en què les parelles s'encadenen (Pai, 2013:93). Bauman (2005) apuntaria que actualment, els vincles de llarga durada, anirien en contra de la lògica cost-benefici i ja no sortirien rentables.⁵

El gènere com a categoria no neutra. Les experiències amoroses, són iguals en clau de gènere?

Els estudis portats a terme en l'última dècada en la població jove reiteren una vegada i una altra la mateixa idea: que, encara que nois i noies estiguin sent educats amb els discursos de la igualtat, els seus models de referència i objectius vitals, els seus comportaments i arguments al voltant de les diferències entre homes i dones, així com les seves pràctiques i relacions concretes, revelen que les diferències de poder entre uns i altres segueixen sent evidents. Aquestes diferències es refereixen a àmbits diferents però un d'ells és, clarament, el com entenen i viuen l'amor, l'afectivitat i les relacions de parella (Esteban, 2011:83).

En la mateixa posició, Izquierdo (2003), marca una correlació entre la divisió sexual del treball (treball productiu i remunerat respecte el treball domèstic i no remunerat) en la construcció de la feminitat i masculinitat i per tant, i entre d'altres, amb l'imaginari social de l'amor.

D'aquesta manera, les persones que queden subjectivades com a dones, desenvolupen en aquesta la tendència de la connexió amb *l'altre*, on està oberta a les seves opinions i necessitats. I quan aquesta connectivitat s'expressa moralment, condueix a la cura dels altres i on acostuma a anar acompanyada a anteposar les necessitats dels altres respecte

⁵ Per Bauman (2005) una relació és una inversió com qualsevol altra: es dedica temps, diners i esforços que es podrien dedicar a altres propòsits (p.29).

a les seves (...) i és el que la fa susceptible a sotmetre's a relacions de dominació i d'exploació (2003:3).

Quant a la persona subjectivada com a home, el seu imperatiu moral és de proveir. Es construeix en termes d'acció, de capacitat d'empendre, de fer i de posseir i de concebre'l com a subjecte que desitja.

Per tant, l'amor i la vivència d'aquest, a part de respondre a les lògiques de la societat de consum, de la ideologia de l'amor romàntic i de l'augment de l'individualisme, continua sent necessari remarcar que el gènere segueix sent una categoria que marca les experiències que tenen les dones i els homes i és per això que la recerca es realitza en perspectiva de gènere.

L'educació sexual i emocional

La sexualitat i l'evidència que comencem a viure aquesta des de petits, ja es va fer notòria a l'inici del segle XX amb les aportacions de Freud en *Tres Ensayos sobre la Teoría de la Sexualidad* (1905). Obra que va comportar controvèrsies, ja que proposava en claredat la sexualitat en l'infant, apartant-lo així de la patologia i donant-li caràcter de normalitat.

Tot i les aportacions científiques, el grup d'edat que ha dominat **i controlat la sexualitat ha estat l'adult**. I aquest grup social ha traçat la manera d'explicar, controlar, reprimir i tractar la sexualitat des de no considerar les necessitats específiques dels nens i sotmetent-los a les seves (Ariès i Duby, 1981⁶ en Camargo i Ribeiro, 2003:69).

Actualment, el tema de la sexualitat està molt present en la nostra cultura i al mateix temps existeix una sèrie d'imposicions en aquesta. Des de la tesi de Foucault, tot allò que està implicant a parlar i a incitar a parlar de sexe, està dirigit en el sentit d'institucionalitzar-lo i controlar-lo. Qui parla, per qui parla i des d'on es parla? Aquesta ha estat la manera del món contemporani per vigilar i controlar la sexualitat: parlar constantment d'ella. (Camargo i Ribeiro, 2003:71).

Així doncs, en resum, es pot dir que la sexualitat és viscuda en el nen/nena des de les seves primeres etapes però no és tractada fins a secundària (en el cas Espanyol)⁷. I quan arriba l'hora de tractar-ho es fa des d'una perspectiva funcional: l'aparell reproductor. I per tant, s'explica el sexe com a mètode per reproduir-se.

⁶ ARIÈS, P.; DUBY, G. (1981). *História social da criança e da família*. São Paulo: Editora Zahar.

⁷ La sexualitat en l'etapa de secundària, és tractada des de la funció reproductiva, i per tant, per un costat, és heterosexual i com a conseqüència excloent, i per l'altra, el plaer i el desig no té cap pes.

L'educació sexual en l'escola representa educar, informar, debatre i expressar sobre la sexualitat. Però realitzada d'una forma no només informativa des del professorat i per tant des d'una visió de la sexualitat adulta, sinó d'ençà que els mateixos nens i nenes portin la iniciativa.

S'hauria de realitzar d'una forma que permetés la participació constant de l'alumnat a través de discussions que mostrin els seus posicionaments respecte al tema de debat, així com el plantejament i la discussió dels dubtes, de les divergències i dels punts en comú, afavorint així la reflexió i l'estudi dels fets que influeixen en la vida sexual i facilitant les relacions interpersonals i des d'una interpretació positiva i conscient de la mateixa sexualitat (Camargo i Ribeiro, 2003:75).

Pel que fa a l'**educació emocional**, està estrictament lligada a la sexualitat i a l'educació d'aquesta. L'educació emocional es tracta d'un procés educatiu, continuu i permanent, que pretén potenciar el desenvolupament de les competències emocionals com a element essencial del desenvolupament integral de la persona, amb objecte de capacitar-la per la vida. Tot té com a finalitat augmentar el benestar personal i social. Bisquerra, 2005:96). No es pot tractar l'educació sexual sense l'emocional, ja que la segona té en compte aspectes com el respecte, els límits, i la comunicació.

L'androcentrisme escolar

Marina Subirats (2017:26) fa una anàlisi en perspectiva de gènere en l'àmbit de l'educació. Subirats exposa que tot allò tractat en l'educació és androcèntric: "Allò que abans s'ensenyava a les nenes va acabar desapareixent, considerat una cultura menor, indigna de ser traspassada als homes. D'aquesta manera, la cultura que transmet l'escola, els valors, la visió del món, deixen totalment al marge els sabers de les dones, els seus interessos o valors. Ens trobem en una cultura androcèntrica".

És per això que, les emocions, la gestió d'aquestes, les cures i l'amor, són sabers i temes que han estat presents en l'àmbit íntim i privat: espai històricament presentat per les dones. I és d'aquesta manera que no forma part dels sabers a tractar en l'educació primària i secundària. Així, el coneixement no és neutral, ja que es determina allò considerat com a coneixement vàlid i com a coneixement que no ho és⁸.

2.2. Objecte d'estudi: la problemàtica de recerca

Si fem un repàs ràpid de les aportacions teòriques exposades, veiem que el procés d'individualització a la mà del postmodernisme, la societat de consum, la cultura de l'amor romàntic, així com encara fortament presents la masculinitat i la feminitat, són

⁸ Aportacions de Bernstein en l'àmbit de la sociologia de l'educació.

factors clars i necessaris a tenir en compte si ens preguntem quin serà l'imaginari social de l'amor, de les relacions i de la sexualitat.

Si tenim en compte que el gènere té implicacions en tots els àmbits de la vida, també ho tindrà en l'àmbit de les emocions, de la sexualitat i de l'amor. Així, i d'acord amb Izquierdo (2003) i Esteban (2011) les dones continuaran tenint un lloc diferencial respecte els homes, on les primeres tindran un imaginari de l'amor i de la família més central i jeràrquic. (...). De la mateixa manera, i a partir de la construcció social del gènere, seran les noies les que situaran, també, les emocions de forma més central.

Seguirà havent-hi una forta presència del pensament amorós actual: l'amor romàntic. On aquest estarà representat en l'imaginari com a jeràrquic, així com un únic model de parella. Així i tot, la lògica jeràrquica ja no implica tant *l'amor per tota la vida* i passa a ser una vivència de relacions sexo-afectives des de la lògica de consum, és a dir, relacions curtes i intenses.

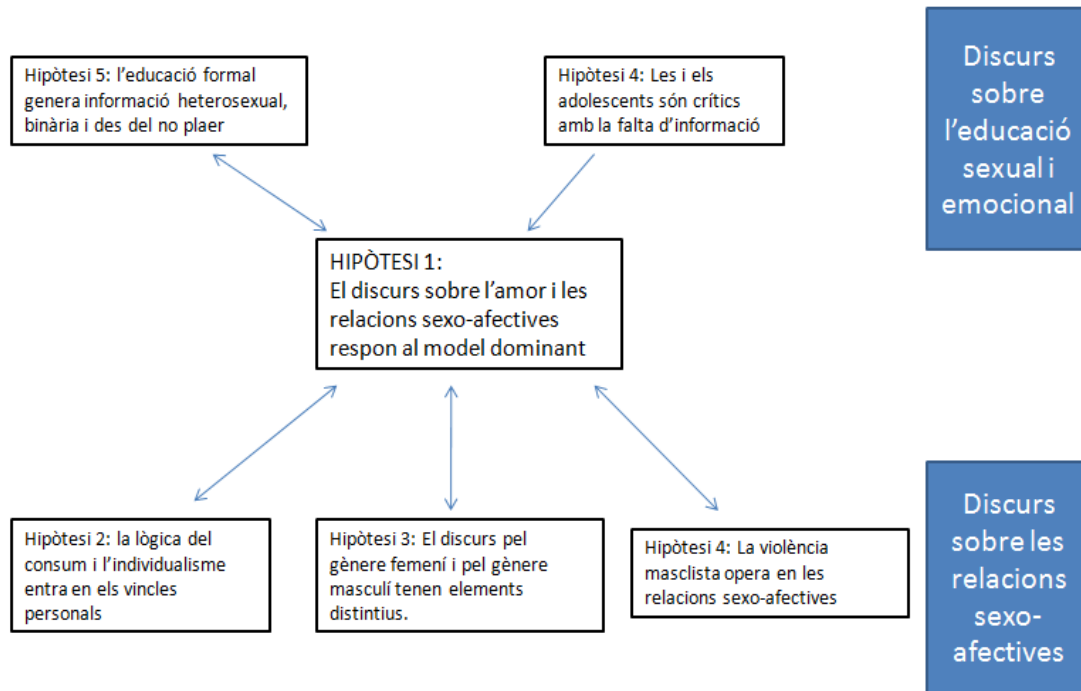
D'aquesta forma, la lògica de l'individualisme i de la societat de consum, haurà entrat més en l'imaginari social de les últimes generacions, així que el que s'està produint és un canvi generacional.

Ja per últim, pel que fa a la sexualitat en l'actualitat, les persones tenen una informació esbiaixada. És a dir, no compten amb una educació sexual ni emocional en l'educació obligatòria ni postobligatòria més enllà de la sexualitat entesa com a reproducció i de prevenció d'embarassos i d'Infeccions de Transmissió Sexual (ITS). I per tant, la informació general que tindran serà heteronormativa, binària i des del no-plaer, sobretot pel femení.

2.3. Model d'anàlisi

El principal objectiu de la recerca és respondre a la pregunta d'investigació, tot cercant referències bibliogràfiques en la temàtica, i cercant centres educatius on fer les pràctiques, tot trobant un punt mitjà entre els requisits dels centres i les necessitats de la recerca.

Els principals **conceptes**⁹ que es tractaran en l'anàlisi qualitativa són el de les relacions sexo-afectives (1) i el d'educació sexual i emocional (2), responent a les aportacions teòriques exposades. Les **hipòtesis**, de la mateixa forma, directament amb la teoria presentada i connectades als objectius de recerca, són les següents:

2.4. Proposta metodològica

El disseny és deductiu, comptant amb un marc teòric en el qual els factors vénen donats per la teoria; sent aquestes variables explicatives.

La tècnica que s'usarà en la recerca és la tècnica qualitativa del grup de discussió¹⁰. S'ha decidit escollir aquesta tècnica com a metodologia, ja que les tècniques quantitatives, difícilment, pot respondre a una pregunta de recerca que intenta aproximar-se en veure quin discurs es té. L'entrevista comportava problemes en la realitat dels centres educatius.

Es tria l'etapa adolescent, ja que l'objecte d'estudi creat exposa que hi ha un canvi generacional l'imaginari de les relacions i de l'amor.

⁹ Les dimensions i els indicadors pels dos conceptes apareixen a 7.2. Annexos. Model d'anàlisi.

¹⁰ Els guions del grup de discussió es troben a l'apartat 7.3. Annexos.

Es realitzarà en formació postobligatòria (Batxillerat), per dues raons, principalment. La primera, per aspectes legals de protecció de dades en els menors, i, en segon lloc, perquè, com s'ha vist a la introducció, la major part de les persones de 16 o més anys, han tingut alguna experiència íntima o sexual.

Pel que fa al gènere, i també degut a la definició de la problemàtica ja exposada, és de rellevància empírica, l'eix del gènere. D'aquesta forma, l'objectiu és tenir la mateixa mostra per nois que per noies.

A continuació es mostra la graella tipològica:

Graella tipològica		
	Persones del gènere femení	Persones del gènere masculí
Adolescents	4 grups de discussió	3 grups de discussió

La **mostra** serà la realització de quatre grups de discussió a l'Institut Públic XXV Olimpiada (Barcelona capital: Centre 1) i tres a l'Institut IES Puig de la Creu (Província de Barcelona: Centre 2)¹¹.

El nombre dels grups de discussió respon, principalment, als tempos del projecte i a la disponibilitat dels Instituts.

Aquest nombre de grups de discussió s'anaven a fer per nois i per noies, de forma separada, i amb el mateix guió. Així i tot, la proposta metodològica i la realitat trobada en els dos instituts¹² va fer que s'acabés realitzant:

- 3 grups de discussió on totes les components eren noies.
- 4 grups de discussió on hi havia components nois i noies.
- En total, la mostra de noies és de 33 participants i la mostra de nois és de 13 participants, sent un total de 46 participants.

¹¹ Entrada en els camps (centres escolars) es troba a l'apartat 7.1 Annexos.

¹² Es troben més detalls d'aquests aspectes a l'Apartat 7.4. Annexos.

3. Resultats

De forma posterior a la fase de treball de camp, és a dir, després d'haver realitzat els grups de discussió, haver realitzat la corresponent transcripció (Annex 7.5) i la taula de síntesi de resultats (Annex 7.6), s'exposaran els principals resultats trobats.

L'anàlisi de resultats respon a la construcció de dos conceptes, el discurs de les relacions sexo-afectives (1) i el de l'educació sexual i emocional (2)¹³. D'aquesta manera, es realitzarà l'exposició dels resultats en aquest ordre.

Discurs sobre les relacions sexo-afectives

Els i les adolescents han realitzat un discurs generalitzat pel que fa a la **família**. Quan se'ls hi preguntava com es veien d'aquí 20-25 anys, la gran majoria s'imaginava en parella i/o en fills; sent aquesta l'**estructura nuclear** de família. En el cas de l'àmbit laboral, tant nois com noies feien referència a treballar en l'esfera productiva. Pel que fa a l'esfera privada, només han sigut noies les que, algunes d'elles, han fet referència a la tasca de cura de les criatures i de cuidar, algunes d'elles, a les persones, en general.

Respecte al discurs de tots aquells aspectes relacionats en l'**amor**, concepte que s'ha treballat coneixent la complexitat i limitacions que comporta, ha estat relacionat directament amb el pensament amorós de la parella. És a dir, quan es preguntava què se'ls hi venia al cap quan se'ls hi preguntava per amor, directament preguntaven, "*amor de parella, no?*", tot i que la majoria de participants apuntaven que hi havia molts tipus d'amor que calia distingir.

Apareix clara la idea de l'amor com a quelcom que t'omple molt la vida: "*Quan no ho tens ho necessites, t'omple tant...*" i afegida la idea que un dels principals aspectes importants en l'amor és que la teva parella pot aportar-te aspectes que tu a et falten o t'aniria bé tenir; responent a la característica de la **complementarietat** en l'amor. I en la mateixa línia, i fins i tot en més força i en més claredat, trobem present la **idealització** en les primeres fases de l'amor. Apuntaven que moltes vegades l'amor és cec, que està més present la part emocional i no tant la racional i que d'aquesta manera, a vegades, és difícil veure defectes de la persona. Usant expressions com "*l'amor de la meua vida*", "*solo pienso en verlo*", "*em sabia greu perquè aquella persona ho estava donant tot per mi*", etcètera.

La idea que resumia perfectament la cultura de l'amor romàntic, la idea de ***l'amor per tota la vida***, s'ha vist qüestionat diverses vegades. Sí que hi havia veus, més femenines

¹³ Es mostra l'operacionalització a l'apartat 8.4 Annexos.

que masculines, que usaven en el discurs la idea implícita de l'amor per sempre. Així i tot, s'ha vist molt present la idea que l'enamorament dura poc, que els que viuen una relació molt llarga a vegades és pitjor i val més una relació més intensa i més curta, i que quan l'enamorament s'acaba és millor deixar-ho "*Abans que s'acabi en odi*".

D'aquesta manera, es troba una presència de la **centralitat**, i per tant, **jerarquia de la relació en parella**, respecte a altres vincles. Apuntaven i destacaven la connexió amb una parella com a aquella més especial: "*Amor sembla una connexió més especial que amb la que pots tenir amb amics*" o "*estimes tant que no podries viure sense aquella persona perquè t'aporta alguna cosa*".

Amb tot, cal apuntar que les i els participants apuntaven una diferència clara per etapes de la vida: situaven una importància major en l'etapa present que viuen i aquesta importància era substituïda, generalment, per la parella en l'etapa adulta.

La **relació entre amor i sexualitat** ha estat també present. Se'ls hi va preguntar si relacionaven sexe i amor, és a dir, si el primer es podia donar sense el segon. Totes les i els participants afirmaven que no feia falta amor per tenir sexe, encara que no "*anés amb elles ara mateix*" (sí, en femení). Tot i així, si s'anava aprofundint, es remarcava que potser no era necessari sentir amor, però conèixer la persona o sentir una connexió o complicitat, sí.

Respecte al discurs a tots aquells aspectes relacionats amb la **sexualitat**, s'ha definit des de la felicitat, instint, plaer, contacte o atracció.

Els discursos sobre la sexualitat i la importància o no d'aquesta, són bastants discordants: "*Jo crec que el sexe és la millor manera de demostrar l'amor*", afirmació d'un noi, o "*Jo crec que el tema del sexe pot quedar a un segon pla*", afirmació d'una noia. Remarcaven, més veus de noies que de nois, que era important respectar si l'altra persona de la parella no volia tenir sexe.

Pel que fa a l'**exclusivitat sexual**, característica principal del sistema monògam actual, ha estat compartida per les 46 participants, passivament o activament, menys per dues noies i per dos nois, que comentaven que podia ser una experiència que podria estar bé a provar. Els altres, usaven l'afirmació generalitzada de "*A mi em sembla bé que es faci però no va amb mi*".

Ja per últim, en el discurs de la sexualitat, és necessari comentar la contínua presència del discurs de la **sexualitat com a tabú** (tot i que és necessari comentar que sortia cap al final del grup de discussió, quan ja s'havien tractat molts temes i s'havia anat modificant

el discurs). A part del discurs generalitzat de "A l'Institut no es parla de sexe perquè és tabú, igual que amb la família", també apareixia la **masturbació/plaer femení** com a especialment tabú, aspecte més identificat per les mateixes noies que pels nois.

Quan s'ha parlat de la sexualitat, hi ha hagut silencis més llargs quan l'entrevistadora feia preguntes, tant com quan els i les participants parlaven. En especial un dels nois, que li canviava substancialment la veu i es posava vermell.

Respecte al discurs a tots aquells aspectes relacionats amb l'**afectivitat**, gairebé han sortit les mateixes paraules quan s'ha preguntat sobre què és important en una relació: "*Complicitat, comprensió, comoditat, fidelitat, llibertat, respecte, comunicació i seguretat*". Quan s'ha preguntat pels aspectes considerats nocius, la major part de les respostes han estat de noies "*Que opini però respecti, que no mani amb la meua vida, que hi hagi obligacions, que tot giri al seu voltant...*".

El més interessant en aquest apartat, ha estat quan han anat sorgint discursos, i directament no preguntats, sobre **experiències en parella**, emocionalment i sentimentalment: "*algunes veges el amor ha sido una mierda*" (noia); "*en una relació tancada em sento súper cohibida*" (noia); "*la meua relació va ser molt sana*" (noi); "*jo vaig deixar una relació per manca de respecte*" (noia); "*es fa molt fàcil ser bipolar quan estàs en parella*" (noia); "*l'amor és molt difícil, ja que hi ha pensaments negatius*" (noia); "*tenia molta por a cagar-la*" (noia); "*jo m'he conformat amb qualsevol cosa*" (noia); "*arriba un moment que comences a fer-ho per obligació*" (noi); "*quan talles i clar, els teus sentiments depenien d'aquella persona i ho passes fatal*" (noia), i altres. Com ja va apuntar Bauman la soledat provoca inseguretat, però les relacions no semblen provocar alguna cosa molt diferent (2005:32).

Com veiem, la major part d'experiències que es poden catalogar com a no positives, són de noies (tot i que cal apuntar que la mostra de noies ha estat també molt major). Aspecte que es relaciona directament amb el discurs sobre la **violència masclista**. Algunes de les participants noies han identificat aspectes masclistes en diversos àmbits. Han exposat com la pornografia està feta pel plaer de l'home. Dues noies van expressar com no li deixaven quedar amb amics, i com la sexualitat no estava igual vista per noies com per noies.

Tanmateix, han aparegut **discursos discordants** que no apostaven pel model dominant de relació. Així, sortien alguns discursos que s'apropaven a l'amor democràtic on ja no actuaria el poder i el control (Giddens, 1998). Tanmateix, caldria veure si hi ha una correlació entre el discurs i les pràctiques.

Discurs sobre l'educació sexual i emocional rebuda

Els i les adolescents van fer aportacions gairebé idèntiques sobre els **coneixements apresos a l'ESO**: saber posar un preservatiu i les malalties de transmissió sexual. Més enllà d'això, algunes noies deien que *"i nosaltres, què? Jo vull saber com es posa un condó femení"*. Una noia, una de les dues que va expressar que la seva orientació sexual no era heterosexual, va exposar que el sexe que aprenien era totalment heterosexual. I és més, que elles, pel seu compte, havien de buscar informació i que no havien sentit que la seva orientació fos igualment valorada a l'institut: *"això de saber que hi havia més opcions que solo querer a un hombre, ho vaig descobrir més endavant"* (noia).

Els coneixements apresos en l'**àmbit familiar**, eren bastant discordants per la mostra. Les dues opcions més generalitzades eren dues: la primera, que amb els pares no s'havia parlat mai res sobre la sexualitat, i la segona, que sí que se n'havia parlat, i on l'enfocament d'allò après era des de la protecció en les relacions. A més, els discursos de familiars a les adolescents noies, sembla que tenien un paper, en alguns casos, diferenciat: *El meu padrastre em deia que fos una persona independent, tingues cura de les relacions sexuals, no depenguis d'un home, els homes són molt dolents, coses d'aquestes (...) que els homes i les dones sou diferents, que les dones tenen més responsabilitat... tot això"*.

A més, es fa referència a **coneixements apresos en el grup d'iguals**, amb persones que tinguessin més experiència o fossin més grans. S'ha fet poca referència, per contra, als coneixements apresos per Internet, tot i que més d'un noi a fet referència a la **pornografia** per aprendre la pràctica sexual.

Els coneixements que tenen els i les adolescents en aspectes relacionats amb la sexualitat, són les orientacions sexuals. Pel que fa a la identitat de gènere, algunes de les noies (i que no nois), han sabut explicar el què era (i remarcant que aquesta informació no havia estat apresada a l'Institut). Pel que fa al gènere en contraposició al sexe, no ja sabut identificar, de forma molt generalitzada, els estereotips de gènere.

I ja per acabar, han estat tres persones (dos nois i una noia) qui, activament, han considerat que ja era suficient el què se'ls hi havia explicat sobre sexualitat i que així hi havia una part *"D'allò a anar descobrint"*.

Les altres participants, apuntaven que s'hauria de normalitzar més la sexualitat. Que s'haurien d'explicar les orientacions sexuals, més mètodes de protecció i sobretot, explicar aspectes més enllà de la protecció, com tots els aspectes relacionats amb els

vincles, l'afectivitat, com tractar a les persones, parlar del plaer femení i de la sexualitat més enllà de la penetració.

"Fem coses a l'Institut que no són la meitat d'importants que això. I això ho acabem vivint tots, d'una manera o altra" (noi).

Els i les adolescents, quan se'ls hi ha preguntat si creien que haurien tingut pràctiques sexuals abans si haguessin tingut més informació, exposaven que no hi veien relació, i que fins i tot haguessin tingut relacions sexuals més tard, ja que haurien estat més informades i potser no haguessin tingut tanta curiositat. Així, més informació sobre sexe no significaria més sexe, sinó, pot ser, **sexe més segur**.

4. Discussió de resultats

Tal com hem vist a l'apartat anterior en la primera part, hi ha hagut presència del model dominant de la relació sexo-afectiva en la majoria de trets. S'ha vist presència de l'exclusivitat sexual generalitzada, així com la idea de complementarietat i idealització, jeràrquica, amb exclusivitat sexual i amb la idea de família nuclear (Esteban, 2011). Tanmateix, no hi ha suficient troballa per veure si el model dominant de relació és l'heterosexual. Pel que fa a la premissa de relació duradora com a dominant s'han trobat discursos discordants. D'aquesta manera, la hipòtesi 1 queda validada en gran mesura.

La hipòtesi 2 no es pot validar per falta d'evidència empírica generalitzada. Ara bé, sí que ha aparegut el discurs de "com més curta la relació més intensa", que seria el que Baman (2005) exposava: l'amor s'ha convertit en retenir i repetir, compulsivament, l'experiència primordial de la novetat. És a dir, pot ser que estigui entrant la lògica del consum i de l'individualisme en les relacions.

La hipòtesi 3, i de forma similar a l'anterior, no es pot validar, almenys en gran mesura, per falta de participants nois en la investigació. Tanmateix, en els grups de discussió formats per nois i noies, eren les segones les que intervenien de forma més notable i en discursos més llargs i menys dubtosos. En aspectes com les experiències negatives i en aquells relacionats amb l'afectivitat i les emocions, han sigut les noies les que han realitzat més aportacions. Per consegüent, no es pot veure si la centralitat en l'amor forma part del discurs femení, però sí que l'amor, pel que exposa Izquierdo (2003) es viu de forma diferenciada, degut a la construcció del gènere. I en la mateixa línia, s'ha mostrat discursos de noies en què s'han sentit limitades i cohibides en relacions que han tingut, i per tant, segueix operant la violència masclista en les relacions de parella (Hipòtesi 4). I cal tenir en compte que el grup de discussió no és l'eina més adequada

per aquesta temàtica, així que si haguessin sigut entrevistes, potser s'hauria pogut aprofundir en aquests aspectes.

I ja per últim, pel que fa a les hipòtesis 5 i 6, que responen a l'educació sexual i emocional rebuda, ha quedat en evidència clara que els i les adolescents no reben suficient informació sobre sexualitat a l'escola, i busquen alternatives per formar-se. S'ha pogut veure, d'aquesta manera, que la informació que reben és, principalment, per l'àmbit de grup d'iguals i d'Internet, on aquesta informació està esbiaixada, és des del no plaer femení i heterosexual (pornografia), i no tenen coneixement sobre aspectes com el gènere o la identitat de gènere, i per tant, tenen informació binària i amb transfòbia (Hipòtesi 5). I els i les adolescents han mostrat un clar interès i han destacat la importància que se'ls eduqui en aquests temes, ja que es troben a l'etapa de l'ESO molt poc informats i on les opcions no normatives (tant sigui no monògames o no heterosexuales) no estan contemplades.

5. Conclusions

L'educació s'ha d'entendre com un espai en el qual totes les persones hi passen fins, de forma obligatòria, els setze anys. Hi passen moltes hores i per tant és un element de pes en la socialització dels individus. A més, l'escola és aquella institució que dóna valor social a aquells coneixements que s'expliquen. Des de la sociologia crítica de l'educació, Bourdieu (1979) entenen la institució educativa com a no neutral, on s'imparteixen els coneixements que es consideren vàlids i per tant, legítims, i per altra banda, com l'educació forma part de les institucions de poder en la qual s'imparteix allò que els grups socials de poder dictaminen.

La sexualitat, i d'acord amb Foucault (1977) i tot el que gira al voltant de les relacions sexo-afectives s'ha d'entendre com a un constructe de poder i desigualtat, ja que qui té el poder marca les pautes, i per tant, una jerarquia. D'aquesta manera, sorgeix una educació on el poc que s'explica, es fa, actualment, des de la lògica heterosexual, binària i fal·locèntrica. I on es dóna peu a entendre la sexualitat com a quelcom funcional a la reproducció de l'espècie. Així, s'ha pogut veure com la institució de la família i de l'escola són institucions que controlen la sexualitat i no tenen en compte les necessitats, en aquest cas, dels adolescents:

"Jo me'n recordo, de petita, vaig portar un preservatiu a l'insitut, perquè clar, amb el meu grup d'amigues vam dir, ¿qué es eso? (riu), i vaig portar un i em va pillar la professora... i no saps... per portar un condó! Van trucar a la meva mare, van fer de tot! ¿Porque la niña había traído un condón! Porque claro, explicarle para qué sirve eso, no, ¿sabes? Doncs em van fotre una bronca, em van ridiculitzar! I només per tenir inquietud. " (noia)

Pel que fa als discursos sobre les relacions sexo-afectives, s'ha pogut veure que apareixen molts elements nocius d'inseguretats i de males experiències en les seves relacions passades. Aspectes que no es poden entendre si no fem una mirada feminista: les experiències sexuals i les seves expressions estan íntimament lligades: les dones i com parlen sobre el sexe està directament relacionat en com viuen després les seves experiències.

Així, l'estudi de tot el relacionat amb les emocions en general i en concret de l'amor, enriqueix l'estudi de les connexions entre les identitats, les narratives, les posicions socials i econòmiques i les experiències; potència la reflexió al voltant a les relacions de gènere, classe, ètnia, poder, edat i sexualitat; i ens permet aproximar-nos d'una altra manera a la complexitat dels significats i les accions individuals i col·lectives. Sempre, però, des de mirades específiques i no innocents i que tinguin en compte els nexes entre allò local i global i el personal amb allò polític (Esteban, 2011:35).

Pel que fa al desenvolupament del treball, és oportú i necessari apuntar que, pel fet que els grups de discussió van ser voluntaris en els dos centres en els quals es va realitzar la pràctica, va suposar una falta de mostra pel gènere masculí. On aquests no estaven interessats i van participar només els que van voler. Tanmateix, no deixa de ser un indicador que mostra quelcom en clau de gènere.

D'aquesta forma, i tornant al principi, el gènere està en l'agenda política però no en l'educació. Quan s'incorpori en l'àmbit educatiu, s'ha de tenir clar que tot l'entramat que genera un model dominant i ideal de relació, és també el que genera violències masclistes a tot el nivell. I per tant, l'àmbit de la parella ha de ser una de les temàtiques principals a tractar a l'educació de forma crítica amb el model actual. S'ha de dur a terme un canvi cultural perquè l'educació sigui igualitària, tal com exposa Subirats (2017:27).

Per finalitzar, es proposa com a recerca futura indagar en el discurs de l'amor democràtic (Giddens, 1998) que sorgeix, i veure si les pràctiques responen a aquest discurs. Comprovant si existeix una consciència discursiva, per un costat, i, per l'altra, si té cabuda dur a la pràctica el discurs amorós democràtic en un context el que està present el poder i les estructures patriarcal en tots els àmbits.

6. Referències bibliogràfiques

Bauman, S (2005). *Amor Líquido. Acerca de la fragilidad de los vínculos humanos*. Madrid, España: Fondo de cultura económica.

Bisquerra, R (2005). "La educación emocional en la formación del profesorado. Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado [en línia]. Data de consulta: 14 de novembre de 2018. Disponible en: <<http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=27411927006>> ISSN 0213-8646

Bourdieu, P., Passeron, J. (1979). *La reproducció. Elementos para una teoría del sistema de enseñanza*. Barcelona: Fontamara.

Camargo, A; Faccioli, C (2003). "La educación sexual en lo cotidiano de la escuela". *Educar, N. 31*, p. 67-85. [en línia]. Data de consulta 12 de novembre de 2018. Disponible en: <<https://ddd.uab.cat/record/1142>>

Esteban, M. (2011). *Crítica del pensamiento amoroso*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Foucault (1977). *Historia de la sexualidad*. Barcelona: Siglo XXI Editores

Giddens, A. (1998). *La transformación de la intimidad Sexualidad, amor y erotismo en las sociedades modernas*. [en línia]. Data de consulta 25 de març de 2019, de PsikoLibro. Lloc web: <http://mastor.cl/blog/wp-content/uploads/2014/07/Anthony-Giddens-La-Transformacion-de-la-Intimidad-124-pags.pdf>

Izquierdo, M. (2003). *El cuidado de los individuos y de los grupos. Organización social y de género* [en línia] Data de consulta 25 de març de 2019, de Debate Feminista. Lloc web:http://www.debatefeminista.cieg.unam.mx/wpcontent/uploads/2016/03/articulos/030_08.pdf

Matamoros, A. (2011). *De los Amores Líquidos* [en línia]. Data de consulta 25 de març de 2019, de Fondo de Cultura Económica. Lloc web: <http://www.filosofia.net/materiales/pdf23/CDM49.pdf>

Pai N., Rosso, N., Bae, M., Herrera, C., Balover, M., Estrada, L., Vida, L., Palau, A., & Coler, R. (2013). *En defensa d'Afrodita*. Manresa: Tigre de paper.

Perea, E. (2016). *La asignatura prohibida: Educación Sexual en la España de 2016* [en línia]. Data de consulta 03 de març de 2019, de Sexpol. Lloc web: <https://www.sexpol.net/la-asignatura-prohibida-educacion-sexual/>

Subirats, M. (2017). Coeducació, aposta per la llibertat [en línia]. Data de consulta 05 de gener de 2019, de El Diari de l'Educació. Lloc web: <https://octaedro.cat/appl/botiga/client/img/80160.pdf>

Verdú, A. (2014). El amor en la sociedad de consumo [en línia]. Data de consulta 25 de març 2019, de Gazeta de Antropología Lloc web: <http://www.gazeta-antropologia.es/?p=4475>

7. Annexos

7.1. Accés al camp

La tècnica que es va usar va ser el grup de discussió, a dos centres on es realitzava estudis postobligatoris, de caràcter públic.

Es va realitzar dos tipus de correu:

- El correu 1 del centre 1, que va ser enviat a diversos instituts de la província de Barcelona, el qual només va ser respost pel centre XXV Olimpíada. Arran de aquest estar interessat, es va realitzar el correu 2, realitzant aportacions més concretes.
- El correu del centre 2, amb una estructura diferent i més informal, ja que l'autora de la recerca havia realitzat l'educació obligatòria i postobligatòria en tal centre.

Centre 1. XXV Olimpíada (Barcelona ciutat)

Centre 1. Correu 1

*Bones, primer de tot em presento. Sóc la (...), estudiant de l'últim any de la carrera de Sociologia a la Universitat Autònoma de Barcelona. Estic realitzant el Treball de Fi de Grau sobre **les relacions sexuals en la nostra cultura**, i és per aquest motiu pel qual em dirigeixo a vosaltres.*

La temàtica escollida ha estat conseqüència de l'especialització en gènere cursada en la carrera de Sociologia, per un curs realitzar d'educació sexual en perspectiva de gènere (AEGI) i també per un interès personal i sorgit del context social actual.

No he realitzat estudis en aquest centre però una companya meva, (...), em va parlar molt bé d'aquest centre i em va comentar que ella havia realitzat pràctiques en la temàtica de gènere i sexualitat. I és per aquest motiu que m'agradaria tenir l'experiència de realitzar el que proposo a continuació en aquest centre.

El que proposo seria, realitzar una pràctica en una hora de tutoria d'aquest segon trimestre que s'està cursant, proposada, com no podria ser d'una altra manera, per vosaltres.

*Pel que fa a la **franja d'edat**, considero que potser seria més fàcil en qüestió de permisos i protecció de dades, realitzar-ho al cicle de batxillerat. Així i tot, entenc que és el cicle on els tempos acadèmics estan més ajustats i per això proposo realitzar-ho a **primer de batxillerat** en les hores de tutories, ja que, pel que se m'acut és la franja dins de les hores lectives més idònia.*

*He pensat de realitzar tals activitats de **forma voluntària**, és a dir, presentar l'activitat a una hora de tutoria que li vagi bé al centre, i exposar el treball que estic fent i en què consistiria.*

*Primerament, us explico al professorat i a l'equip de direcció què realitzaria. La idea inicial, encara oberta a modificacions o suggeriments, seria, amb una sala a part, amb una tala i unes quantes cadires, sense necessitat de què hi hagi res més, **mostrar fragments de sèries de televisió** on apareguin escenes en relació a la temàtica i comentar-les entre totes i tots.*

*Pel que fa al nombre de persones en la sessió que realitzaria, penso que un número encertat serien entre **cinc i sis persones**. De la sessió en faria una gravació de veu, però sense cap classe de noms, totalment **anònima**. Estaríem parlant d'una sessió de tutoria, on no tindria cap problema en realitzar més sessions per així poder fer que la participació sigui major.*

*Pel que fa al termini, penso que seria idoni tant pels tempos del treball de fi de grau com per l'alumnat del vostre centre, realitzar-ho durant aquest **2n trimestre** que ha començat després de les vacances de Nadal.*

Resto totalment a la vostra disposició per comentar qualsevol aspecte d'aquest mateix correu; tenint disponibilitat tots els matins per assistir al vostre centre.

Centre 1. Correu 2

Bon dia (...), et comento diverses coses.

- *Em va perfecte el **dimecres** en la franja horària que comentes.*
- *Com el taller, com et vaig comentar, s'estructura com a grup de discussió, màxim m'agradaria tenir 7 alumnes per taller. (7 en una hora i set en una altra)*
- *M'és indiferent qui formi part del taller. Si et sembla bé ho podries proposar com a optatiu i a veure qui s'apunta. El que sí que m'agradaria és que fossin, per exemple, **7 nens en la primera sessió i set nenes en l'altra (aproximadament)**, ja que un criteri de la metodologia és que siguin grups no mixtes. Quan parlo de nens i de nenes parlo del gènere que s'identifica cadascú.*
- *Com et vaig comentar, aquesta sessió es podria repetir, sempre que vagi bé i sempre que hi hagi alumnes que vulguin realitzar-ho.*
- *Vindria una companya meva, estudiant de sociologia o antropologia, per ajudar-me a dinamitzar.*
- *En principi, si no hi ha inconvenient, la sessió es **gravaria en àudio** (i **NO en imatge**). Si creus que és complicat per tema permisos, la meva companya redactaria tot el que es diria en aquella sessió i així no gravaríem.*
- *A part d'això, només necessitaria una **aula/espai** on puguem estar totes les persones.*
- ***No necessito cap ordinador ni projector**. Ja me n'encarregaria jo de portar-ho.*
- *A partir de la setmana del dilluns 4 de març tindria disponibilitat i ho tindria tot preparat per començar. Només faltaria que em donessis l'ok i data.*

Si trobes a faltar qualsevol informació diga'm quelcom!

Centre 2. IES Puig de la Creu (Castellar del Vallès. Barcelona).

Bones, sóc la (...), exalumna del vostre centre, (...). Ara mateix estic realitzant el Treball de Fi de Grau en els estudis de Sociologia sobre les relacions sexuals en la nostra cultura, a la Universitat Autònoma de Barcelona i és per aquest motiu pel qual em dirigeixo a vosaltres.

Tal com vaig comentar amb (...) a grans trets, la meva proposta seria poder tenir, aproximadament, unes 4 sessions d'una hora cadascuna amb l'alumnat.

Pel que fa a la franja d'edat, vam comentar breument que potser seria més fàcil en qüestió de permisos i protecció de dades, realitzar-ho al cicle de batxillerat. Així i tot, entenc que és el cicle on els tempos acadèmics estan més ajustats i per això proposo realitzar-ho a primer de batxillerat en les hores de tutories, ja que, pel que se m'acut és la franja dins de les hores lectives més idònia.

He pensat de realitzar tals activitats de forma voluntària, és a dir, presentar l'activitat a una hora de tutoria que li vagi bé al centre, i exposar el treball que estic fent i en què consistiria.

Primerament, us explico al professorat i a l'equip de direcció què realitzaria. La idea inicial, encara oberta a modificacions o suggeriments, seria, amb una sala a part, amb una tala i unes quantes cadires, sense necessitat de què hi hagi res més, mostrar escenes de sèries de televisió on apareguin escenes en relació a la temàtica i comentar-les entre totes i tots.

Pel que fa al nombre de persones en cada sessió que realitzaria, penso que un número encertat serien entre cinc i sis persones. De les sessions en farà una gravació de veu, però sense cap classe de noms, totalment anònima. Estaríem parlant de quatre sessions de tutoria, on cada alumne assistiria a una o com a màxim a dues sessions.

Pel que fa al termini, penso que seria idoni tant pels tempos del treball de fi de grau com per l'alumnat del vostre centre, realitzar-ho durant aquest 2n trimestre que ha començat després de les vacances de Nadal.

7.2. Model d'anàlisi: operacionalització dels conceptes

CONCEPTES	DIMENSIONS	INDICADORS
Relacions sexo-afectives	<u>Concepció de família</u>	Tipus de família
		Pertinença familiar
		Centralitat família
		Imaginari social de família de les i els adolescents en el futur
	<u>Concepció d'amor</u>	Presència de la idea complementarietat ¹⁴ /
		Presència d'idealització ¹⁵
		Tipus de durada dels vincles
		Presència de centralitat/jerarquia respecte a altres vincles

¹⁴ La complementarietat en la parella és una forma de viure una relació, entenent que cada persona de la relació aporta aspectes diferents i un es complementa en l'altre.

¹⁵ Acostuma a produir-se en la fase de l'enamorament. Es tracta de positivitzar en excés els trets de l'altre. És més difícil, dins d'aquesta idealització, ser capaç de veure amb més claredat la relació.

		Definicions d'amor
		Relació amor-sexualitat
		Discurs sobre intimitat/esfera privada
	<u>Concepció de la sexualitat</u>	Definicions de sexualitat
		Presència de centralitat/importància en la sexualitat
		Discursos sobre exclusivitat/no exclusivitat sexual
		Llenguatge no discursius (expressions facials, riures, posició del cos...)
		Presència de la sexualitat com a tabú
	<u>Concepció d'afectivitat</u>	Aspectes considerats positius en la relació
		Aspectes considerats nocius en la relació
		Emocions/sentiments/experiències estant en parella
	<u>Concepció de violència</u>	Presència del discurs violència masclista / dominació masculina
		Aspectes considerats violència
		Aspectes no considerats/identificats violència
	Educació emocional / sexual	<u>Institucions d'aprenentatge i referència</u>
Coneixements apresos en àmbit familiar		
Coneixements apresos en àmbit grup iguals		
Coneixements apresos àmbit virtual		
<u>Avaluació de coneixements</u>		Coneixements apresos
		Coneixements no apresos
		Autopercepció dels coneixements
<u>Necessitats/opinions dels i les adolescents</u>		Aspectes en relació a l'educació emocional/sexual que consideren que estan bé com estan
		Aspectes que s'haurien de canviar
		Relació entre coneixement sexual/emocional i les seves pràctiques

El concepte principal de la recerca és el de les relacions sexo-afectives i l'imaginari d'aquest. El concepte de l'educació sexual i emocional, és el que dona resposta i explicació a l'imaginari que tindran de les relacions sexo-afectives. I que dependrà d'on i de quina manera hagin rebut tal informació, per determinar, en part, el primer concepte:

les relacions sexo-afectives. Així, l'objectiu és veure quins elements de referència han estat els que han comportat la construcció de les idees que tenen els i les adolescents.

L'eix del gènere, encara que no estigui representat en la taula anterior, es tindrà present en tota l'anàlisi posterior, tot comparant el discurs de les noies respecte al discurs dels nois, per tots els indicadors que hi ha.

7.3. Estructura del guió del Grup de Discussió

Part 1: Context i presentació

Explicar que sóc estudiant de Sociologia i que estic fent el Treball de Fi de Grau. Així com de quin tema l'estic fent i com d'important és el que anirem a fer.

Dir que serà anònim, que els noms que em diguin seran canviats quan redacti els resultats i que la gravació que realitzi serà d'ús personal i no serà mostrat a ningú més.

Part 2:

L'objectiu principal és que els i les participants exposin el seu discurs des de la seguretat, tranquil·litat i comoditat. És per això que faré un breu discurs al principi sobre l'anonimat, però també des del respecte "tot el que es digui s'ha de respectar, tenim diferents opinions i el millor per aprendre és escoltar i parlar-ne...", així com dir que jo respectaré l'anonimat i la intimitat d'ells i d'elles i espero que entre ells facin el mateix.

Per aproximar-me a què les noies participants se sentin més còmodes, els grups de discussió seran no mixtes.

Part 3. Desenvolupament de les temàtiques. Estructura grups de discussió 1 i 2.

En els dos primers grups de discussió es van usar aquestes frases per a què les i els adolescents discutissin què en pensaven d'elles. Tot i treure cert discurs, es va valorar canviar la forma de fer-ho, ja que l'objectiu era crear un discurs en les temàtiques de la recerca sense cap punt de partida que condicionés tal discurs.

- *Que la teva parella respecti sempre el què vols fer o no vols fer.*
- *Que la teva parella no "li tiri la canya" o tingui sexe amb cap altra persona.*
- *Que la teva parella no et menteixi mai.*
- *Que la teva parella et faci sentir especial i únic/a.*
- *Que la teva parella s'esforci tot el que sigui necessari per aconseguir que la relació vagi bé.*
- *Que la teva parella, en una situació de què li diuen de quedar els seus amics i tu, prioritzi quedar amb tu.*

- *Que la teva parella pensi i faci plans de futur amb tu.*
- *Que la teva parella i tu us veieu sempre que sigui possible, o almenys un cop cada 4 o 5 dies.*
- *Que la teva parella et defensi sempre que ho necessitis.*
- *Que la teva parella mai expliqui res de la vostra intimitat a altres persones (normalment a amics).*
- *Que la teva parella i tu tingueu sexe sovint.*
- *Que la teva parella prefereixi estar amb tu que fer altres coses (esport, sortir de festa, estar sol/a, quedar amb els amics o amigues...)*
- *Que la teva parella t'aporti aspectes que a tu et falten.*

Part 3. Desenvolupament de les temàtiques. Estructura grups discussió 3, 4, 5, 6 i 7.

Introducció

- ✓ Es pregunta quants anys tenen, amb qui viuen i tres coses que els/les defineixen (Pregunta que serveix, simplement, per aconseguir un espai més còmode).
- ✓ Es pregunta com es veuen d'aquí 20-25 anys (treballant, estudiant, vivint amb algú, etcètera) -> Determinar imaginari social que tenen de l'edat adulta.
- ✓

Desenvolupament de les temàtiques

- ✓ Es pregunta sobre què en saben de l'amor. Què els hi ve al cap, amb qui o amb què pensen.
- ✓ Es pregunta sobre aspectes que es consideren bons en una relació sexo-afectiva.
- ✓ Es pregunta sobre aspectes que es consideren perjudicials/negatius en una relació sexo-afectiva.
- ✓ Es pregunta sobre què en saben sobre la sexualitat. Què els hi ve al cap, amb qui o amb què pensen.
- ✓ Es pregunta sobre conceptes com el gènere, la identitat de gènere i les orientacions sexuals.

Totes aquestes temàtiques, donen lloc a altres temàtiques o preguntes connectades al guió del grup de discussió. És per això que es va marcar només aquelles preguntes centrals.

Part 4. Educació sexual i emocional i cloenda

- A on heu après el que sabeu sobre relacions i sexualitat?
- Què és el que us han explicat en l'Institut?

- Us agradaria que hi haguessin més hores dedicades a l'educació sexual i emocional?
- Creieu que si haguéssiu tingut més informació sobre sexualitat, hauríeu tingut sexe, que n'hagi tingut, abans?
- Ja per acabar (si dóna temps), teniu alguna altra aportació que us hàgiu quedat amb ganes de dir?

Donar les gràcies per la seva participació [...]

7.4. Aspectes en relació al camp d'anàlisi

A continuació s'aporten aspectes relacionats amb el mètode de recerca utilitzat, que s'han considerat rellevants a aportar:

- ✓ Espai dels grups de discussió: Els grups de discussió s'han realitzat en els mateixos instituts, en horari lectiu. En el centre XXV Olimpíada s'ha realitzat els 4 grups de discussió en l'aula d'informàtica, que és la que quedava lliure en l'horari què es realitzaven. Per l'institut IES Puig de la Creu, s'ha realitzat 2 dels 3 grups de discussió a una aula que formava part de la zona del professorat i el restant a una aula de batxillerat que quedava lliure en aquell moment.
- ✓ Aportacions pel professorat: El responsable de batxillerat de XXV Olimpíada va explicar que hi havia una assignatura no obligatòria a batxillerat en què hi havia una temàtica que tractava sobre sexualitat. Va comentar que hi havia part de l'alumnat que volia cursar-la però era incompatible amb la línia de batxillerat escollida i on no beneficiava per realitzar les proves d'accés a la universitat (PAU).

Per altra banda, tenint en compte que els grups de discussió es van plantejar com a voluntaris, va sorgir el contratemps del fet que sortissin més voluntàries noies que voluntaris nois. Fet que va succeir en els dos centres escolars. És per això que la mostra aconseguida, no és la mateixa per a nois que per a noies; sent superior la de les segones.

7.5. Transcripcions dels grups de discussió

GRUP DE DISCUSSIÓ N°1

Data de realització: 13 de març de 2019

Centre: n° 1

Característiques principals de les integrants: són 7 participants, totes elles són noies.

Duració del Grup de Discussió: 50 minuts.

Llegenda:

F: gènere femení

M: gènere masculí

S'anomenarà numèricament cadascun de les participants (en aquest cas del 1 al 7 per les noies).

Quan no posi cap categoria en el diàleg: parla la entrevistadora principal.

Quan es posa "E2" es tracta de l'entrevistadora ajudant¹⁶

Les participants s'enumeren amb un 1 inicial, responen al grup de discussió n° 1.

Vale, noies. Jo sóc la Judit i ella és la Laia (referint-se a entrevistadora ajudant). Estic estudiant Sociologia, acabant. I estic fent el projecte final sobre l'amor, el sexe, les relacions... i m'interesseu vosaltres com a adolescents.

Us gravaré, en veu, i òbviament serà anònim, encara que em dieu com us dieu no ho posaré el l'informe. I comencem amb la gran paraula: amor. M'agradaria que totes penséssiu, què us ve al cap,...

1F1: però amor de parella, o en general? Perquè l'amor també pot ser cap als pares, i els amics

Sí, sí, és igual. El què us vingui al cap

1F2: l'amor és, no sé, reciprocitat. Donar suficient per estimar-se, d'alguna manera (silenci)

1F3: confiança

Quan parlem d'aquestes coses, pensem en parella o en altres relacions?

Totes: "en parella"

1F4: respecte.

1F5: bueno, respecte jo ho vec relatiu perquè pot ser diferent. Depenent de la parella, poden pensar diferent i no sé

Respecte a la diferència?

1F5: és que no sé, pot ser tu tens una parella i pot ser decidiu que sigui com oberta, en plan, diferent pensament. Perquè per ells, el que veuran respecte, perquè ho veuen normal, per una altra parella, no seria respecte.

Bueno, llavors s'hauria d'adaptar al què vol o necessita la parella, no?

¹⁶ S'explica a l'apartat de notes, un cop s'acaba la transcripció del mateix grup de discussió n°1.

Afirmacions generals

Vale, i què més és l'amor?

1F6: **a vegades una merda**

Molts riures generals

1E2: vale, i per què és una merda?

1F6: perquè no és... correspost.

Vale, la no correspondència fa mal, sí

1F5: i seria una merda que la parella es liés amb algú altre?

1F6: si és parella, parella... sí. Si hem parlat de que la parella només som nosaltres dos, doncs sí. Però jo estic amb una persona i no hem parlat de què som, doncs bueno...

1F3: és que jo trobo que seria faltar-me el respecte

Encara que sigui parlat?

1F3: és que possiblement t'estic dient això perquè sentiria amor per una persona i llavors i m'és igual les condicions, seria faltar-me el respecte.

1F6: és que si es una persona que t'importa...

1F3: és que si m'agradés molt la persona pot ser podria canviar, però no sé.

Per allà, què és l'amor? (riu)

1F2: puedo hablar en castellano?

Claro, sí, sí

1F2: yo creo que el amor es un concepto muy amplio. Puede ir desde el amor de pareja, de amistad. Pero son diferentes

En algun d'ells li donem prioritats

1F3: no. Bueno, depèn de la situació en la què estiguis. Pot ser en un moment estàs molt enamorada i la teva família no l'accepta o no sé... en aquell **moment els teus sentiments només són cap a una persona alomillor pot ser posaries per d'amunt el teu amor que el amor de la família.** Però si tot va bé i la teva família l'accepta o el teu amor també, doncs estan igual.

1F1: jo crec que l'amor ha de ser acceptat i jo ho vec com una part de l'amor.

1F4: és que a vegades la gent és com que no té prioritats. Per exemple si jo, és un cas real, el meu germà té una novia que és una mica tòxica. I si el meu germà està amb ella i després ho deixen i ve cap a mi, és com que té prioritats definides i després tornarà amb tu com a pla B. I això no em sembla bé. La gent ha de definir prioritats. Sigui família, amics o de novies.

1F2: és que la família sempre hi serà i la parella pot ser no sempre

Afirmacions generals

1E2: puc fer una pregunta? Què consideres tòxic?

1F4: tòxica és una persona que no es vol adaptar a la teva vida i vol que t'adaptis totalment a ell i jo crec que TU no t'has d'adaptar sempre.

Vale, vec que tu sí que tens les prioritats clares, eh

Riures generals

Hem acabat de definir l'amor, ja?

1F7: no, dintre de l'amor també hi ha tensió sexual.

1F4: sí, la tensió sexual té un paper molt important, la química. Jo crec que juga una part molt important.

Vale! Us hem portat uns papers, unes frases, que repartiré. A veure, quantes sou? 7. Dues cap aquí, tres per vosaltres (...) us he escrit frases, que podeu estar d'acord o no amb elles, òbviament, i es tracta de debatre si creieu que són importants o no, primer en petits grups i després totes juntes.

[minuts en els que parlen entre elles, en petit comitè]

Vale, ja heu comentat una mica entre totes? A veure la primera... "que la teva parella prioritzis quedar amb tu respecte quedar amb els amics". És important?

1F2: si ves a tus amigos todos los dias y sabes que vas a tardar en verlo...

1F5: **a mi lo que me ha pasado es que iba con él al instituto y ya me aburría, ¿sabes?** (riu)

Riures generals

1F5: y claro, preferia quedar con mis amigas...pero porque lo veía 24/7.

Vale, és a dir, depèn de la situació? Llavors, si el veiem cada dia prioritzem pot ser amics però si per exemple, si la parella viu a Sabadell, i esteu lluny i heu quedat amb ell/ella un diumenge a la tarda i és l'única estona que té lliure, la parella i decideix quedar amb els amics. Passa algo?

"Sí, si passa" generals

1F4: perquè és l'únic moment

1F3: bueno, però si el vas veure la setmana passada, aquesta no la veus i ja el tornes a veure a la següent, està bé

1F5: pero si vive lejos...

1F3: és que jo sóc la típica que diu, amb una amiga que ja m'està deixant de banda per el seu novio, perquè estan 24/7, sempre sóc la típica de "jope, primer els amics", saps? Llavors, no sé què faria. Però si em poso a la situació i em passés això no sabia què fer.

Vale següent, "que la teva parella faci plans de futur amb tu". Plans de futur com planejar al cap d'un temps de viure amb la parella, anar a un concert...

Negacions generals

1F5: pero es bonito tio

1F3: però no sé, si portem un any, i hi ha estabilitat, està bé parlar de plans de futur. I després també, no sé.

1F6: però mira, per exemple, jo tinc un novio. I portem, jo que sé, 2 mesos, i em diu, m'encantaria viure amb tu i casar-me amb tu, doncs clar, no. Una cosa és planejar un concert

Vale, doncs que ens plans de futur s'adaptin al temps que esteu junts i a quin punt estem....

1E2: però creieu que això té relació amb el "què diran els demès"

1F6: és que **a vegades és millor una relació més curta, que no més llarga. Perquè és més intensa...**

1F3: és que no hauria d'importar l que pensessin els demés, perquè si ells ho han decidit en aquell moment perquè ho han sentit, fins i tot si només porten un mes...ningú hauria de posar-s'hi

1F4: doncs jo escoltaria al meu amic. Perquè tu estàs enamorada en aquell moment i el dia següent et pilles un rebote i ja no estàs amb aquella persona, pues no. El teu amic igual t'entén una mica més.

1E2: i ara us faré una altra pregunta, què és per vosaltres enamorament?

Vale, però abans d'entrar aquí, el que crec que volies dir és les emocions que sentim que et fan prendre decisions molt emocionals i pot ser al cap del temps... i pot ser deixem de banda la part racional?

Afirmacions generals

1F7: però pot ser això és bonic, no?

Ah, no, no, jo no dic el contrari

1F3: clar, en el moment és molt bonic però després....

1F1: pero es mejor no quedarse con la duda

1F6: y si no, una experiencia más

I l'enamorament... quan dura?

1F5: es que, depende de la persona. De quién te enamores

1F6: yo diría que es de eso y de cómo es una persona

Hi ha una investigació científica que diu que l'**enamorament** dura entre sis mesos i dos anys.

1F6: **pues a mi me dura siempre menos**

1F4: clar, és que **els que porten més, els hi va molt malament**

1F3: pero hi ha gent que li dura més, no? En plan, que té fills

Sí, sí. Bueno, pot haver-hi amor i no enamorament, no?

1F3: ah!, vale, vale... (cara de sorpresa)

Vale, a veure, la següent (...) "Que la teva parella no menteixi mai"

(silenci)

1F7: la confiança és una cosa essencial, no?

1F5: depende de la mentira, si la mentira es ser infiel, pues no es muy bonita. Pero si es una mentira piadosa...

1F6: clar, però quan dius menteixi, no ens estem referint a que te haga una sorpresa, sabes?

Riures generals

1F6: *no, es que, hay mentiras que...*

1E2: quina mentida no permetríeu en una relació? O per dir, no segueixo més amb això?
A part de la infidelitat

Us ve el cap al sexe, no?

Afirmacions generals

I a part d'això?

1F3: bueno, diem que no perdonarien cuernos però hi ha gent que està tan pillada que arriba a perdonar i segueixen amb la relació

1F7: però **cuernos també són intencions, no només fer-ho. Perquè realment si ho fas és per alguna raó, no? Perquè hi ha alguna cosa que no va bé, no?**

Però anem a altres casos. Imaginem que jo tinc una parella que té un trauma amb el seu pare, per exemple. I em diu que no té pare i pot ser en té però no sap ni on està. Però a ell li costa i aquest tema no el vol parlar. S'accepta, no s'accepta?

1F7: es comprensible

1F3: jo ho acceptaria

1F1: però estaria *guay* que en algun moment t'ho digués

1F3: però estaries en plan que no ha estat 100% segur al dir-m'ho però després ho penses i pot ser si fossis tu també et costaria obrir-te.

Però pot haver confiança i que no sigui del 100%, no?

Vale, la següent: "que la teva parella et faci sentir especial i únic/única

1F4: jo penso que sí

"sí" dubtosos

1F6: mientras te haga sentir (riu)...

1F3: però **si et fa fent sentir única... després, quan no ho faci, què passarà?**

Pot ser que l'autoestima baixará, no?

Vale, i aquesta "que la teva parella s'esforçi tot el que sigui necessari perquè la relació vagi bé".

1F3: és que esforçar-se...

1F4: si t'esforces...

1F6: algo falla

Però hi ha vegades que la relació està bé però hi ha algun punt complicat...

1F7: y que si vive lejos pues que diga "tengo este tiempo y puedo venir a verte", pero tiene que ser de las dos partes

És a dir, ens hem d'esforçar els dos de la parella?

Afirmacions generals

Tot el que puguem, no?

1F6: es que tiene que fluir

1F3: no pot ser que un ho doni tot i l'altre s'esforçi poc. A més, jo crec que és una cosa espontània

1F5: clar, si a tu una persona t'agrada molt no cal que t'esforcis

1F6: sí, pero a veces, por ejemplo, los celos

Vale, i aquesta: "que la teva parella no li tiri la canya o tingui sexe amb cap altra persona". És important..?

Afirmacions generals

1F5: bueno, es que depende, si la tienes abierta...

Hem tingut alguna relació oberta, aquí?

Negacions generals

1F5: no una relació oberta de dir, vale, em lio amb qui vulgui, però sí que estar amb una persona i no parlar de què som

I això com ho portem?

1F7: bueno, si se conocen las dos personas en las que te lias...

Riures generals

1F7: pero si no lo saben, y solo lo sabe la persona...

I què fem amb els gelos?

1F6: depende. Es que **yo soy muy celosa la verdad**

Sí?

1F7: es que a **veces nos ponemos celosos sin motivo, sabes**

I què fem amb els gelos? Els patim? Truquem a una amiga...? li expressem al noi/noia en qüestió...

1F3: és que jo crec que si li expresses tot...surt corrents

1F5: pues jo ho aguantaria

1F6: yo no lo aguanto! Yo lo suelto

1E2: però intentem buscar d'on venen els gelos?

1F3: bueno, són inseguretats...

Vale (...) "que la teva parella t'aporti aspectes que et falten"

1F1: és *lo* millor!

1F3: està bé

Riures generals

Exemples tenim?

1F3: aprens d'ella i ella aprèn de tu... millor una persona tímida i una extrovertida, es complementen més...

1F4: ja, però és una ratllada perquè la persona oberta ha d'obrir a la tímida i després... perquè clar, jo sóc oberta i sé expressar-me amb llenguatge no verbal per mostrar-ho. I després et quedes, i tu sí o no? Saps? I tampoc t'ho diuen.

1F1: però se trata de descubrir-lo...

1F4: yo no quiero pasarme meses, un tiempo, vale. Si pasa vale pero si no. Es como lo de la pareja perfecta

1F1: pero qué buscas exactamente?

1F4: lo que surja

Riures generals

Vale, pero una pregunta, ens falten coses a nosaltres?

1F3: no... però estan més amagades

1F6: pero si te enseñan, mejor, no?

Vale, llavors estem dient aportacions "extres"

Afirmacions generals

1F7: pero no te falta nada

Què més? Aquesta, aquesta: "que la teva parella i tu tingueu sexe sovint"

Silenci

Sexe entès com a algo molt ampli...

1F7: bueno, si lo ves, pues sí...

1F5: clar, amb una parella, amb el contacte, pots arribar a coses que amb un amic no. Amb un amic no tens sexe

"o sí!" generals

1F5: vale, sí... però no sé, però si vols amb una persona et lies amb ella o fas el què vulguis

Llavors, la sexualitat és algo central? O les relacions poden tenir temporades de no sexe?

1F4: depèn de la persona. Hi ha gent que pot mantenir una relació a distància, hi ha gent que pot ser està mesos sense sexe, i no passa res

Ja anem acabant... i aquesta "que la teva parella respecti sempre el què vols fer o no vols fer". (...) què penseu com a algo que la vostra parella hauria de respectar?

1F7: en plan, alguna decisió en tu vida

1F6: que no mande, es que no puede mandar en tu vida

1F3: opina pero respecta

1F6: claro, puede dar una opinión pero no puede decir: oye eso no

I què us ve al cap?

1F5: bueno, per exemple, vols anar de festa i et diu "no, no, no vas"

Ha passat?

Silenci i alguna afirmació fluixa i dubtosa

Penseu en alguna cosa més?

1F1: la forma de vestir

La festa, la forma de vestir...

1F3: o de maquillar-se

1F5: **tenir amics**. A vegades tens un novio i et diu "no vaguis amb aquest que no sé què"

1F6: y a **mi me ha pasado. En plan que me decía que "es que parece que le gustas, no vayas con él" y bueno, me lo pasaba por donde podía** (riu)

1F4: jo amb aquesta no estic d'acord (referint-se a la frase de: "veure-us sovint amb la parella"). Jo m'estresso, no sé, si t'agrada molt, vale, però s'acabarà abans

1F3: bueno, almenys un cop cada 4 o 5 dies, no? De dilluns a divendres, un cop a la setmana, està bé.

1F4: però això és molt personal. En *plan*, si a tu t'agrada molt quedar amb aquesta persona, pues sí.

1F3: però si es la teva parella, eh? No que sigui un *lio* eh, si som novios una vegada a la setmana crec que està bé. Si no estudia amb tu al centre, jo penso que està bé

1F6: a mi a la que pueda, pues mira

Vale, la última: "que la teva parella no expliqui aspectes que són de vosaltres dos"

"yo creo que es la más importante"

Afirmacions generals

1F6: bueno, creo que por mucho que hables de qué poder decir o no, cuando se termina la relación se dice igualmente

1F3: depèn de com acabi la relació també, no?

1F6: ya pero por mucho que hayas dicho, si se termina la relación, lo que dijiste ya no tiene valor

Vale, ara ja estem mig acabant. Ara m'agradaria que totes, totes, eh? Sobre a veure, tot el que té relació amb les relacions sexuals, de parella, sexualitat, plaer, orgasmes... tot això, què en sabeu o d'on ho hem après?

(Silenci)

Vale, comencem pel principi, creieu que esteu informades sobre la sexualitat?

Afirmacions generals

1F5: però no perquè vinguin persones al cole a fer xerrades.

1F3: perquè les xerrades que ens fan no són suficients

Què falta?

1F5: ens ensenyen a posar el condó i enfermetats

I què us agradaria que us expliquessin?

1E2: i tot el tema de què quan es trenca un condó, la primera vegada com se sent, etc... creieu que us falta?

Afirmacions generals

I entre vosaltres parleu?

1F6: yo con mi madre, como mi hermana ha pasado por muchas cosas, pues por no hacer que yo pase lo mismo, pues me ha dado una confianza que me hace como que ella

me ha explicado muchas cosas y lo que ella piensa que he de saber, y entonces tengo mucha confianza. Pues si tengo que preguntarle algo a ella pues me lo explica.

Et va bé, doncs, el recolzament de la mare

1F6: sí

1F5: jo per exemple, amb la meva mare, tinc confiança però no per aquest punt de parlar d'això

I us agradaria tenir alguna persona com a referent, que us expliquessin, recolzessin...

1F3: però amb el meu grup d'amigues sí que parlem a vegades d'això. Tinc una amiga que ja ha tingut relacions i tal i en *plan*, no li costa obrir-se, i amb tota la sinceritat ens ho explica.

1E2: i creieu que es discrimina a qui en sap poc, o pel contrari, qui ha tingut moltes experiències..?

1F5: bueno, és com, si ho fas molt, ets una guarra...

1F3: és que després les etiquetes que et posen, pues....no s'haurien de posar

I creieu que abans, a 3er o 4rt, hi havia més etiquetes que ara?

1F5: bueno, abans també però ara també, eh?

Vale, llavors, en què quedem, ens agradaria que ens expliquessin més coses a l'Insti?

Afirmacions generals

1F3: és que vénen a fer-nos la típica xerrada de com posar un condó, i d'on hem après la sexualitat, però la pornografia que veuen els nens avui en dia... després pot ser no estan molt informats i després passa el què passa al carrer, saps?

1F4: està tot mal enfocat. La masturbació masculina sempre s'ha explicat, els vídeos porno, sobre dues noies sempre són com molt... pel plaer de l'home.

I de la masturbació femenina no se'n parla?

Negacions generals (...) "molt poc"

1E2: hi ha tabú....

Vale, doncs més o menys estem. Ah! Tu volies dir algo

1F1: sí, que està bé que vinguin a fer xerrades sobre tot això, però a l'hora de que te les facin, tu no estàs oberta o preparada per fer una pregunta, és com que o t'obres.

Vale, doncs si volem afegir alguna cosa (...) no? Doncs ja estem, gràcies noies.

Notes grup discussió n° 1

- L'entrevistadora ajudant és estudiant de 3er d'antropologia. Va assistir als dos primers grups de discussió a fi de tenir una segona persona que dinamitzés, anotés reaccions i participés.

- **Quan es va parar la gravació van preguntar què aconsellaven les entrevistadores sobre la primera relació sexual. Què era important, què havien d'esperar, etc.**

- A partir d'aquest segon punt, s'entén que, en primer lloc, parar la gravació suposa tranquil·litat a la hora de preguntar o opinar, i, en segon lloc, que es va aconseguir l'objectiu principal: que les participants es sentissin agust.

GRUP DE DISCUSSIÓ N°2.

Data de realització: 13 de març de 2019

Centre: n° 1

Característiques principals dels integrants: són 5 integrants del gènere masculí i 2 del gènere femení.

Duració del Grup de Discussió: 45 minuts.

Llegenda:

F: gènere femení

M: gènere masculí

S'anomenarà numèricament cadascun dels participants (en aquest cas del 1 al 5 per nois i del 1 al 2 per noies).

Quan no posi cap categoria en el diàleg parla la entrevistadora

Quan es posa "E2" es tracta de l'entrevistadora ajudant¹⁷

Els i les participants s'enumera amb un 2 responent al grup de discussió n° 2.

Vale nois, i noies, ella és la Laia i jo sóc la Judit. Estem aquí perquè estic acabant la carrera i estic fent el projecte de fi de grau, que seria com el treball de recerca de segon de batxillerat, però suposo que més complex.

Ella (referint-se a la Laia) està aquí perquè així ens va millor fer-ho. El meu treball és bàsicament sobre l'adolescència, l'amor, les relacions, la sexualitat, i tot això.

En primer lloc, necessito que pensem sobre l'amor. Què ens ve al cap? Una pel·lícula, un color, una acció, una paraula...

2F1: jo el primer que he pensat ha sigut en dues persones juntes, que s'estimen

I què és important de l'amor?

2M1: pues el cariño de uno y de otro

Vale

2M2: respeto mútuo

2M3: comprensión

2F2: atracció, també. Però a todos los niveles, o sea, no solo físico, también mental y sentimental

És a dir atracció en tots els aspectes

¹⁷ S'explica a l'apartat de notes, un cop s'acaba la transcripció del mateix grup de discussió n°1.

2M3: compatibilitat

A vegades ens enamorem de persones que no "són compatibles"?

Afirmacions i riures generals

2E2: I pel·lícules? No us vénen al cap cap pel·lícula?

2M2: casi todas tienen amor

2E2: vale, i alguna pel·lícula que diguis, aquesta m'ha marcat?

2M3: jo anava a dir una tonteria

2E2: però no us sentiu que, nosaltres som, vull dir, fa uns anys érem vosaltres, res del què digueu ho trobarem una tonteria

2M3: a mi la de Titanic

Riures generals

2M4: pues a mi me ha venido otra, que es totalmente absurda, que es el amor que hay entre Rayo Mcqueen entre la protagonista y el otro. Que al principio es con desdén y al final acaba siendo todo fantástico...

2M5: y la serie Como Conocí a Vuestra Madre...

2M4: y la serie de los Juegos del Hambre, como una relación tóxica,...

2F2: a mi m'ha vingut al cap la saga aquesta de You, que es molt obsessiva i tal que ni me l'he mirat però té tota la mala pinta

2F1: sí, yo la he visto y...

2F2: obsesión y... horrible

2F1: a mi m'ha vingut la Chica Danesa, que m'agrada molt l'amor que es troba allà. És com deixar-la lliure tot i que no és el que més t'agradaria

Vale, doncs la Laia i jo hem fet unes frases, sobre coses importants o no amb parella, passeu-vos'ho i comenteu primer entre vosaltres i després tots junts...

(rebombori mentre parlen entre ells)

Vale, s'han format 3 grups, eh? Comenceu vosaltres?

2M1: vale, pues pone "que la teva parella prefereixi estar amb tu que quedar amb els amics/amigues". **Pues, no sé, yo pienso que si mi pareja quiere ir por ahí, bueno, puede que no salir de fiesta todo el rato (riu), pero no pasa nada.** No hace falta estar todo el rato juntos, con que nos veamos, bueno, tampoco con un mínimo o máximo pero no sé,...

A veure a veure, quants cops?

2M2: no sé, depende. Porque si estás de exámenes...

Riures generals

Ai el batxillerat... (riu) però està bé que et prioritzi la teva parella?

2M2: depende. Siempre, siempre, a ver, es bien y también es mal, porque no sé.

2M4: depende también de la circunstancia.

Però t'agrada sentir que la teva parella et prioritza a vegades...?

2M1: sí, sí, depende. Si tiene alguna cosa más importante que estar conmigo, no, prefiero que haga eso.

Què en penseu vosaltres? D'aquesta mateixa frase?

2F2: no sé, és que a mi això em sona a que una parella acabi en dependència, no? Acabes com tancant a l'altra persona

2F1: i en *plan* que no pots enfocar tot el què fas a una persona, comparteixes moments, però... sóc un individu, saps?

Per aquí penseu igual, diferent?

2M2: sí, yo igual

Igual?

Riures generals

A veure, no hem d'estar totes d'acord, eh? (...) què més tenim per aquí?

2M1: "que la teva parella i tu tingueu sexe sovint"

2E2: vale, puntualitzem com abans, que el sexe va més enllà de la penetració i dels "preliminars", poden ser petons, el "roce", abraçades...

2M4: yo creo que **no tiene por què, la verdad. Porque piensa que si alomejor, esa persona, no quiere, pues hay que respetar su decisión, y punto, tu no vas a forzar nada. Alomejor también viene de parte de familia o tal. Alomejor te toca una pareja que es católica, musulmana...**

(riu) Te toca?

2M4: sí, sí, "ta tocao" (riu)

Riures generals

2M4: y hay que apechugar, y pues claro.... **tienes que respetar sus principios**

2E2: pero a ti, a título personal, te apetece?

2M4: a ver, **yo es que soy como el aceite de oliva**

2E2: a veure, a veure...

2M4: yo **tengo de escudo la virginidad**

2E2: vale...

2M4: y **vengo de familia cristiana. Es un confrontamiento mental constante.** Pero bueno

2E2: però tu t'imagines una relació amb afectivitat...

2M4: sí, claro, claro. A mi me gustan mucho los abrazos

Vale, però no pensem tant en ara, perquè segurament moltes persones d'aquí no han tingut sexe. Pensem, per exemple d'aquí uns anys...

2F2: jo crec que el tema sexe pot quedar en un segon pla. Per les dues bandes, si hi ha aquesta afectivitat i aquest amor i tal doncs ja passa sovint o no passa sovint, depèn de com ho sentis amb aquestes persones

I per aquí? També pensem igual? (riu)

2M2: bueno, a ver. (Se li posa la cara un xic vermella). Depende de la persona, si ella quiere... pues, si los dos quieren pues sí que tendría que haber de vez en cuando... pero si no, pues.

Vale, però per tu, sense pensar amb la teva parella ara, per tu és important?

2M2: sí

Per què és important el sexe?

2E2: nosaltres ens referim a que us imagineu amb una parella amb la que tingueu afectivitat una vez al mes por ejemplo, o más constante?

2M5: más constante

2F2: sí, sí...

2M1: es que no sé, yo creo que el sexo, sí que hay varias maneras de demostrar el amor pero el sexo... que a ver, también se hace sexo sin amor y tal pero no sé

Riures generals

2M1: pero hacerlo con amor es mejor, dicen...

Molts riures generals

2M4: eso dicen, ¿no?

Riures generals

Vale, quines frases tenim més per aquí?

2M5: "que la teva parella pensi i faci plans de futur amb tu". Jo crec que està bé...

2F2: mmm...

No t'agrada aquesta frase?

2F2: sí, sí però és com en plan, moltes expectatives, no?

2F1: clar

2F2: i **al final no es compleixen i és com que t'has montat aquí una pel·lícula...**

2M4: bueno, depende de qué planes

2F1: si vas a 3er de l'ESO i portes una setmana i li dius "sí, nos vamos a casar"...

2F2: però bueno, fer plans... és una mostra d'interès, no?

Sí, no? Tenir en compte una persona... (...) a veure, què més hi ha?

2M1: que la teva parella et faci sentir especial i únic/única

2M4: creo que es algo fundamental

Sí?

2M4: a parte que es algo, supongo, bastante obio, en plan, si tu tienes una relación más allá de la amistad, ya de por sí, si tienes una amistad con alguien, una buena amistad, esa persona ya te hace sentir importante en su vida. Y no sería normal una relación de amor, probablemente, que **si esa persona no te hace sentir especial quiere decir que algo falla**

2F2: jo he pensat una cosa però ara se m'ha anat

2F1: bueno, no pot ser que la teva parella et tracti com una persona més...se suposa que està disposat a compartir més amb tu...

2E2: llavors concebeu la especialitat com a alguna cosa única? Amb persones reduïdes, en el sentit de jo només puc fer sentir especial a una persona...

Negacions generals

2M4: tu **puedes hacer sentir especial al cartero que viene a los domingos por la tarde a traerte las cartas**

M'ha agradat molt aquest exemple

2E2: em sembla genial...

2M4: o al panadero...

Bueno, amb els amics també passa, no? Que en tenim més d'un i en principi els fem sentir especials també

Afirmacions generals

2E2: vosaltres dos no us mulleu massa, eh?

Riures generals

A mi el (...) m'ha dit que estàveu molt interessats, eh?

2M2: estamos aprehendiendo (riu)

Vale, vale, si és així! (...) I us han fet sentir especials alguna vegada?

2M4: sí, y algunas veces como una mierda

Sí, a l'altre grup, abans, s'ha dit que l'amor era una mierda... que també hi ha una part negativa de l'amor, pot ser...

I què més? Heu acabat?

2M5: no, "que la teva parella prioritzi quedar amb tu respecte els amics".

2M1: es como lo de antes, que puede quedar contigo y con sus amigos, o sea, no a la vez pero se puede compaginar todo...

I si només podeu quedar amb la parella els diumenges i un d'ells ha quedat amb els amics?

2M1: bueno, pues yo creo que me sentaría mal si puede ver a los amigos más a menudo

2E2: pot ser et deixaries de sentir-te especial?

2M1: sí...

2E2: vale, i ara vosaltres us mullareu, o també, igual? (referint-se a 2M3 i 2M2)

Riures generals

2F1: vale, que la teva parella s'esforci tot el que sigui necessari per aconseguir que la relació vagi bé" Bueno, a ver, òbviament, has de posar de la teva part i has d'estar implicat però si tu t'esforces molt o les dues persones s'esforcen molt i estant veient que no funciona, que no arriba a cap lloc, pues... si la relació no va bé, doncs no va bé. No pots forçar una relació...

Sí, pot ser hi ha algun punt límit, no? Però en general, ens agrada?

2M1: sí, hace falta esforzarse

2M3: pero se deberían esforzar lo mismo, no? O sea, iguales...

Vale, i què més?

2F2: "que la teva parella respecti sempre el que vols fer o no vols fer". Bueno, totalment, sí. Has de respectar les decisions de l'altra persona i està genial que respectin també la teva.

2F1: i en el moment en què la teva parella no et respecta...

I quins exemples us venen al cap? En coses que haurien de respectar de vosaltres o de la vostra parella...?

2F2: pues tot el tema de les relacions sexuals. Respectar si vol fer X o tu no vols fer X, que ho respecti

2M1: o lo típico de si una chica que viste así pues que el novio le diga que no se viste así, eso está mal

2M2: pues a la hora de dormir, si alguno está cachondo (riu i es posa tímida) y el otro o la otra no quiere pues que eso se respete, ya se hará en otro momento...

Vale, i què més tenim?

2M2: "que la teva parella no li tiri la canya a cap persona". Bueno, a ver, que tire la canya... està sobrevalorado

2F2: y es subjetivo...

2M1: a veces tú hablas con una persona y la gente ya se piensa que le tiras la caña... y yo soy así, que hablo con mucha gente, bueno, con mucha gente tampoco pero , a veces, y hablo muy cariñosamente y todo muy de broma. Y... pues eso para mí no es tirar la caña pero para otra persona quizá sí.

2F2: bueno, i és també depèn de tipus de relació que tinguis també

2F1: sí, i això és una cosa que s'ha d'haver parlat prèviament, del palo, a ver: ¿dónde están los límites? Y puede que prefieran tener una relación abierta i tenir sexe amb una altra persona. Mentre s'ho expliquin tot i estiguin tot d'acord amb tot el què està passant. I si és una relació tancada, doncs també s'ha de parlar el què molesta perquè si no és una bola de mierda...

2E2: ara que heu tret el tema, com concebeu les relacions obertes?

2M1: a mi no me gustan pero a la gente le pueden gustar y no pasa nada.

2E2: per què no t'agraden a tu?

2M1: porque no sé, si es especial,... porque esté con 50 personas más pues...

I els demés?

2F2: bueno, jo sí, en plan, amb una relació tancada em sento súper cohibida. És com que no tinc la llibertat plena per si algun moment vull fer algo i no ho pugui fer

2M4: yo ni un extremo ni el otro. En plan, vale, sí, estamos juntos, pero claro, no te voy a quitar la libertad a ti de que conozcas a cualquier persona, es que es una tontería. Tu habla con alguien, queda con alguien, pero claro, hay que tener nosotros el contacto, explicarnos todo y saber lo qué está pasando en la pareja. Pero no te voy a cerrar a que conozcas a nueva gente...

Vale, nois, i què més?

2M2: "que la teva parella t'aporti aspectes que a tu et falten". Bueno... está bien mirar, si te puede dar una opinión de algo que no le gusta a ella y que ella cree que te haría falta mejorar pues siempre está bien.

2M1: pero si una no quiere cambiar...

2E2: vale, és una opinió totalment vàlida.

2M4: si cambia es porque quiere él y no porque te lo diga ella.

2F2: jo crec que s'ha de complementar més sobre gustos. I amb el tema d'un mateix ets tu qui ha d'afrontar les teves debilitats, o carències

2F1: és que hi ha molta gent que se'n va amb persones que es complementen perquè estan agafant les seves carències personals i estan intentant que l'altra persona ho ompli i clar. Si tu vés que te falta algo, pues cámbialo tu i no solucionar les coses amb una altra persona... perquè estarà bé però no tant... Perquè clar, en el moment en què aquella persona marxa et quedés tu de la mateixa manera...

2E2: i tu, què en penses? Vull saber-ho, eh (riu)

2M5: pues... que no és l'obligació de la parella complementar-te però sí que si es complementen coses que vols millorar, tampoc està malament, però ell o ella no ha de venir i dir-te el què has de millorar, sinó que tu decideixes i si ella t'ajuda a millorar, doncs millor

2E2: genial, m'agrada molt la teva opinió...

Vale, queda poquet, no?

2M3: sí... "que la teva parella no expliqui res de la intimitat a altres persones". Pues que, que no explique, si la relació es de dos, que no explique.

Però res es pot explicar o hi ha certes coses?

2M2: ciertas cosas. **Imagínate que es un chico que a ver, no has tenido una buena proporción ahí a bajo y... pues tú no quieres que tu novia vaya explicando eso por ahí... porque te mueres de verguenza.**

2E2: em sembla un bon exemple, no perquè sigui un problema el què has dit, sinó perquè es percebeix com a algo dolent... Vale, més exemples?

2F2: bueno, és com en les relacions d'amistat, que hi ha coses que confies amb aquella persona perquè es quedí entre tu i ella. però hi ha coses que no sé, que es poden parlar amb els amics

2M1: pues, a ver. Yo creo que contar cosas pues yo creo que está mal. Pero claro, yo tengo mis amigos, que son mis amigos de toda la vida y nos lo contamos todo. Y pues yo creo que si tuviera novia, pues se lo contaría, pero a ver, no del plan, muy semao pero... Yo sé que eso ellos no van a decirlo a nadie.

Però si jo sóc la teva parella i et demano que tal cosa no s'expliqui?

2M1: se lo diría sin que lo supieras... no te enterarías nunca.

Vale, és a dir en aquest cas no respectaries la meva intimitat, no?

2M1: no... Porque a ver, tampoco voy a decir todo pero, solo... cosas, que no tienen importancia. O sí que tienen importancia porque sé que me pueden ayudar

2M4: alguna rallada...

2M1: pero no es en plan para como reirme de mi novia o de algo,...no es en plan mal.

2M5: jo crec que sí que es podria parlar amb els amics si estem tots d'acord. Si un no està d'acord no té el dret a dir-ho a la gent.

2E2: fer un acord sobre què es pot dir i què no es pot dir, no?

2M5: sí, perquè són dues persones i una no té el dret a dir-ho si una no vol, perquè està involucrada.

(Silenci)

Vale, l'últim tema que us volíem preguntar, és sobre la sexualitat. Sobre què ens sabem, perquè és un tema més, d'on heu après el què sabeu...què us agradaria aprendre.... **Però comencem pel principi, creieu que esteu informats en la sexualitat?**

Afirmacions generals menys un "no!"

Sí? Sobre plaer, masturbació...?

Negacions generals

Bueno, i aquí a l'Insti us han explicat?

Negacions generals contundents

2F1: m'han ensenyat a posar un condó a la botella de plàstic

2M1: pues a mi no me han explicado ni eso, vivo en la ingorancia (riu)

[des de que s'ha fet la pregunta sobre la sexualitat hi ha més rebombori i el to de veu a canviat]

2F1: i bueno, no crec que sigui el més essencial de tot (referint-se a saber posar un condó)

Vale, i a part d'ensenyar-vos a posar condons, què més us han ensenyat?

2F1: doncs tot el tema de les ETS, en plan, quines hi ha, però vamos, no me'n recordo de res

2F2: a mi m'ho van explicar a primària, que era un tema que es deia "la sexualitat"

A primària?

2F2: sí, sí, a sisé. Tot el que m'han explicat de sexualitat ha sigut a primària. T'explicaven, bueno, el tema del DIU i poca cosa más. I a l'institut ningú m'ha ensenyat res

Ostres, i llavors com és que en sabeu tant?

(silenci)

2M1: yo no sé

"xarxes socials"..

2M2: también por internet (es percep vergonyós)

Riures generals

2M5: avui en dia qualsevol persona pot buscar informació sobre això

I busqueu informació?

"no, no" de veus masculines

2E2: bueno, pornografia..?

"Sí, sí" de veus masculines

Molt rebombori i riures

2M1: bueno, muchas cosas de ahí se aprenden, no? Bueno, no todo, porque hay muchas cosas que son falsas (...) y no me avergüenzo

Vale, llavors, hem quedat que a l'institut, més o menys, us ensenyen a posar un preservatiu i tot el tema de les malalties. I llavors, el què sabeu és a partir de la pornografia, dels amics...?

Afirmacions fluixes

2E2: pares, pares..?

Silenci i negacions generals

2M4: en mi casa es bastante tabú

2E2: a tu sí, dius?

2M5: sí, sempre han sigut molt oberts en parlar d'això

2E2: i ets sens còmode parlant d'això amb ells?

2M5: sí, sí

I creus que t'ha sigut útil?

2M5: sí, crec que va bé normalitzar-ho

I per aquí?

2M1: bueno, no les pregunto pero si lo hiciera no pasaría nada, tanto con mi madre como con mi padre. Con mi padre hablo de todo lo que me pasa (...) con mi madre no tanto

I vosaltres?

2F1: bueno, jo, sí... sempre he sigut que són molt oberts amb el tema i tal, pero jo mai m'he deixat, és a dir, no els hi explico res mai. Però no només sobre la sexualitat, en general no els hi explico mai res. I no sé, sé que si algun dia em passés alguna cosa, els hi podria explicar...

2E2: però no acudiràs a informar-te a ells?

2F1: no, segurament no, segurament vagi abans a la sexòloga que hi ha gratis a Sant Boi per ajudar els joves

2E2: a Gràcia també hi ha un lloc i és gratuït, per si ho necessitessiu

Sí! (...) vale, i per aquí? Amb els vostres pares?

2M2: bueno, lo típico, que use protección, pero con mis padres me da vergüenza (veu tallada)

Bueno, també passa que són ells els que els hi fa vergonya...

Afirmacions i riures generals

2M3: yo no hablo,...bueno, con una tía que me dijo que use protección si iba a hacerlo, solo fue eso

I llavors, teniu algun punt de referència, a algú que us expliqui més...a qui pregunteu quan teniu dubtes? (...) bueno, crec que tots i totes tenim dubtes

Silenci i negacions fluïxes

2M4: amigos, amigos mayores, pero bueno...

2F2: als meus pares, a males...

2M4: es que por el simple hecho que le diga a mis padres que me he masturbado, ya...uf!

Silenci i frases que no es distingeixen

2M2: así que imagínate...

2E2: bueno, no es dolent, eh? (referint-se a la masturbació)

Riures generals

Vale, i llavors, us agradaria que us expliquessin alguna cosa més a l'Institut?

2F2: bueno, que ens expliquessin de tot, que no només fossin pràctiques (...) **jo no sabia, i bueno, crec que ningú ho sabia, que dona i dona necessita protecció amb tema sexe oral i tot això**

Clar, perquè us expliquen el preservatiu de l'home en relació a la dona, i dues dones...

2F2: no hi ha res d'informació, jo recordo que ens van explicar això del condó, vale, les ETS, i jo en aquell moment no em vaig plantejar, vale, i si és dona i dona, què passa?

Ja, que expliquessin una sexualitat més àmplia, pot ser

2F2: és que si no el paper l'has de fer tu i has de buscar per la teu compte...

Ja, no estan considerant la homosexualitat com a important...

2F2: clar, com a vàlida

2E2: i creieu que hi ha tabú entre sexualitats, identitats...veieu com es discrimina?

Afirmacions i negacions per igual

2M1: **la gente más mayor sí, pero nosotros no**

I no sentiïu o diueu tipu "aquesta es bollera", o aquest "es trans"

Afirmacions generals

2M1: bueno, a ver, sí se dice, pero no se dice en plan mal, creo (...) bueno, a ver, depende de la gente, claro

2M4: depende del contexto...

2M1: en plan, **si yo veo dos personas, bueno, yo no digo esas cosas pero es un ejemplo. Veo a esas tres personas y conozco a las tres y quiero referirme a una de ellas y justamente es gay o lesbiana, digo, por ejemplo "el gay", sabes? Pero no lo digo en plan mal, lo digo para diferenciarlo, para marcarlo, para saber que estamos hablando de él**

2F2: ja, però no sé, jo penso que això no ho diràs si la persona és hetero...

Silencis

Sí, sí, totalment. I sobre la masturbació, ja hem dit una mica que hi ha tabú...

2M4: bueno, en mi casa, por mi no. Yo he hablado con mis amigos y no tengo ningún problema

I amb noies?

2M4: también, con mi mejor amiga, no tengo problema.

2E2: i ella cap a tu?

2M4: tampoco!

Vale, i entre noies, què passa amb la masturbació femenina?

2F2: uf, mazo, mazo tabú...!

2F1: jo vaig començar a acceptar que em masturbava potser a tercer de la ESO i portava masturbant-me des de 1er de la ESO, o sisè (...) y siempre el típico tema de "y tu te masturbas?"; pues, no, yo no, yo tampoco"

2F2: i els nois mentrestant, "nos matamos a pajas" sabes...

Riures generals

2F1: clar, clar, i totes les meves amigues i jo, doncs això, ens hem estat enganyant unes a les altres durant més de tres anys dient que no ens masturbem

2F2: i clar, doncs això condiciona un montón

Llavors veieu que hi ha diferència enter masturbació femenina i masculina?

2F2: sí, està menys acceptada...

2M4: bueno, yo creo que es depende del grupo, que lo ve mejor o peor

2E2: sí? Jo crec que és bastant general

2M4: bueno, sí...

2E2: no sé, no sé...

2M4: no sé, es que las de clase lo han admitido y no pasa nada

2E2: bueno, al final totes o gairebé totes suposo que ho fem i s'ha anat admetent al cap dels anys...

Sí (...) bueno, doncs ja estem, voleu preguntar alguna cosa, del que sigui?

[ens pregunten sobre què fer si tenen dret a vaga i el director del Insti no els hi deixa fer. Es para la gravació]

GRUP DE DISCUSSIÓ N° 3.

Data de realització: 20 de març de 2019

Centre: n° 1

Característiques principals dels integrants: són quatre integrants del gènere masculí i una del gènere femení.

Duració del Grup de Discussió: 39 minuts.

Llegenda:

F: gènere femení

M: gènere masculí

S'anomenarà numèricament cadascun dels participants (en aquest cas del 1 al 4 per nois i 1 per la noia).

Quan no posi cap categoria en el diàleg parla la entrevistadora

Els i les participants s'enumera amb un 3 principal, responent al grup de discussió nº 3.

Vale, us explico, estic estudiant Sociologia, que és l'estudi de la societat, així, més o menys. I m'interesseu vosaltres, com a adolescents, pel tema que estic fent: sexualitat, amor, relacions de parella, etc.

Primer de tot, per jo orientar-me una mica, necessito que em digueu el vostre nom, l'edat, amb qui viviu i tres coses que us defineixen. El nom, com ja us he dit abans, només és perquè em serveixi ara.

3M1: jo em dic (...), tinc 17 anys, visc amb la meva àvia. i... sóc molt madrós, em... se'm dóna bé socialitzar amb la gent i m'agrada menjar.

3F1: jo em dic (...), tinc 17 anys, visc amb la meva mare i em defineix que m'agrada fer molts amics i conèixer tot el món, m... m'encanta veure sèries, en general, i... m'agrada veure la tele fent el vago.

3M2: em..., jo em dic (...), tinc 16 anys, visc amb la meva mare, el meu pare i el meu germà i bueno, m'agrada dormir, m'agrada fer tema vídeos i tot això i m'agrada també fer el tonto per la classe.

3M3: jo em dic (...), tinc 16 anys, visc amb la meva mare i la meva germana i què em defineix? M'agrada actuar, ballar i escoltar música.

3M4: jo em dic (...), tinc 17 anys, visc amb el meu pare, la meva mare i el meu germà i... m'agrada molt escoltar música, també m'agrada tocar i també et podria dir que sóc molt, molt mandrós, massa.

Vale, ara el mateix, la mateixa ronda, però pensant en com, quin seria el vostre somni, **com viuríeu quan tinguéssiu 35-40 anys.** A on? Amb qui i fent què?

3M4: però **aquesta pregunta guiada al que tu estàs mirant o respondre lliurement?**

Home, lliurement, lliurement!

(silenci d'un minut mentre pensaven)

3M4: començo jo? Vale, hi ha dues opcions... per una part m'agradaria rodar amb la música, de gira, o el que sigui, m'agradaria si hagués de compartir pis pues amb gent del grup o que estigui amb la mateixa situació que jo però per altra part, pot ser als 40 ja estic fart d'això i vull estar tranquil a casa i la idea de tenir un estudi propi i treballar a casa pues estaria molt guay. El dia a dia seria a tocar a llocs diferents, aquesta experiència d'estar de gira, (...) i no em plantejo amb qui, si surt, doncs endavant. Amb el meu germà sempre em fet la prova de viure justs, perquè vivim molt bé junts.

3M2: bueno, jo als 35-40 anys, he posat que segurament estaria vivint sol, no ho sé però espero, i he posat amb una parella, però tampoc, bueno si tinc parella doncs sí. I vivint aquí a Sants, perquè ja hi estic bé. I tenir fills o no, doncs no m'ho he plantejat. I un dia normal seria treballar de vídeos d'això, fer exercici...

3F1: jo m'imagino als 35 anys vivint a Estats Units, perquè és el meu somni. I jo em visualitzo amb parella i amb fills, perquè m'agradaria fer una família. I treballant d'advocada penal. I el meu dia a dia seria l'exemple de la mare que porta els nens en cotxe a l'escola. Treballar, fer els deures amb els meus fills i passar temps amb els meus fills. Sóc molt familiar.

3M1: jo... m'imagino amb una parella estable, amb una vida estable, sense fills, amb animals, i...treballant al meu estudi de tatuatges. i... el meu dia a dia, anar al meu estudi i quan acabi de treballar, fer exercici...

3M3: jo he posat que m'agradaria viure amb la parella. Actuar i viatjant molt, perquè és una cosa que m'encanta, a tot arreu. I llavors, m'agradaria tenir noves experiències cada dia, i poder gaudir de la vida perquè ara sempre vaig cansat.

Vale, perfecte. I ara, vull que em respongueu, junts, sobre l'amor. **Què és l'amor per vosaltres?**

3M1: és que **és una cosa estranya**. Suposo que no hem viscut tan com per saber ben bé què és l'amor.

Bueno, segur que l'hem viscut d'alguna manera. I si no, també el veiem a tot arreu, a les sèries, a les pelis...

3M4: però, **el què ens estàs preguntant no és què és l'amor, si no com ens volen ensenyar sobre què és l'amor**.

No, no, jo vull saber què en penseu vosaltres

3M4: vale, doncs per mi, una paraula que va molt acompanyada, és **comoditat**, en l'amor.

Vale, sí, i m'ho podries explicar?

3M4: sí, estic pensant com fer-ho (...). La comoditat és un sentiment, no sé si es pot dir així, però penso que per aconseguir aquesta paraula abstracta que és l'amor, per aconseguir això cal estar còmode. i perquè hi hagi un ha d'haver l'altra.

Vale, a veure si ho entenc, per aconseguir estimar, a mi mateixa o a una altra persona, ha d'haver comoditat. Seria anterior, doncs

3M4: bueno, sí. Has utilitat anterior i pot ser podrien estar a l'hora. **Jo penso que comoditat va de la mà.**

3F1: **amor sembla que és una connexió amb algú més especial amb el que pots tenir amb els amics**. Que no té perquè ser de parella, també pot ser familiar, que destaca més que una altra persona i li dediques uns sentiments que a una altra no li dones. Crec que ho associem més cap a una parella però tenim més experiència cap als familiars.

3M3: **jo podria dir que l'amor és una barreja de les coses que heu dit**. Perquè sí que és sentir-te còmode amb l'altra persona i amb tu mateix, és una cosa estranya que ningú sabria explicar i anteposar les seves necessitats respecte les teves, sí però no, perquè primer ets tu. I llavors, l'amor és, no sé,...

Vale, no passa res

3M3: és que és complicat, tampoc hi ha una definició exacta.

Ah, no. Però cadascú té la seva

3M4: ho afirmes?

Sí, no?

3M2: clar, una persona que té experiències de relacions tòxiques... i l'altre pot ser diu, l'amor és el millor del món.

3M3: és una barreja de molts sentiments, no?

3M2: és molt subjectiu

3M4: la que has dit tu (referint-se a la entrevistadora) està prou bé.

La que cadascú té la seva?

3M4: sí, és a dir, sí.

Bueno, és que les experiències ho determina bastant pot ser...

Vale, i sobre la **sexualitat**, què en penseu? És a dir, quan dic sexe pot ser sembla una cosa molt clara. Quan jo us dic sexe, amb què penseu?

3M1: **felicitat**

Felicitat, vale

Us ve alguna imatge al cap?

3M3: és que hi ha molts tipus de sexe. Hi ha el sexe amb amor, el sexe... jo crec que depèn. És un moment d'intimitat i de plaer, perquè en el fons... i és un moment que comparteixes tot el teu ser amb una altra persona. **Pot ser que hi hagi amor, pot ser que no n'hi hagi. Però en el fons, una connexió hi ha d'haver, no sé.**

3F1: **jo pot ser amb dos persones tenint sexe. (...) On el fi és la satisfacció**

I us ve al cap un noi i una noia, dues noies...? a mi em ve al cap un noi i una noia

Algunes afirmacions generals

3M3: a mi em ve una mica de tot

3M4: a mi no em ve una imatge clara. No m'imagino dues persones així clares, només em ve al cap la paraula plaer i desig també.

Sexe i amor estan junts? Podem i en volem tenir sense amor?

Afirmacions generals

Sexe sense amor és possible, doncs

3M1: sí, però jo **trobo que es disfruta més amb amor**

Vale, d'acord. Ara m'agradaria que em diguéssiu, tot i que la setmana passada, amb els vostres companys, ho vaig fer diferent, quines coses creieu que són importants en la relació de parella.

3M4: però parella...?

Sí, parella. Qualsevol tipus de parella...

3M4: ah, vale

Relació oberta, tancada, matrimoni, relació a distància... és igual

3F1: comprensió i fidelitat?

Vale

3M3: la comoditat

Riures generals

Sentir-se còmode amb la persona. Vale, molt bé

3M4: però sentir-se còmode ja implica altres coses importants. Comprensió, comunicació (...) Llibertat. En plan, poder ser tu mateix en tot moment.

Vale, i les coses que estem diem, en les relacions que hem pogut tenir, hi eren?

3F1: bueno, encara hi són

Vale... perdoneu que parli en passat

Riures generals

3M4: bueno, es van anar formant. **Va ser un creixement dels dos que també va anar arrelat a una formació. Cada cop érem més conscients de tot el què passava i això va fer que rectificuéssim coses que abans fèiem i ara pensem, "quina burrada", i va ser un creixement entre els dos, jo ho trobo molt guay i molt important. A l'hora de respondre el què estic responent.** I això, jo penso així, que al principi no hi havien aquestes coses però ens vam anar formant i conscienciant. D'un a l'altre, de quines necessitats teníem, en cada moment i això ens ha fet pensar com pensem ara.

Has dit una cosa interessant, "les necessitats de cada moment", perquè aquestes van canviant.

3M3: sí, és donar-se suport entre els dos... recolzar-se. Saber entendre a l'altra persona, saber què li passa, i també la comunicació aquesta.

I tu? (referint-se a 3F1)

3F1: és que no sé, cada persona ho viu d'una manera diferent. En una relació ha d'haver comprensió, però també passa que estàs pagant les experiències dolentes d'una altra persona d'una altra relació. I això t'ho han fet canviar negativament. I potser... no pots compartir la confiança o el mateix amor per unes males experiències. I llavors crec que tothom porta una motxilla darrera, amb l'amor o amb les relacions i alomillor que estàs amb una persona que ha tingut unes experiències molt diferents i no pots donar o entendre com et comprendrà ell... o ella.

I això ho veus com alguna cosa negativa, no?

3F1: sí, sí. Negatiu. Una persona queda perjudicada sense culpa, que també té coses positives. Però jo ho dic perquè **no tot és tan bonic** com ho pinten.

3M1: la meva relació va ser sana, va ser sana.

Ostres, tenim relacions molt sanes, què bé

3M4: nosaltres vam tenir moments tòxics però també ens van ajudar. Bueno, és igual, parla tu (riu)

3M1: moments tòxics van haver, no sé és normal.

Sí, sí

3M1: però en general va ser sana

3M4: és que és això, el fet que tinguéssim una formació, és perquè van haver coses que van passar que no van ser sanes per cap dels dos i no és tot sa i bonic. Vam tenir els nostres moments. I ara ja sé que no passaria per això, i ella suposo que tampoc.

Vale, us faig algunes preguntes de conceptes perquè no sé si les sabeu, si us ho han explicat...

Sabem què és la **identitat de gènere**?

Silenci

Vagament? Què és la identitat?

3M3: com algú s'identifica

Vale, i el gènere?

3F1: sentir-se home o dona...

3M2: o més, no? **Totes les identitats que poden haver. Però deixant de banda què tens com a aparell reproductor.**

Sí, sí. Ho has explicat súper bé.

3M4: si, jo també anava per aquí

I les orientacions sexuals. Quines coneixeu? Heterosexual...

3F1: bisexual

3M1: pansexual

3M3: asexual...

I tot això, d'on ho sabeu? Us **ho han explicat a l'insti**?

Negacions generals

3M4: **se suposa que fan xerrades**

Se suposa? (riu)

3M4: sí..

Vale, ara anem al tema de les xerrades i del què us han explicat. I llavors... **el gènere què és?**

(silenci llarg)

Hi ha el sexe i el gènere...

(silenci llarg)

3F1: és que no sé...pot ser m'equivoco.

Doncs no passaria res

3F1: **el gènere és... l'exterior. En plan, l'aparell reproductor.**

L'aparell reproductor com a gènere?

3F1: jo crec que sí

3M3: jo ho vec al contrari

3F1: doncs al contrari (riu). Ja he dit que m'equivocava...

3M3: no sé, jo el gènere el vec com la persona que ets, amb el qual t'identifiques. Llavors, doncs això.

Vols afegir algo? (referint-se a 3M4)

3M4: mmm, no. No crec que pugui aportar res. Res interessant.

Bueno, el sexe seria, doncs, l'aparell reproductor que tenim, els òrgans i el gènere tot allò que es construeix en base a com hem nascut. Decisions socials, com el cabell llarg, colors de vestir, gustos, arracades... Això ho veiem...?

Cares sorpreses i dubtoses (La entrevista opta per continuar sense aprofundir per qüestions de temps).

Vale, canviant de tema, el que sabem sobre sexualitat, malalties, pràctiques, plaer, orgasmes... tot això. Del que sabeu, d'on ho sabeu? Del insti, de Internet, de la pornografia, dels vostres pares...

3M1: sí, del internet.

3M3: jo he fet xerrades al Intitut. Bueno, no, més que a l'Institut, a l'espai. N'hem fet moltes.

3M2: a l'insti alguna. **La típica de precaucions de sexe**

3M4: **sobre com posar el condó.**

Vale, llavors xerrades de precaució

3M4: sí, és a dir. Sí, en el meu cas va ser bàsicament precaució

Us van explicar també sobre malalties, no?

Afirmacions generals

3M4: sí, en plan, com fer-ho bé, com posar-ho bé, però res més enllà d'això.

I també sobre la reproducció, no?

3M2: sí, per tenir fills...

I creieu que teniu més informació? És a dir, us agradaria que us expliquessin més coses diferent?

3M4: a mi, **jo ho vec necessari. Penso que falta una formació molt heavy, molt molt gran. Que donem coses que no són la meitat d'importants que és això. I això ho acabem vivint tots, d'una manera o altra.**

Sí, és central el tema de les relacions, és igual si són amb sexe o sense

Vale, és a dir, si no fos per l'Internet, estaríeu més perduts, no?

Afirmacions generals

3M3: a mi l'Internet m'ha aportat poc

3M1: sí, a mi realment també

I d'on ho sabem?

3M3: de l'esplai

3F1: de les experiències. Siguin negatives o positives

3M2: de la gent amb la que em *junto*

I quins temes us agradaria que us expliquessin, al batxillerat, per exemple. Imagineu que us vinguessin a fer 3 o 4 xerrades, què us agradaria que expliquessin?

3M2: bueno, sobre orientacions sexuals, identitats de gènere. Sí... això.

3M4: doncs de tots els moviments socials que hi ha ara mateix... totes les lluites. Penso que és important, perquè si són lluites que estan passant ara i són importants. Que estiguem formants. Perquè fem vagues, manifestacions, firmem. I no tenim ni idea del què està passant.

(...)

3M4: és que el batxillerat està fatal plantejat.

I ara creieu que esteu perduts en tot això que hem parlat?

3M4: bueno, és el que he dit. Una falta de formació molt *heavy*. **I bueno, crec que hi ha molt tabú amb el tema de la masturbació, femenina, eh?**

Hi ha diferència entre masturbació masculina i femenina?

3M4: moltíssima

3F1: a les dones es veu pitjor. Per exemple, igualment, sexualment quan un noi diu "m'he tocat" dona igual...

De fet, està bé, no?

F1: sí... però una dona es diu "*quin fàstic. Per què fas això*"

I això encara passa?

3F1: sí, encara passa, sí. Encara que tinguis 16, 17 o 18 anys. **Si passa a la primària també passarà a l'ESO. Fins que tinguis una parella estable i a ell ja dona més igual.**

Vale.... doncs ja estem! Moltes gràcies a totes i tots

Notes grup discussió nº.3.

- Grup de discussió en el que no percebo que s'hagi aconseguit un dels objectius principals: que els i les participants es sentissin agust.
- La major part de les intervencions s'han realitzat des de la tímidesa i rigidesa.
- La major part de les intervencions sembla que s'hagin donat des del què sabia de dir i no des del què es volia dir o es pensava.
- El participant 3M4, tal i com es veu al principi de la transcripció, ha vingut amb la idea feta del grup de discussió, així com molt present que la entrevistadora també estava analitzant.
- Al final del grup de discussió ha preguntat a l'entrevistadora quines conclusions havia tret del què havien explicat.

GRUP DE DISCUSSIÓ N°4

Data de realització: 20 de març de 2019

Centre: n° 1

Característiques principals de les integrants: són 11 participants, 10 noies i 1 noi.

Duració del Grup de Discussió: 40 minuts.

S'explica a l'apartat de Notes de Grup de Discussió n°4 el motiu pel qual no s'usa categories per diferenciar les participants

El diàleg subratllat es refereix a la entrevistadora

Vale, doncs poso a gravar ja. Jo sóc la Judit, tinc 23 anys i estic estudiant Sociologia, i estic fel el TFG, el projecte final sobre vosaltres, sobre els adolescents, com viviu, com penseu, en l'amor, les relacions...

Llavors, m'agradaria que us presentéssiu totes, parlaré en femení perquè totes som noies menys un dels nois, d'acord? M'agradaria que penséssiu en com ens veiem d'aquí 20 o 25 anys més o menys. Ja sé que queda molt, però ara mateix, quin seria el vostre ideal per aquella edat?

- Jo tindria una filla que es diu Àfrica (riu). Viuré amb la meua millor amiga i seré música i no sé... tindrè una vida bastant inestable imprevista perquè estaré fent mil coses sempre,...

- Jo em veig també vivint fora d'aquí la veritat, amb algun fill o filla, i no sé si en parella, i treballant també en la música, algun teatre, alguna cosa més constant

- Yo me veo viviendo con mi pareja, a poder ser aquí y trabajando como profesora y nada, teniendo una vida tranquila, y mientras sea feliz que tenga lo que tenga que ser

- (M) Jo em veig d'aquí 20 anys vivint amb una parella, i potser amb algun fill. I treballar de la música, però bastant independent, en plan, tenir algun estudi... i viatjar.

- Jo em veig vivint al Regne Unit, perquè tinc pensat estudiar allà, i si va bé la cosa. Idealment amb parella i fills i dedicant-me a gestió musical, gestionant altres bandes i a part m'agradaria tenir la meua

- Yo no sé, me veo igual con alguna pareja, o no. Alguna amiga... igual aquí, pero si puedo irme mejor, y trabajando de algo que me guste, tipo el teatro. También habiendo estudiado otras cosas y con perros muchos perros.

- Yo me veo viajando mucho, a poder ser por el mundo del teatro. No me veo en un sitio en específico. Y no quiero hacerlo sola pero tampoco no sé si va ser con una pareja o con un amigo o amiga o con mi padre. Ah, y tendré una hija que se llamará Catara.

- no ho sé, jo em vec havent estudiat a la Universitat, suposo que dret. Estar en algun lloc bastant establert, pot ser en algun bufet, amb una parella, amb una filla o dos. I res, sent feliç i cuidant dels que estimo i guanyant molts diners.

- yo es que no sé, vivo más en el presente.

Però hi ha alguna cosa que t'agradaria fer?

- Bueno, yo soy muy independiente. Tengo que vivir sola, bueno, si viene la pareja, vale. No me veo en una Universidad, hacer algo que no me guste...

Vale, quedeu vosaltres dues...

- Bueno, jo em veig amb parella i quatre o cinc fills. Amb un gos, i amb una feina estable. També vull estudiar dret. I això

Vale!

- Yo me veo en Estados Unidos, seguramente en Nueva York, haciendo teatro musical. Viviendo sola, seguramente

Vale, un cop hem acabat això, comencem en sí el mini debat. M'agradaria que responguéssiu una mica totes, tot i que és una mica difícil perquè som moltes...

Llavors, quan jo us dic amor, en què penseu? En una peli, en un ram de flors, amb un noi, amb una noia (...) què és amor?

- Buf...

- Yo diría que **el amor es eso que te hace pensar antes en la otra persona que en ti**

- uau...no.

- Para mí sí...

- Jo diria que és una persona que t'aporti alguna cosa i tu a l'altra persona. Que no sigui una persona buida per així dir-ho- i que t'acompanyi a la vida i faci coses amb tu

- jo crec que l'amor, també pot haver-hi amor propi i és com que tens allò que li tens amor tens ganes de cuidar-ho, no sé

- Jo crec que és la comprensió. Perquè quan tu comprens alguna persona i ella et comprèn a tu jo crec que aquí ja existeix l'amor, un cop entens i comprens la persona. Ja no actues igual, saps què fer quan la persona està malament...

- La complicitat. Barrejar la comprensió i la complicitat

- Crec que hauria d'anar molt en relació a deixar espai i respectar. De no ser una persona agoviant, bueno. És que el què tenim com a concepte de l'amor ara és bastant diferent crec amb el que seria maco que fos l'amor. Seria *guay* que es deixés més espai. Si no es vol compartir una cosa amb mi doncs no passa res, et deixo el meu espai i ja està.

És a dir entendre, comunicar i respectar necessitats, no?

- Sí, sí

- i això en parella i en tot, eh? Perquè amb els pares també s'ha de tenir clar, t'estimo però necessito el meu espai

- (M) jo mai ho penso però no sé, és difícil de plantejar, l'amor és una energia que tots tenim però que només és compatible amb determinades persones.

- Jo anava a dir el mateix. Jo crec que l'amor és un tema bastant abstracte i tothom té la seva opinió i jo puc sentir amor per moltes persones i hi ha persones que estimes més que d'altres, però no per motius clars, simplement és amor i... és que no sé com explicar-ho

No, no, jo t'estic entenent

- Vale, doncs això, que no podria dir unes característiques tancades sobre què és l'amor.

- Jo, coincidint amb el què estava dient ella de dir que a vegades sentim amor, i no sabem dir per què, no? És com no saber definir-ho i simplement i igual, hi ha persones que estimes i no tens a vegades molta complicitat, i a vegades l'espai aquest que diem,

que els pares a vegades no ens el deixen i tot i així els estimem, sabent que això igual...
No és com una cosa de dir "ara t'estimo i ara no"

Vale, doncs seguint amb el què dèieu, que ja heu anat dient alguna cosa, quines coses creieu que són importants amb les relacions de parella?

- Confiança
- Complicitat
- Respecte
- I comunicació
- Estar a prop
- Seguretat
- Autenticitat
- Ser tu mateix

Vale, i ara, si pensem amb les persones amb les que heu estat, si heu tingut parella o similar, això que hem dit s'ha donat?

Riures generals

- amb algunes més que altres...
- jo crec que al principi és tot com súper *guay*, tenim súper confiança, i ens respectem molt i quan ja vas agafant confiança, i al final acaben deixant de funcionar, perquè acabes cremant-te.
- jo una relació per manca de respecte
- jo penso que totes aquestes coses que hem dit, en una relació, estan des d'un principi, i jo penso que si dues persones s'agraden i es comencen a estimar, aquestes coses que hem dit... jo penso que quan una relació falla, no és per un acte concret, si no el què s'amaga darrera. Perquè un d'aquests punts ha faltat, i s'ha deixat de fer per una banda o per les dues.
- A mi em va passar que fa faltar comunicació, per part meva per por a perdre la parella...

I l'enamorament és el mateix?

- és diferent
- *cosquilleos*...

Papallones?

Riures generals

- "enxixamiento"
- Crec que l'enamorament és algo més fugaç. L'amor està sempre, però l'enamorament pot ser per una persona dura més que l'altre però és algo que al final s'acaba anant... però pot ser queda algo però petit
- O que va a èpoques també.
- Les il·lusions del principi, sobretot

- Jo crec que és això. És la idealització que et fas de la persona en el moment i que penses que dius "buaah, és que és genial" i després quan realment el coneixes comences a trobar aquests defectes

- Típic!

- I fins i tot defectes del físic. Perquè jo he arribat a veure algú molt guapo i tothom que em digués que era molt lleig

- Jo vaig veure un vídeo que explicava que deia que l'enamorament era algo més temporal i que fa que vulguis estar molt de temps amb aquesta persona i per un temps aquesta persona està molt present en tu. I llavors, si no fos temporal seria un problema perquè estariem tota la vida pensant i il·lusionades amb aquella persona i vulguis o no hi ha moltes d'altres coses

Sí... i quan l'enamorament s'acaba, què comença?

- el odi

El odi? (riu)

Riures generals

- doncs que comences a descobrir els seus defectes

- jo crec que es fa més fort, no?

- o es va, i no queda res

- o el desengaño

- però l'amor i l'enamorament és compatible, no?

- doncs no sé, si l'enamorament s'acaba i ja no sents res cap a l'altra persona, doncs es deixa. Perquè forçar una cosa i acabar en odi...

- Clar, ja no fa la mateixa il·lusió

- i perquè funcioni una relació s'ha de saber portar aquesta monotonia i fer-la interessant

- no sé, penso que a vegades passa que **estimes a una persona però està plena d'errors** i que no t'agraden i dius, "para qué haces esto?" però aquests errors els acceptes i la monotonia es pot convertir en una monotonia cansada que acaba en odi al final o es pot convertir en una monotonia de dir, bueno, ell és així, com jo, l'accepto i ell m'està acceptant també. I dius, anem a portar això de la millor manera possible i allà pot estar l'amor, l'amor basat en la veritat

I tu feies que no amb el cap, vols afegir algo?

- *buaah*, no, no. És que no sé, estic com molt perduda amb aquest tema. És que jo sempre, bueno, a mi un dia un professor de teatre que vaig tindre. Bueno, li vaig dir un dia que no entenia estar enamorar, o sea, querer a algú, que te guste, que te atraiga... és com que tinc un buit i tinc molts interrogants i no entenc res i em va dir que només eren paraules i que les persones ho posàvem. Perquè pot ser, jo puc dir que estic enamorada d'ella, sent la meva amiga i una em dirà, no, és que l'estimes, no estàs enamorada. I llavors per això tinc dubtes, perquè no sé ni jo quan estic enamorada, o simplement m'atrau o lo quiero.

- Jo crec que ens podem enamorar d'amigues sense voler res sense voler res amb ella. Enamorar crec que és idealitzar a la persona i voler passar el màxim temps possible amb aquesta persona, crec, eh? M'està sonant bastant tòxic. Jo ho vec així,...

Bueno, l'enamorament moltes vegades pot ser tòxic. La idealització, la dependència...

- doncs això, jo crec que em puc enamorar d'una amiga perquè vull passar el màxim temps possible, i no li vec els errors, perquè accepto tot el que fa i això, jo crec que...

- es que **tengo muy confundidas las palabras. Porque si hubiera, yo que sé, si te dicen: la célula y sus características. Pues vale, todas las células son iguales y hacen lo mismo. Y en el enamoramiento no te dicen: vale, tienes que sentir tal, tal y tal.**

Molt bé, noies. Una pregunta, vosaltres penseu que pot haver-hi sexe sense amor?

Afirmacions generals (clares i ràpides).

Molts riures generals

- és que jo crec que el sexe és un instint. I l'espècie no s'extingeixi i per tant...

Però si parlem de reproduir l'espècie, sempre hauria de ser heterosexual, eh

- No, és un plaer

- És una atracció molt sexual. I jo no comptaria l'atracció sexual i l'atracció amorosa. L'atracció amorosa té més branques i la sexual bueno, jo podria tenir sexe amb algú en una disco i... yo pienso que si estoy muy bebida y de repente conozco a una persona y mantengo sexo en el lavabo. Ya el hecho de hacer sexo en un sitio tan incómodo, con tanta gente y con alguien que ni conoces y no te acordarás de él al día siguiente. Yo creo que ahí no hay amor

- Bueno, claro, se tiene que distinguir entre hacer el amor y tener sexo. Cuando haces el amor hay más atracción aparte de la física, y en el momento que tú haces sexo, vayas o no borracha, es una atracción más pues física, más sensual

- Pues yo no lo creo. Tu puedes tener placer con una persona que tengas una conexión más sexual

- Haces el amor, no follas

- No, no, que folles

Riures generals

- Ya pero yo creo que sería hacer el amor porque lo hagas o no de forma suave, haces el amor porque hay amor, si no, pues sólo mantienes sexo

- No lo creo. O sea tu puedes tener una conexión mental con una persona y te apetece follarte a esa persona pero no le quieres como **algo más**, y no la quieres como una pareja. ¿Sabes?

- Claro, no hay atracción amorosa

- sí que hay atracción física i mental pero no de amor, de AMOR.

- como un amigo, ¿dices?

- no, sería más bien como, bueno, sí...sí.

Riures generals

- pero ahí ya hay una atracción amorosa

- no, o sea porque es placer

- però jo un dia puc tenir sexe i l'altre fer l'amor amb la meva parella, saps? Perquè és la meva parella i l'estimo

- ¿Y como lo has sabido diferenciar?
- no sé, de com estic jo, de com em sento
- és que també és diferent quan "pinxes" y te vas o quan "pinxes" i et quedes parlant amb la persona

Llavors, seguint amb la pregunta que us he fet al principi, creieu que va amb vosaltres el sexe sense amor?

- és que jo crec que això cadascú té una opinió

Per això, per això pregunto

- És que hi ha persones que busquen *folleteo* i ja està, "*aquí te pillo*" i no es tornen a veure
- (M) clar però també, **jo crec que sexe per molta gent també és una necessitat física, com menjar, doncs tenir sexe.** I llavors hi ha moments en els que no estàs compartint amor i no tens complicitat ni res amb aquella persona

Vale, i em sabríeu dir què és la **identitat de gènere**?

- Que et diem què és?

Sí

- Doncs com et sents

Vale, sí, com et sents...

- Amb quin gènere t'identifiques
- Jo crec que és com et sents en base als rols que ha dictaminat la societat, crec (...) o no sentir-te res del què has conegut, simplement...

Vale, identitat de gènere, va per aquí, algú més...? **identitat de gènere i transexualitat tenen relació?**

Afirmacions generals

- El seu gènere, perdó si la cago, eh? Però, és a dir, per exemple, jo no sóc trans però és igual, si jo hagués nascut amb un cos de noi però jo sóc una dona tingui, o per com la gent em vegi o pels rols que hi ha o pels estereotips que tenim al cap que és una tia o un tio, per molt que em diguin que sóc un tio perquè tinc barba i no sé què, jo si sóc una dona, sóc una dona. I sóc una dona trans, o el que sigui, però jo crec que és més qui ets tu i menys què sembles o què t'agrada...

Vale, genial! De les millors respostes, sí, sí (riu). Els altres ho sabíeu, tots?

- Jo no ho sabia definir, però sí

Sí? Tots?

Afirmacions generals

Vale, i l'orientació sexual, sabem què és?

- El què t'agrada, no?
- El sexe que t'agrada

Quines orientacions coneixeu?

- heterosexualitat

- homosexualitat
- bisexualitat
- pansexualitat...
- es que hi ha un *huevo*
- però asexual és una orientació ?
- sí porque es lo que te atrae, que es nada

Riures generals

- clar però tu si ets asexual pots tenir sexe... llavors, amb qui tens sexe?
- pots tenir-ho però no sents res
- Clar però amb qui?
- et dóna igual
- clar però jo tinc una amiga que és lesbiana i és asexual. Llavors no sé si asexual és una orientació sexual perquè la seva orientació sexual és lesbiana.

Bueno, pot ser les dues orientacions són compatibles, no t'ho sabria dir del tot

- i demisexual què és?
- que t'agraden les persones, més enllà de si són nois o noies

Sí, et podrien atraure persones que no es defineixen ni com a noies ni com a noies

- ¿Y si te gustan a la vez?
- no, eso no amor, eso es poliamor, eso es otra cosa

Riures generals

- eso es otro rollo, otro rollo
- no, yo creo que tiene que ver, ¿no?

No, perquè pots ser demisexual però voler relacions tancades, monògames

Vale, llavors, el gènere ja me'l heu respost, última coseta a preguntar-vos, m... tot el què coneixeu sobre la sexualitat, d'on ho sabeu? De l'insti?

- no
- d'Internet
- de la gent amb la què vas, experiències...
- yo he venido a este bachillerato, me he juntado con mucha gente y aprendo mucho de esta gente. O sea, yo en la ESO no te habría contestado nada, ni a la mitad. Casi no sabía ni qué era la bisexualidad,... sobretodo ha sido por la gente con la que me he rodeado en este cole y me he ido informando, y sobretodo por eso.
- amics amb experiències i sobretot més grans
- jo bastant a formacions d'esplai i podem triar de què i jo moltes vegades he triat perspectiva de gènere o sexualitat, i tal, i t'expliquen coses. I si no amb gent d'aquell entorn o amb les meves amigues o a l'experiència pròpia, perquè família i cole no, per mi.
- jo família sí

I qui ha après de la sexualitat dels pares?

- Pares o família?

Primer pares

- la mare (riu)

Algunes afirmacions

I això us ha ajudat?

- és a dir una mica sí i una mica no. Perquè els pares, vulguis o no, la mentalitat és una mica tancada, de la seva època i es nota una mica. I sí que m'ha ajudat amb alguns aspectes però en altres pot ser una mica, no. I jo, per exemple, sóc bisexual, i clar, amb noies vale, però si algun dia porto una noia a casa, doncs bueno... i jo a la mami li va costar i el primer que va dir " és que per com mires els homes" i jo, ja, però no se m'ha ensenyat a mirar una dona i és com... i al meu pare li vaig dir aquest estiu, tres anys més tard.

- jo en el meu cas, mis padres son muy abiertos y he hablado de todo tipo de sexualidades. Y no hay ningún tabú, ni con mis padres ni con mis tíos, con mis hermanos, con mis primos...

- els meus pares, bueno, sobretot me mare que va anar a l'escola de monges i tal i és com que sempre m'ha explicat coses. I bueno, el meu germà és *gay* i suposo que al haver-s'ho trobat, s'han obert de cop...

És més gran?

- Sí, 37 anys. I a sobre va ser als anys 80 amb tot el tema del sida que es va liar pardíssima i no sé, sempre han sigut súper oberts. I els hi va costat assimilar-ho però ho van acabar acceptant. I amb el sexe el mateix, me mare sempre m'ha explicat coses perquè estigui informada, saps?

Qui més, els pares...

- Yo con mi padre bien. Siempre me ha ayudado y me ha dado toda la ayuda necesaria, ya des de contarme cosas, a comprarme preservativos y demás. Pero con mi padre no, y se ha enterado hace poco que he perdido la virginidad y, madre mía.

- jo els hi vaig dir al mateix dia (referint-se a perdre la virginitat), és que jo sóc molt boques i no m'ho podia callar.

Molts riures

- a mi me mare em va preguntar i em va dir, bueno, si algun dia decideixes tenir relacions sexuals, em va dir que li diguéis i que aniríem al ginecòloga no sé què. I jo sabia que si li deia a me mare que volia anar-hi ja sabia que havia tingut sexe. I també, del que estàvem dient d'orientacions sexuals, jo per exemple, almenys ara, no em sento identificada amb cap orientació sexual, que sé que té un nom i jo no m'atreveixo a dir-ho als meus pares i mira que són bastant oberts. És que si ja els hi costa, i el meu pare ja em va dir que no li importava tenir algun fill *gay*, i llavors clar, si els hi dic que no és que sigui lesbiana, o *gay* o bisexual, i no em sento identificada amb cap, doncs, uf.

- bueno, jo igual. Jo si vaig portant nois a casa encara em classifiquen com a *hetero* encara que hagi dit que sóc bisexual, i si portés a una noia pot ser no li donarien importància perquè és una noia i es veuria com una amiga.

- jo és que en el meu cas sóc jo la curiosa, que li pregunta tot a la meva mare. Perquè és que jo crec que a tot arreu ens oculta tot, com seria la primera vegada, com serà sempre. **A les pel·lícules és com tot perfecte i sale todo como súper fluido, como si fuera un baile**

Doncs no, no, la primera ni les primeres vegades són un baile

Riures generals

- clar, i jo sóc curiosa i li pregunto a me mare i ella em va contestant però clar, però com tampoc tenim molt a parlar perquè no he passat per molt. Però jo no tinc cap problema a preguntar-li a la meva mare, perquè com ella ho ha viscut jo sóc súper conscient de que els meus pares han tingut relacions sexuals i aquí estoy. M'és igual preguntar-li com va ser el primer cop, m'és igual.

Vale, queda poquet, algú més ha de dir alguna cosa en relació a això?

- bueno, jo he de dir que mai, mai m'han parlat d'això. I és com que tinc la sensació que mai en parlaran però jo tampoc he tingut curiositat, mai he tingut la sensació... mai he tingut aquest "como veo que me vas a escuchar, pues lo digo". Llavors és com, tu no dices nada, yo no digo nada"...

Vale, i ara vull que penseu, fa dos anys, que fèieu 4rt de la ESO més o menys. Allà, la vostra informació sobre tot el que hem estat parlant, com era? Coneixíeu tot això?

- no, era limitat

I en aquell moment us hagués agradat que en el Insti hi haguessin xerrades...

Afirmacions generals

- ai, jo vaig tindre xerrades a 4rt de l'ESO

Sí? Què et van explicar?

- **Sobretot a l'hora del sexe**

- **Sexe hetero, no?**

- **Clar, és que és això**

- no, no. Sexe hetero no, qualsevol sexe

- però et van ensenyar, per exemple, per protegir-se de malalties en les noies?

- sí, sí

- jo me'n recordo a sisè de primària, que van venir a ensenyar-me a posar un condó a un cogombre . però a sisè, saps? Que jo ara no ho recordo. Però no sé, els genitals femenins no són un cogombre...bueno, ni els masculins

- jo crec que faltaria més informació sobre diferents tipus de sexualitat

I a part d'això, del preservatiu, què us han explicat més?

- bueno, **sobre malalties. El que es podria contraure... el què havies de fer. Era com una mica por a la sexualitat rotllo, fes el que hakis de fer.**

- **i no ens parlen sobre el plaer.**

Bueno, s'explica una sexualitat, com dieu, basada en la prevenció, no? I el plaer, el desig, les orientacions...

- i a part és molt hetero!

Sí, també

I a tothom li hagués agradat que li haguessin explicat més coses?

Afirmacions generals

Hi ha algú que no? Que ja estigui bé amb el què sap?

(...)

- és que hi ha coses que fem que no sabem què fem... (riu) bueno, en plan que hi ha coses que mai m'havia explicat ningú...

- jo segueixo volent saber més coses

- **jo crec que seria important que ens expliquessin com tractar a l'altra persona. Realment crec que perquè les dues persones estiguin bé, és molt important el tracta que es té més el què s'està fent. I crec que és important, i no fa falta que et posin un guió, conscienciar, sí.** Tipus "ei, t'has de preocupar molt perquè l'altra persona estigui bé..."

- sí, que hi hagi comunicació. **A mi és que la manera en que ho van explicar jo anava cagada, saps? Sí, en serio... i això de les enfermetats i tot això, horrible !**

- **també pot ser informació sobre que no només la penetració és el sexe, sinó també els preliminars i la importància que tenen**

- bueno, és que jo tampoc els hi diria preliminars. I jo sóc *hetero* però no ho vec així.

- clar és que amb el nom de preliminars sembla que no sigui important. I torno a dir, jo no ho sé però, després de la penetració pot haver-hi també preliminars, no?

Vale, és a dir més informació sobre diferents pràctiques, diferents òrgans de plaer

- i sobretot els de la dona, perquè s'expliquen molt els dels homes.

I tu què en penses? Com a únic noi?

- (M). Sí, que aquestes coses de xerrades i així, jo crec que no serveixen i a part crec que s'ha de parlar amb algú de confiança, com els pares i els amics. Crec que s'ha d'anar descobrint tot pel teu compte i fins que no estiguis allà no ho pots saber. I tot el què et diguin, al final no et servirà de res... i tots els errors ja t'ho va ensenyant la vida. Coses tècniques com saber posar un condó vale, però altres coses...

(sona el timbre)

Vale noies! Moltes gràcies per tot, espero que hagueu passat una bona estona

Notes de veu grup de discussió nº 4

- Abans de començar aquest grup de discussió, el professor en qüestió havia comentat que hi haurien 6 o 7 noies. Aquestes, van arribar, es van asseure totes i quan just s'anava a començar el grup de discussió, van arribar 4 persones més. Degut a la situació imprevista, no es va poder refusar i també van entrar.

- El diàleg no està diferenciat per les participants, degut a que ha estat impossible diferenciar i identificar les diferents veus, menys la del noi, que està indicada amb un : (M) cada vegada que intervé.

- El diàleg de l'entrevistadora, a diferència dels altres grups de discussió, apareix subratllat, amb l'objectiu que sigui més visual i sigui de més fàcil comprensió.

GRUP DE DISCUSSIÓ N° 5.

Data de realització: 29 de març de 2019

Centre: n° 2

Característiques principals dels integrants: són 4 integrants del gènere femení.

Duració del Grup de Discussió: 40 minuts.

Llegenda:

F: gènere femení

M: gènere masculí

S'anomenarà numèricament cadascun de les participants (en aquest cas del 1 al 4 per les noies).

Quan no posi cap categoria en el diàleg: parla la entrevistadora.

Les participants s'enumeren amb un 5 responent al grup de discussió n° 5.

Us estic gravant, però és només en veu, és a dir les cares no apareixen, i ara us preguntaré el nom però només és per dinamitzar millor, però després, de forma escrita no apareixerà, d'acord? [...] Hi ha privacitat total, i és súper important comentar-ho.... llavors, em dic X, tinc 23 anys, estic estudiant Sociologia i estic acabant la carrera i estic fent el TFG sobre relacions afectives... m'interessa el que penseu vosaltres sobre tots aquests temes, amor, sexe...

Aniré fent preguntes i no es tracta de qui té raó o això està bé o no està bé [...], es tracta de saber la vostra percepció, no hi ha una veritat absoluta, òbviament... Quan us pregunto sobre l'amor no hi ha una definició correcta...

Per començar, m'agradaria que em diguéssiu el nom, l'edat, amb qui viviu i tres coses que us defineixen

5F1: vale... jo sóc (...), tinc 16 anys, visc amb els meus pares i amb el meu germà petit i tres coses que em defineixen, no sé, és difícil, eh?

El primer que se't passi pel cap, no passa res

5F1: sóc mmm, mandrosa, perfeccionista i m'agraden les sèries.

(riures generals)

5F2: vale, jo em dic (...), tinc 16 anys, i visc, bueno, una setmana amb el meu pare i amb el meu germà, i l'altre amb la meva mare, la seva parella i el meu germà, ens anem tornant. I mmm, jo sóc nerviosa, ah... m'agrada veure sèries, pel·lícules, tot això, i després...i bueno, sóc una persona familiar, es podia dir?

5F3: vale, jo, em dic (...), tinc 16 anys, visc amb els meus pares i el meu germà i mmm, m'agrada molt dormir, menjar i passar el temps amb els meus amics

5F4: jo em dic (...), tinc 16 anys, visc amb els meus pares i els meus dos germans, i bueno, sóc molt carinyosa, molt vaga i bueno, m'agrada molt l'àmbit d'espai, clau... i em preocupo molt per l'altra gent.

Vale, d'acord, ara la mateixa ronda però pensant en com us veieu d'aquí 20 anys, més o menys, no tant el que us veieu fent sinó el que us agradaria fer. Tot i que ara és molt difícil d'imaginar, imagino... amb qui estariu, on viurieu...?

5F4: doncs jo d'aquí 15 anys o vint em vec amb una família, amb dos fills, i bueno... sent profe de nens petits, d'educació infantil, i *ojalà* treballar en un centre de presó per educar a nens o adults, m'és igual, i perquè no els posin allà i no poder fer res...

Vale, genial

5F4: i bueno, no vivint aquí, en un poble que no hi hagi massa gent.

5F2: jo em vec segurament treballant, m'agradaria ser advocada, en un bufet o en un banc, com m'he mare... vull viure a una gran ciutat, estrangera. Em vec amb parella, pot ser amb un fill, i vivint....doncs amb companys de pis o amb una parella.

5F1: doncs jo... viuré amb la meva parella, alomillor tinc fills, de moment no vull, vull escriure molt perquè m'agrada molt, i treballar d'alguna cosa relacionada, i viatjar molt, cada mes.

5F3: jo em vec... vivint pel meu compte, vivint en un altre país segurament, parella....no ho sé, pot ser sí o potser no i...amb un treball estable que m'agradi i poder viatjar molt també.

Vale, perfecte, ara ja us conec una mica més...

Com us he dit que el tema va sobre les relacions.. m'agradaria que em diguéssiu què us ve al cap quan us dic la paraula amor (...) repeteixo que no hi ha respostes correctes ni incorrectes, eh?

5F1: clar...

5F2: estimar molt en alguna cosa, o pensar molt en aquesta cosa, d'una manera diferent a les altres.

Vale...

5F3: doncs a mi la meva família... el meu germà...el meu gat

Quan penses amb amor et ve el cap la teva família, doncs

5F3: Sí, bueno, amb una persona també, que et sentis agust

5F4: **un sentiment que tens cap a qualsevol persona però és diferent, ja que et porta sentiments que...et fa molt fàcil ser bipolar, perquè pots estar nerviosa, o angoixada per alguna cosa que ha passat però és un sentiment que no es pot definir perquè n'hi ha molts més dins...trobo que no es pot expressar... i només pots fer-ho quan estàs amb aquella persona...**

D'acord, és a dir, forma part també el nerviosisme de l'amor?

5F4: sí, sí

És a dir dins de l'amor hi hauria sentiments positius i negatius?

5F4: sí, sí

Ho passem bé i malament...

5F4: sí...

5F1: sí.. és un pensament cap a persones o cap a coses que tan et pot donar plaer, pau i felicitat, com angoixa i nerviosisme i tot això....voldries estar, t'agrada molt aquella cosa i vols estar temps amb aquesta persona.

I quan dieu que hi ha pensaments negatius en l'amor, què voleu dir? Que l'amor és difícil...?

5F1: bueno, a veure, totes les relacions, suposo. Totes les coses t'aporten coses bones i dolentes, i et fan sentir... a vegades no és culpa de la persona, o sí, perquè tots som diferents i a vegades...

5F4: jo crec que l'amor és molt difícil, ja que els pensaments negatius, no sé, és com que et porten a trobar l'amor... **no sé és com tenir un sentiment de negativitat per preocupar-te massa i cagar-la, o per menjar-te el cap per dir què pensarà l'altre de tu... fins que no trobes la persona que tens més sentiments bons que dolents, jo trobo que no és...no es pot definir com a amor complet, seria amor.**

I aquests sentiments negatius que sentim a vegades en les relacions, ens passa més en relacions de parella o d'amistat?

"De parella" general.

5F3: bueno, jo crec que en els dos, l'amor de parella i d'amistat és diferent però continua sent el mateix amor...estimar algú és perquè l'estimes tant que **no podries viure sense aquella persona perquè t'aporta alguna cosa, perquè et beneficia.** Jo crec que són amors diferents però iguals.

5F4: jo crec que no... crec que quan estàs amb una relació tens més por de cagar-la o de no fer les coses bé, pel que aquella persona pot arribar a pensar de tu, en un principi, eh, que després les coses ja van...

5F3: però és igual que l'amistat

5F4: **jo crec que l'amistat és com més lliure. Perquè per exemple si tu ets la meva amiga em diràs les coses d'una manera**

5F3: però si hi ha confiança amb la teva parella això no ha de passar

5F4: ja, però és que no sé, no sé, ho trobo diferent perquè sempre, vulguis o no, amb la teva parella, és com que vols donar el millor de tu, encara que tinguis confiança 100%, i perquè l'altra persona se senti bé i tot, i no sé perquè li donem més temps i ens preocupem més per aquest amor que no per l'amor d'amic perquè ja és com...

5F2: però això depèn també de la persona

5F4: bueno, sí, clar...

Bueno, pot ser diferent, estem parlant des de l'experiència

5F2: però pot ser que **en una relació de parella, tinguis més por de que aquesta persona se'n vagi...**

5F4: exacte

5F2: i els amics jo crec que sempre estaran d'una forma o d'una altra, i amb la parella tens més por a perdre-la, poses més part de tu, bueno, és diferent...és diferent la part que poses de tu.

Vec (...) que fas que no amb el cap, no estàs d'acord (riu)?

5F3: bueno, és que jo ara tinc parella, vale? Que ja fa 6 mesos que estic amb ell, i per mi primer al meu amic i després el meu nòvio, jo l'he estimat sempre com un amic, tinc la mateixa confiança que amb els meus amics, li dic tot i després l'estimo amb amor, i l'estimo diferent que estimaré a (... referint-se a les companyes del grup de discussió)

5F4: bueno, jo m'expresso molt malament però és això (riu)

5F3: tinc la mateixa confiança i el mateix amor que amb els meus amics, perquè els meus amics són com la meua família i per això per mi **el meu novio també és la meua família...**

5F1: però tu no creus que si ho deixéssiu..?

5F3: no tindria aquell amor, però jo crec que continuaria formant part del amor, osigui, jo li continuaria tenint carinyo, i tot. **Si tu estàs amb algú que estimes, t'has d'obrir, no et pots tancar, no pots no dir-li les coses.** Has de tenir la mateixa confiança que amb el teu amic, jo crec que una persona primer ha de ser amic i després la teua parella.

5F2: però això és molt difícil de fer

5F3: jo crec que l'amistat és diferent de l'amor, tenir un amic és tenir molta confiança

Però amb la parella també, no?

5F3: sí, per això primer ha de ser amistat, i després, l'amor, a part. L'amor de parella i no d'amic.

(...)

5F3: jo no t'estimaré igual (referint-se a una companya), que al meu novio

5F4: doncs és això el que estic dient

5F3: però **és diferent però igual.** Amb la meua millor amiga i amb el meu novio no sé, els hi poso el mateix carinyo als dos.

Vale, molt bé, llavors, m'ho heu dit una mica però què és una relació? És a dir, quines **coses importants ha de tenir?**

5F2: **respecte, confiança**

5F4: fidelitat

Sentir-se agust, s'ha dit abans, també, no?

(afirmacions generals)

Fidelitat què vol dir?

5F1: bueno, si és una relació *poliamorosa* d'aquestes que es porten ara...

(riures generals)

Es porten bastant ara, sí...

5F1: pot ser la fidelitat no és el que es porta més... hi ha moltes infidelitats

5F4: a veure, jo crec que si t'has posat en una relació, i no és una relació oberta, i no és *follamigos*, jo crec que en una relació hi ha d'haver fidelitat. Però la fidelitat és confiança, perquè jo trobo que els *gelos*, surten quan comença a fallar la confiança. I trobo que la fidelitat, sincerament, és el respecte, és la confiança de les dues persones.

Fidelitat entesa com que la teua parella no tingui sexe amb una altra persona, no? És a dir, estem parlant de sexe

5F2: bueno, o petons

5F3: o amor pel mig

5F4: bueno, o sentiments jo crec que també, si comença a sentir més cap a una altra persona. A mi m'agrada ser directa i també m'agrada que ho siguin perquè jo crec que

dient les coses a la cara tot va millor. Que com diu la (referint-se a una companya), s'està posant de moda això, però crec que ser sincera i dir, doncs això, que et diguin que sent més cap una altra persona, que t'estima però que vol estar amb l'altra persona que no **posar cuernos**.

(...)

5F2: que hi hagi **comunicació**, ara que hi penso

Sí, no? Comunicació i sinceritat

5F4: sinceritat més quan hi ha sentiments, perquè tots tenim ulls i bueno, ens atrauen altres persones, però quan ja hi ha una persona que t'aporta coses que altres no...

Vale, d'acord, i ja que ho heu dit, tot i que no apareix en el guió, què en penseu de les relacions obertes?

5F2: bueno, jo personalment no podria, perquè no sé, no m'agrada, no m'atrau, no sé en un futur, bueno, no, no crec

5F1: no sé, jo ho respecto, però per mi, no és una cosa que m'agrada

5F4: jo és que opino el mateix, jo quan estic amb una relació dono tot per l'altra persona i em preocupo molt per ell i veure això, que és una relació oberta que pot fer algo amb altres, doncs no sé, em posaria massa malament, no m'agrada, no sé.

5F2: jo penso que, per mi no, tradicionalment sempre ha sigut una persona, una parella

Bueno, no sempre

5F2: no? Bueno, en la nostra cultura, ara, està vist com una persona i ja està, no? I no sé, és molt innovador, no sé, no ho entenc.

5F4: bueno, jo tinc amics que en tenen i em diuen, fins que no passa no saps si podries o no, però no sé, jo sé com sóc i sé que ho passaria malament al principi i per això prefereixo els *lios*.

Vale, molt bé doncs, doncs ja m'heu dit coses que trobeu importants en les relacions, doncs ara coses dolentes, coses que en un principi no respectaríeu

5F2: **tot el que es consideri tòxic**

5F4: **el maltracta**

5F1: **violència**

Maltracta quins tipus hi ha?

5F4: **psicològic, físic...**

5F2: **verbal**

Alguna cosa més?

5F4: **bueno, que no et condicioni la vida**

5F2: **clar, que et posi uns límits**

5F4: **jo he passat per una relació tòxica i bueno, jo no me'n he adonat fins al cap de sis anys. I no me'n vaig adonar, és com que amb aquesta persona no et sents, bueno, et sents igual però aquella persona la veus com a superior. I llavors és el que no pot passar, que en una relació pensis que l'altra persona és més que tu o que tu ets menys o t'infravalori per qualsevol cosa...**

Vale, i dius que això ho has pogut veure després de deixar la relació, no?

5F4: sí, sí

Has dit fa sis anys?

5F4: sí, sí

Quan tenies 10 anys, doncs

5F4: és a dir me'n he adonat ara, però **va començar sí, als 10 anys**

Fins ara?

5F4: sí, fins al principi de curs (referint-se setembre 2018)

És més difícil a vegades adonar-se quan estàs dins...

5F4: bueno, jo crec que el que acaba passant és que fins que una de les dues persones no s'enfada, encara que les altres persones t'ho diguin, que els altres ulls t'ho diguin **no et vols adonar perquè creus que aquella persona ho és tot**, i dius, no, no, a mi això no, jo no ho vec així llavors a mi no em digueu res, però llavors quan surts, i ho veus des d'una distància, veus que sí. Però a vegades és massa tard, com amb els maltractes i tot això

Bueno, jo crec que el que et passa a tu li ha passat a moltes persones, no? No ens podem sentir malament per això

5F4: ja, ja (mig somriu)

Vale, molt bé noies, llavors, independentment de si heu tingut sexe o no, penseu que es pot tenir sexe sense amor?

(Afirmacions generals)

5F3: bueno, es pot tenir, però jo crec que...

5F2: bueno,...

Bueno, de poder es pot tenir, la prostitució es base en un sexe sense amor, en la majoria de casos ...

(afirmacions generals)

Però no em refereixo a si va amb vosaltres, si us agradaria

5F3: per mi jo crec que no, jo necessitaria confiança, molta confiança amb la persona que ho faci, i no sé, coneixe'l, saps? No només confiança, conèixer l'altra persona, un mínim...

Vale

5F4: jo no (riu), que no soni així com molt obert però a mi per exemple no em fa falta tanta confiança ni tan d'allò però necessito que aquella persona em transmeti algo, no sé dir-te el què, però si aquella persona per exemple em transmet algo en una festa, jo segurament li diria que sí, no hi ha el què, si em ve de gust doncs ho faré.

5F2: jo, per mi, el sexe és una cosa que és plaer, no? Busques el plaer, i jo personalment si jo no tinc confiança amb aquella persona, jo personalment no sentiria plaer i llavors seria sexe sense plaer

Vale, és a dir relaciones el sexe amb el plaer, amb la connexió...

5F2: sí, sí, exacte

Vale, vale

5F1: doncs jo ara mateix, sóc verge (somriu tímidament)

(mig riures)

Bueno, moltes persones en la vostra edat, no? O no?

5F4: bueno, no... ha anat canviat tot (riu)

5F1: llavors, a veure, ara mateix doncs vull que la primera vegada sigui especial, amb una persona que estimi, que senti algo, que conegui... però després en el futur, no dic després de la primera vegada, no dic això, però clar, si jo em sento agust en aquell moment i em ve de gust tenir relacions sexuals, no crec que condicionés. Perquè ara mateix, bueno, suposo que una mica com tots, doncs a l'adolescència cadascú té les seves inseguretats, però quan vas creixen, crec que arriba un moment en que no fa falta que t'aportin confiança sinó que tinguis confiança amb tu mateixa.

Sí, la confiança, si tot va bé, hauria d'anar augmentant (...)

Vale, ara us vaig a fer algunes preguntes teòriques relacionades amb el què estem parlant, llavors, sabem què és la **identitat de gènere**?

5F3: com et sents

Vale!

5F2: quin gènere, no? Home, dona...no?

5F4: és com et sents i no què ets

D'acord

5F3: no amb els òrgans sexuals que has nascut

Vale, no amb el què has nascut sinó amb et sents

(afirmacions general)

I això d'on ho sabeu?

5F4: bueno, de tot

Del insti?

5F2: sí, bueno, no, no.

(negacions generals)

5F4: experiència d'altres persones, no sé, de la tele...

Pot ser també hi ha algunes sèries...

5F4: sèrie de Merlí¹⁸

Sí? Hi havia algú transgènere?

5F3: sí, aquella professora...

Ah, sí, ja me'n recordo, és veritat! Vale, i la **orientació sexual**?

5F3: el que a tu t'atrau, no?

Quines coneixeu?

¹⁸ Sèrie catalana que es va emetre per Tv3.

5F2: homosexual, asexual, pansexual, bisexual, heterosexual...

Vale, súper bé, no? I el **gènere** què és?

5F2: el **gènere és el que tu tens a baix**, no?

I llavors el **sexe** què és?

5F4: no, el sexe és el que tens i el gènere el que tu et sents, no?

5F3: no, el gènere no és el que et sents, és la identitat, i el gènere, biològic?

5F4: ai, m'estic fent un lio (riu)

5F2: què és el gènere?

5F1: el gènere pot ser és l'aspecte físic

5F3: no, perquè pot ser hi ha dones que semblen homes...

5F2: pero en Internet pone genero, y pones, mujer o hombre

Vale, a veure, el sexe seria amb el que naixem, no?

(afirmacions generals)

Els vostres pares van veure que teníeu vulva, en principi, i què van fer?

5F4: el gènere

5F2: posar-nos un nom de noia

Com tenim el cabell totes?

"llarg" diuen algunes d'elles

5F2: bueno, jo una mica curt

5F4: bueno, ara **cada vegades hi ha més dones que s'atreveixen**, bueno, no és que s'atreveixin a tenir el cabell com un home...

Vale, i qui es pinta les ungles?

5F4: les noies

(cares de dubte)

En general, eh? Llavors, el gènere seria tot allò que, a partir del que tenim, creem, no? El que decidim.

5F2: però ara ja hi ha coses que es porten, per exemple, jo a vegades m'he posat roba del meu pare

Bueno, però el teu pare es posaria una faldilla?

5F2: bueno, no

5F3: bueno, no ens podem posar qualsevol cosa perquè després ens miren malament, i no t'ho tornaries a posar. Però per exemple ara, ja hi ha colors que els comencen a portar els nois, com el rosa. I per exemple el meu germà, que té 23 anys, té un banyador de color rosa, i li encanta.

Sí, sí, si s'estan produint canvis, això sí

(...) Vale, l'última part, sobre sexualitat, què en sabem? És a dir, **el què sabem de la sexualitat, d'on ho hem après?**

(silenci)

Amics, Internet, insti, pares...?

5F3: jo crec que **primer, amics**

5F4: sí

Més grans o de la vostra edat?

5F3: bueno, més grans, o...

O amb més experiència?

5F3: sí, sí

5F3: i després, germans, més grans, perquè si són més petits, ho dubto

5F4: sí

5F3: després Institut i després els pares

5F4: bueno, jo crec que primer amics, després Insti, els meus germans... bueno, ho puc arribar a saber però no m'ho expliquen, i pares, jo no ho he parlat mai.

Hi ha algú que ho hagi parlat amb els **pares**?

(afirmacions generals dubtoses)

5F4: bueno, només una vegada i em van dir, **tingues prevenció**

I us diuen alguna cosa més a part d'això?

5F2: jo és que parlo molt obertament d'això

5F3: bueno, jo només amb la meva mare, amb el meu pare no.

5F4: jo és que no vull, no és que no pugui, és que no vull, jo perquè **com no sóc verge**.

Ja, però tu m'has dit que no en parles (referint-se a 5F4), però elles, que m'han dit que sí, de quins temes? Jo per exemple, quan es va donar el moment, vaig parlar amb la meva mare de la menstruació, i en el vostre cas?

5F2: bueno, la meva mare **quan em va venir la regla es va posar a plorar**.

5F4: bueno, a mi em van fer la *xarla* de sexe típica...

5F2: a mi el que em diuen, parlo més amb el meu padrastre que amb la meva mare, tots els temes van enfocats a sigues una **persona independent, tingues cura de les relacions sexuals, no depenguis d'un home, els homes són molt dolents, coses d'aquestes**.

(riures generals)

5F2: **que els homes i les dones sou diferents, que les dones tenen més responsabilitat...** tot això.

Vale, llavors seria des de la prevenció, no?

5F2: sí, sí...

5F1: doncs jo, clar, a veure, doncs hi ha situacions on parles, d'exemples, de gent, o sobretot **el meu mare que tingui cura, que no em deixi per ningú**, saps? I doncs, a veure, coses privades després suposo

5F3: doncs a mi, el meu pare em va dir, perquè jo a vegades dormo amb el meu novio i dormim, mirem pelis, però jo que sé, està la seva família, estan tots, així que no hi ha problema pel meu pare que jo vagi. **I em diu que ell no s'espera que jo sigui verge fins als 40 però que tingui cura, que ell no m'ha de pressionar, que jo ho haig de fer si jo vull, i coses de protecció, i més sentimental** que no pas, que seria les primeres vegades que jo faci algo i que seria important per mi.

Vale, i al **Insti** què us han explicat?

5F1: bastant poc

5F2: com posar un condó

I si ets lesbiana?

(rebombori. No s'identifica què diuen).

5F2: bueno, ens van ensenyar així una mica també

5F4: us van ensenyar **com posar un condó de dones?**

5F3: **ens ho van ensenyar però no van portar res.**

5F4: a **mi m'agradaria, per exemple, saber posar un condó de noia. No sé, quan venen a fer el taller, que porten tot el material, tot lo de noi, t'ensenyen a posar-lo, ho has de fer tu, i a mi m'agradaria que fessin el mateix amb un de noia, perquè sincerament és el meu cas, jo sóc una noia, i tinc vulva i doncs m'agradaria saber-ho posar, perquè no em trobi en el moment i dir, ostres, i això com es posa, saps?**

5F4: Trobo que falta molta explicació sobre això, perquè ara sí que es parla de la dona, del feminisme i de tot això, i està súper bé, no? Però també **penso que s'hauria de fer tot aquest tema perquè és una cosa important, és seguretat per una persona. I a batxi també, som més madurs, i no per qualsevol cosa riurem, i seria millor una explicació bé, clara, i que tots els dubtes surtin d'allà.**

I llavors, us han explicat el tema malalties també?

5F1: **sí, volia dir això, que ens han explicat malalties de reproducció sexual en comptes d'altres coses de la sexualitat...**

Llavors, creieu que el missatge que es dona és: "**vigileu amb la sexualitat**"?

(afirmacions generals)

5F2: **és com un tema tabú,** que no es parla.

I sobre el plaer, la masturbació femenina...?

5F3: bueno, **de la masturbació masculina sí que sen parla**

I creieu que si us haguessin explicat alguna cosa més sobre sexualitat, més enllà de les malalties i dels preservatius, hauria canviat alguna cosa?

5F4: buah, primer de la ESO pot ser ets com molt petit

Bueno, pot ser sí, però 2n i 3er...

5F3: sí, la mentalitat de la gent seria molt diferent

5F4: és que jo trobo que sí, perquè saber posar un condó, no sé, ho sabem posar totes, però hi ha altres temes que no

5F3: **jo crec que la gent jutja o riu quan no sap alguna cosa, i si a 2n o a 3er ens expliquessin més les coses...**

Ho neutralitzaríem més, no?

5F1: clar

I si us haguessin explicat més coses a 2n i a 3er haguéssiu començat les pràctiques sexuals abans?

5F3: **no té perquè. Crec que és independent. Igual que hi ha gent que no sap i ho fa als 20, als 13, als 40...**

5F4: sí.

Llavors, pot ser començaríem igual però amb més informació?

5F3: clar, clar

(afirmacions generals)

5F4: **a mi personalment em va passar això, ho sigui, el meu primer cop va ser súper especial i tot però com que em trobava insegura perquè no sabia¹⁹.**

5F3: **jo crec que els pares tenen por, de dir-ho abans i que ens agafin ganexes i diem, vale, anem a provar-ho, però jo penso que no.**

5F1: **i fins i tot al revés, no? Perquè si tu li dius a una persona que no ho faci, pot ser ho farà més, no?**

Vale, genial, doncs ja està! Voleu afegir alguna cosa?

("no", generals fluxets)

Doncs ja estem, moltes gràcies noies

GRUP DE DISCUSSIÓ N° 6.

Data de realització: 2 d'abril de 2019

Centre: n° 2

Característiques principals dels integrants: són 3 integrants del gènere masculí i 3 del gènere femení.

Duració del Grup de Discussió: 49 minuts.

Llegenda:

F: gènere femení

M: gènere masculí

S'anomenarà numèricament cadascun dels participants (en aquest cas del 1 al 3 per nois i del 1 al 3 per noies.

Quan no posi cap categoria en el diàleg parla la entrevistadora

Els i les participants s'enumeren amb un 6 responent al grup de discussió n° 6.

¹⁹ Recordatori: és la noia que va tenir una relació dels 10 anys fins als 15/16.

Us estic gravant, però és només en veu, és a dir les cares no apareixen, i ara us preguntaré el nom però només és per dinamitzar millor, però després, de forma escrita no apareixerà, d'acord? [...] Hi ha privacitat total, i és súper important comentar-ho... llavors, em dic X, tinc 23 anys, estic acabant la carrera i estic fent el TFG sobre relacions afectives... m'interessa el que penseu vosaltres sobre tots aquests temes, amor, sexe...

Aniré fent preguntes i no es tracta de qui té raó o això està bé o no està bé [...], es tracta de saber la vostra percepció, no hi ha una veritat. Quan us pregunto sobre l'amor no hi ha una definició correcta...

[riures]

Així que m'agradaria que tothom expressés el que pensa i que si us heu de portar la contrària, us la porteu...

Llavors, necessito que em dieu com us dieu, quants anys teniu, amb qui viviu i tres coses que us defineixen...

(Rebombori. Ningú vol començar...)

6M1: ja començo jo, em dic (...), tinc 18 anys, bueno, pots posar 19, sóc esportista..., competitiu i molt mandrós.

I amb qui vius?

6M1: amb els meus pares, i amb el meu germà, que estudia a Girona, i el vec menys

6F2: jo em dic (...), tinc 18 anys, visc amb els meus pares i amb la meva germana petita, m'agrada molt les motos, els cotxes, el motor... i el futbol, i... no sé, sóc molt simpàtic.

6F1: em dic (...), tinc 18 anys, visc amb els meus pares i amb el meu germà petit i... sóc extrovertida, un poco pesada y muy cabezona.

6F2: me'ls has copiat (riu)...

Qui més?

6F2: bueno, jo em dic (...), tinc 18 anys, visc amb els meus pare i amb la meva germana petita també, i sóc una mica mandona, competitiva i exigent amb mi mateixa... i ja està. I extrovertida... ara Perquè abans era molt tímida.

6M3: yo soy (...), vivo con mis padres y mis hermanos. Y no sé, me considero una persona tranquila, empático y no sé... me gusta mucho la literatura

6F3: vale, jo em dic (...), visc amb la meva germana i amb els meus pares i sóc una persona optimista, veu el costat bo de les coses, treballadora i empàtica.

Vale, ara vull que, és una mica més complicada aquesta pregunta, que em dieu, més o menys d'aquí vint anys, a on us veieu, és a dir, a on viuríeu, què estaríeu fent amb el dia a dia, amb qui estaríeu... acompanyats

6F2: d'aquí 20 anys?

Sí, sí, més o menys

6M3: buah, queda mucho...

(Silenci)

6F2: bueno, pot ser és una mica típic però **jo em vec casada, amb dos fills, i d'advocada o alguna cosa així**. I de viure crec que m'agradaria viure aquí a (...).

Vale, llavors què estaries, treballant i cuidant...?

6F2: sí... ho faria tot!

6F1: jo igual

Sí?

6F1: sí, **casada, con dos hijos, trabajando...**

Advocada també?

6F1: no sé, de lo que haya estudiado al final... y viviendo... aquí en (...).

Vale, perfecte.

6M3: vale, a ver... yo dentro de 30 años, bueno, 20, **me veo pues, me veo, no sé, viviendo en Barcelona, o fuera, en Francia. Y... trabajando de lo que me gusta y ...**

¿Con quien?

6M3: pues no sé... **ahora mismo... no lo visualizo**. Si llego a tener una pareja, pues pareja, y pues sino, solo... lo que sea.

6M2: jo... si pot ser...

Sí, sí, has de somiar una mica

(riures)

6M2: vale doncs, **treballant, si es de professor, o al taller, que també m'agrada, tocant motos i cotxes**, que també m'agrada, i després a **casa doncs si puc viure amb parella doncs millor, perquè sol em costaria**, i per aquí, no gaire lluny dels pares tampoc. **I fills... doncs un ja està bé, no?**

(riures generals)

Vale, doncs quedeu vosaltres dos (assenyalant)

6M1: vale, **doncs jo em vec de professor, m'agradaria molt ser professor de nens i també si pot ser seguint jugant a hoquei, però per disfrutar... em... amb parella, i si pot ser un fill i el segon en camí...** menys o menys. I, no sé si vivint aquí, però la veritat és que el lloc m'és una mica igual.

Molt bé...

6F3: doncs... jo dintre de 20 anys **m'agradaria viure amb la meva parella, no sé si estaria casada, en principi no vull casar-me, no vull estar lligada a la persona**. Em... **tindria un fill o dos, però m'agradaria tenir dos, i després doncs, viatjar**, tindre la oportunitat de poder anar a qualsevol lloc. I estar a prop de la família també.

Vale....ara que ja m'heu explicat una miqueta algunes coses de vosaltres, m'agradaria que penséssiu sobre l'**amor**. I em diguéssiu què us ve al cap quan us pregunto sobre l'amor. Així, en general. És a dir, us ve al cap alguna paraula, algun color, alguna peli...

6F2: **complicitat...confiança**.

6F1: que es **muy bonito**...

6F2: **passió**...

6F1: y **si es recíproco pues mejor...**

6F1: hombre claro...

(afirmacions generals)

Si no és recíproc és més complicat, no? (...) què més?

6F1: **felicidad**

6F2: **estabilidad**

L'amor sempre és estable?

(negacions generals)

6F2: però no sé...no sé com explicar-ho.

Intenta-ho, intenta-ho

6F2: mmm... **doncs que et doni una espècie de pau interior...**

6M1: jo, per això del amor, tinc una espècie de cançó, que ho pot descriure molt bé, que es diu "el laberinto del amor" de Pimp Flaco...

(riures generals)

Ui... però per què riem...?

6M1: no! Però, però vull dir que, **l'amor per mi és algo que quan ho tens t'omple molt i quan no ho tens ho necessites... és algo que t'omple tant que quan no ho tens...**

6F2: llavors, sempre has d'estar en parella?

6M1: no, no...

6M2: bueno, en veritat sí

6M3: pero **hay mucho amor...también en amigos.**

Clar, jo he dit amor i no he especificat que fos de parella...

6F2: **bueno, jo he pensat directament amb amor de parella**

6M3: **si, yo también, es lo primero que he pensado.**

6F3: jo he pensat amb la família... la parella també, però més quan la parella passa a ser família...

Hi ha algun amor més important?

6F3: sí, **amor a tu mateix**

6M3: amor a tu mateix, sí

6F1: bueno... amor a mi padre y a mi madre

(interrompen uns segons la classe)

6M3: **antes de amar a alguien tienes que saber quererte a ti mismo.**

Sí, sempre es així? Ens hem d'estimar bé per poder estimar als altres?

(afirmacions generals)

6F1: a ver... yo creo que no pero...

6F2: **aceptamos el amor que creemos merecer**

Sempre?

6F2: **jo crec que jo sí. Sí...**

6M1: però és que és depèn, perquè si tu et poses a pensar en una relació i un pot donar molt i l'altre poc

6F1: ya... **porque yo me he conformado con cualquier cosa ni creía que solo me merecía eso pero yo era muy feliz**

6F2: però per què erets tan feliç? Per què estaves molt enamorada?

6F1: sí

Bueno, hi ha una frase, que pot ser no estic d'acord del tot, però que diu: l'amor és cec. No?

(Afirmacions generals)

Tu et pots enamorar, idealitzar la persona... i pot ser no estar rebent res.

6F2: clar... però això no acaba d'estar del tot bé, tampoc, no?

6M1: però, és depèn de la persona també, és com lo típic amic. Per exemple, ell (assenyalant a un dels companys nois) té una novia però des del meu punt de vista es una capulla. És un cas hipotètic, eh?

(riures generals)

6M1: sí, sí. No, no! I què passa? Que al (...) li pots dir que li està fent moltes pues però com està **cegament enamorat no ho veu...** llavors doncs no ho veu.

I què s'ha de fer?

6F1: pues intentar ayudarlo, que lo vea

6M1: jo crec que més que res és apoyarlo. Si realment està bé amb aquella persona i hi vol compartir temps.

6F2: home, **ets tu que has de decidir sobre tu mateix però si tens un amic, un molt bon amic que pot ser més objectiu i pot dir-te què pensa, perquè pot ser no està tot tan bé com tu creus. Pot ser estàs cec i no veus que la persona no mereix estar amb tu.**

6M1: és a dir, tu li pots dir i un pot agafar o no agafar, però amb els amics has d'estar en els bons moments i en els mals moments, independentment del què decideixin.

Llavors tots esteu d'acord en que els amics són molt importants quan esteu en parella, no?

(afirmacions generals)

6M1: jo crec que s'ha de saber separar el que són els amics i el que és la parella, perquè si ami m'ha passat que només em vaig centrar en la parella i... bueno, **quan ho vam deixar realment em vaig trobar que estava sol.** Llavors què passa, que quan et passa això veus que al final els amics són els que sempre estan al teu costat. Sempre, relativament, però ens duren més els amics.

6F2: ja... però clar, després **si has de compartir una casa per tota la vida, sí que té més pes la parella. Més endavant...**

Llavors... vols dir que més endavant sí que té més importància la parella que les amistats?

6M2: sí

6F2: pot ser no més importància però amb diferent grau sí

6M2: sí, sí, perquè si has de conviure amb ella, és el que deia abans la (...).

6F2: clar... no és en mateix que en l'adolescència... perquè quan ets gran i vas formant ja el teu camí, doncs sí que tens amics però **et centres més en la parella**. No sé... pot ser és distància tot una mica.

6F3: clar, és com que **ara tens un grup d'amics, però un cop sortim d'aquí, ens anem fent parelles**.

Però, llavors, que abans m'heu parlat de soledat, també hi ha divorcis als 40-50, per exemple.

"Ja..." generals.

6M1: clar...però si et separen en aquella edat, tens el vincle igualment amb aquella persona, i amb els teus fills.

Si n'hem tingut sí, clar. I quan heu dit que a vegades hem deixat de banda els amics una mica... perquè creieu que passa això? No dic que necessàriament sigui negatiu, però perquè creieu que passa?

6F1: perquè **estàs molt enamorat... no sé, aquells primers mesos que estàs súper "anxosat" que diguem, doncs estàs molt feliç i penses com t'estima i ho converteixes en una prioritat. Llavors, tu també la prioritizes i dius, ara mateix tinc ganes de veure't, i mañana más y más...**

6F2: i pot ser és també que presta tota l'atenció amb tu i clar, amb els amics és més repartit...no?

6M1: jo... és que realment faig el què em ve de gust. Si al cap de setmana em ve de gust amb els amics doncs estaré amb els amics i si em ve de gust passar la setmana sencera amb la parella doncs estaré amb la parella. Crec que has de fer el que et vingui de gust.

Tots i totes d'acord?

6M3: sí, sí, totalmente de acuerdo. Estaba pensado y no le puedo llevar la contraria porque pienso igual.

6M1: clar, és que després arriba un punt que comences a fer les coses per obligació i llavors ja sí que malament.

Has dit una cosa important... ens hem trobat en el cas de quedar amb una parella per obligació?

(afirmacions generals)

6M2: de tan en tan et passa, sí.

6M3: a mi no me ha pasado.

I quan passa què fem?

6F2: jo amb la meua parella ho vaig deixar per això.

Li vas comunicar?

6F2: **sí! (silenci) No.**

(molts riures generals)

6F2: no, no és veritat, no...

Ho havies dit convençuda, eh?

6F2: no recordo exactament... vaig dir que era una mica per... lo típic, perquè no estava bé a casa... que tampoc volia dir res amb ningú...

6F1: és el que estic fent jo...

6F2: però perquè **em sabia greu perquè ell m'ho donava tot per mi, em sabia greu no poder-lo compensar en el mateix grau.**

6F1: tot és perfecte.. però jo no tinc ja les mateixes ganes.

Llavors tot no és perfecte, no?

6F1: **és a dir que ell es comporta perfectament amb mi. No sé, si ha d'estudiar una mica menys per veure'm doncs fa això, em passa a buscar, no sé què... però jo no tinc les mateixes ganes que a les primeres setmanes....**

Quan fa més o menys?

6F1: (riu) un mes i mig o així.. y ya se me han acabado las ganas... o sea imagínate.

Bueno, les ganes s'acaben quan s'acaben, no?

6F1: jo crec que **és més la persona, si t'agrada i si t'enganxa.**

6F2: clar.

6M2: a mi el que em passa és que és de forma i clar, quan quedo amb ella, que només ens podem veure en el cap de setmana i... normalment, ja ho fem així que va millor, quedem els dissabtes. I clar, hi ha alguns dissabtes que tinc algun pla amb els amics que ostres, m'ho estic passant bé però... ara he d'anar allà i sinó no la veuré, i clar, jo la vull veure, però en aquell moment, **a mi m'aniria millor anar en un altre moment, però he d'anar.** No és tan obligació perquè ho faig perquè vull però pot ser preferiria un altre moment.

6M1: jo vaig tenir una relació de casi tres anys i... ara, no vull fer els mateixos errors i faig realment el què em ve de gust. Més sana....més calma. **I si sé que ho haig de parar doncs ho pararé. Tinc les idees molt clares ara.**

(pausa)

Abans parlàvem de coses relacionades amb l'amor... i se'm acut la comunicació en moltes de les coses que esteu explicant. Comunicar com ens sentim, no?

6F1: ya, yo lo he hecho y me pone mala cara, y luego me sentí mal.

T'entenc... però per allà abans hem dit com **d'important és l'amor propi**, no?

6F1: uy, **yo es que de eso no tengo mucho.** No sé... pongo otras cosas por delante... y a veces digo, ostia, hace 5 horas que no le contesto, y lo hago. Pero sí que es verdad que tengo en mente siempre que esto hay que cortarlo ya. Pero no sé...

Abans heu dit coses importants sobre l'amor... ara si penseu en els aspectes de parella, quines coses són importants? A part de la comunicació, que ja l'hem dit.

6F2: el respecte, sí

6F1: fidelitat

6M3: confiança

"empatia..."

Fidelitat què vol dir?

"uf" ... "mmm"... (riures generals).

Quin tema, no?

6M2: jo crec que són les coses típiques que es diuen de la relació en parella

Però, què entenem per fidelitat?

6M3: jo más que fidelidad veo confianza. De no dar por hecho que si tu pareja sale de fiesta vaya a hacer alguna cosa con otro. El hecho de no tener celos.

6F2: eso, no tenir gelos.

6M3: los celos vienen dados por la falta de confianza y por eso creo que es importante la confianza.

6F2: bueno, falta de confiança en un mateix, perquè normalment si tens gelos és perquè penses que potser una persona pot tenir alguna cosa que tu no tinguis i li pot donar... crec que va lligat una mica en això.

6M2: jo crec que té relació amb el tipus de relació en parella que tinguis, perquè hi ha molts tipus de relacions en parella.

6F2: ja, però lo bàsic

6M2: bueno, el convencional, el típic.

Bueno, la convencional és la monògama, no? La que en principi no tens sexe amb altres persones. Tots estem pensant en la monogàmia, no?

("Sí, si. Jo sí" generals)

6F2: jo no podria tenir una relació oberta, per exemple.

6M1: a mi m'agradaria provar-ho, la veritat.

6F2: però... si vols fer altres coses amb altre gent doncs no estiguis lligat a una altra persona. No vull dir lligat perquè sembla una cosa negativa però no ho dic com una cosa negativa . Ho dic com tenir aquell vincle només amb aquella persona. Saps?

6M3: yo una relación abierta lo veo bien porque si es así es porque piensas que el vínculo con la persona es un vínculo especial. Tu tienes una pareja, confias, vais hablando de todo (...) al igual que una pareja te aporta una cosa, otra persona igual... de todo esto, claramente se lo tienes que decir. Y si encuentras otra persona que te aporta otras cosas y la otra persona lo ve bien y tal...pues una relación abierta así lo veo bien.

6F2: jo és que això, ho respecto. Però trobo que el vincle més sexual també pot ser especial, de compartir-ho només amb aquella persona.

6M1: però no sé, per exemple surts un dia a la discoteca i et desmadres i et ve molt de gust... saps?

6F2: és que no em passa. No, no...

6M1: no sé, no et pots tancar les portes a res. Jo ara estic amb la meva parella i bueno... però a mi provar diferents coses doncs sí.

6F2: sí, si jo ho entenc però el què passa és que en el meu cas, doncs no...

6F1: però això que has dit de parella i només ella. Això està bé si surt de tu, no pot ser un "no puc liar-me en qualsevol perquè...". clar, si et vingués de gust liar-te amb una altra persona... clar, si estàs súper, súper bé, a mi m'ha passat, que podien haver-hi 500 guapos i m'era igual. Et surt sol

6F2: llavors clar, et va passar amb aquella persona perquè estaves molt enamorat, **amb la persona que tinguis una relació oberta no estaràs tan enamorat...**

6M1: però no té perquè. Imagina't que la relació oberta, joestic enamorat i **sé que és l'amor de la meva vida però em ve de gust, no sé, liar-me doncs.. estar amb una altra persona.**

Vale, canviant una mica de tema, quan us dic sexe, sexualitat. Què us ve al cap?

"buf..."

6F2: plaer, pot ser?

6M1: contacte...

6M2: atracció.

Una pregunta que és bastant individual i que respongui només qui vulgui... creieu que el sexe i l'amor estan sempre relacionats?

6F2: no

6M2: es pot tenir sexe tranquil·lament sense amor

6F1: jo creia que sí, i ara crec que no

6M2: tampoc ho he pogut comprovar jo, eh

6M3: yo no...de hecho lo intenté, dije, no me gusta esta persona pero me atrae un poco y no, no... no me gustó... me sentí incómodo

6M1: però una cosa és que puguis i l'altra és que t'agradi, no?

6F2: jo crec que puc tenir sexe sense amor però...crec que hi ha d'haver un mínim de complicitat, un mínim, eh?

6M2: bueno, jo crec que algo sí, però complicitat pot ser no fa falta... però que les ganes siguin les mateixes, que hagi parlat, que hi hagi hagut una conversació prèvia

6M1: clar, en plan: "hola, hola"

I ja s'ha acabat la conversa?

(riures generals)

[...]

D'acord... ara us faig algunes preguntes més teòriques, vale? A veure com ens ensortim.

(riures generals, "ui...")

Què és el sexe? En contraposició al gènere

6F2: l'aparell reproductor, no?

6M2: el gènere del humà

6F2: sexe masculí i sexe femení et refereixes, no?

El sexe és el mateix que el gènere?

6M2: pot ser és el què ens permet reproduir-nos

El sexe seria amb els òrgans que naixem, no? Vulva, penis, altres,... no?

(afirmacions generals. Fluixes i dubtoses)

I el gènere és el mateix?

(mig silenci i dubtes)

6F3: bueno, quan naixem només pel penis i vulva ja ens diuen si som nena o nen, no?

6F2: home, jo crec que lo més comú sí, però hi ha altres accepcions (referint-se que el general és el mateix el sexe que el gènere).

Però per exemple, que totes les noies d'aquí portem el cabell llarg...

6F3: **és una decisió teva, pròpia**

6F1: sí, sí

Sí? Que els tres nois d'aquí el portin curt i les quatre noies que som llarg, és decisió individual?

6F1: **home, jo crec que sí, si el volgués curt el portaria curt**

6M2: jo he de reconèixer que llarg no em queda bé

(riures generals)

6M2: osigui, a mi com una noia em quedaria fatal, perquè se'm infla

I el Rimmel, qui se'l posa?

6M2: bueno, **això és diferent.** Bueno,...

6F2: **bueno, jo crec que sí que és un estereotip de la societat però a mi a part m'agrada**

6F1: yo porque hoy me he levantado tarde **pero yo me pinto, yo suelo venir guapa.**

D'acord...i si el (...) demà ve amb rimmel?

6F1: pues bien guapo que estarà.

6M1: bueno, al principi jo crec que se'l mirarien malament per tema societat

6F1: i la meitat se'n riurien d'ell però al final... pot fer el què vulgui, saps?

6M1: però al final, pot fer el que vulgui, saps?

Clar, clar

6M1: avui en dia els famosos van amb les ungles pintades i... no diem res

6M2: però sí que condiciona, sí

Sí, no?

(afirmacions generals)

Qui diu rimmel, diu portar faldilla...

("sí, sí, sí, ya, ya" generals)

Planxar-se el cabell...

6F1: bueno, el primer cop que vas fer-te les celles (referint-se a M2), mare de deu la que van liar

6M2: sí, sí, perquè era petitet...

Clar, i si tu (referint-me a F1) vas amb les celles arreglades, pot ser ni s'hi fixen, no?

6F1: sí, sí...

D'acord, a veure, sabem què és **l'orientació sexual**?

6F1: si t'agraden nois, noies, no t'agrada res, si t'agraden tot...

Quines orientacions sexuals coneixeu?

6F1: heterosexual, homosexual...

6M2: totes!

6M3: asexualidad, pansexual, transexual...pero eso no es...?

No, això no és una orientació sexual

6M3: ah vale...

6F2: orientacions n'hi ha tres, no?

6M3: luego hay una que se llama demisexual

6F2: jo sempre em lio... pansexual t'agrada tot?

Bueno, quan ets bisexual estàs dient que t'agraden nois i noies, la pansexualitat és més ampli, inclou més tipus de gèneres, com les persones que no s'identifiquen ni com a nois ni com a noies...

6F2: ah! Vale...

6M2: què complicat... i ella deia que només hi havia tres...

(Riures)

Vale, d'acord, hem dit que la **transexualitat** no és una orientació, què seria, doncs? Naixem amb un sexe determinat i t'identifiques amb l'altre, no?

("Sí... no". Generals)

D'acord, ara parlarem del que us expliquen i no us expliquen en aquest Insti, que jo també vaig estudiar aquí i almenys abans s'estudiava poquet. Què us han explicat?

6M1: buf, a mi tercer d'ESO em cau lluny de mi...

6M3: bueno, no està muy aceptado la sexualidad en nuestros institutos, en plan, solo hicimos un taller de dos horas

6M1: sí, no ens expliquen res!

El de posar el preservatiu?

6F2: sí, sí!

6F1: ara el fan abans el taller, crec que el meu germà l'ha fet a segon, perquè **com ara els nens van tan ràpid...**

6M2: bueno, per precaució, no?

6F1: aleshores comencen una mica abans, sí...

6M1: jo crec que **no ens expliquen res realment, només el taller una vegada l'any en diferents generacions i ja està, no ens expliquen res.**

6F1: també expliquen la reproducció...

6M1: i també **hi ha una sexòloga...**

Continua sent la mateixa, no? Que es alta i amb el cabell ros?

6M1: sí, sí.

6F1: que ve només els dimarts

6M1: i **no la he vist en me vida i a vegades no et dones ni compte de que està, no? Perquè et diuen "si tens algun dubte pregunta dimarts i tu: ah! Que hi ha una sexòloga?"**

6F2: ja, això sí que és veritat, que no hi ha massa informació... però jo per exemple, amb alguns professors es pot parlar, a mi alguns m'han tret el tema i a veure, no pots fer servir paraules lletges però parlant amb respecte sí...

6M1: bueno a veure, hi ha un professor en aquest institut que la paraula sexe... El (...)

Sí, ja sé qui és...

6M2: bueno, al (...) li costa parlar de sexe... és veritat

Llavors... us expliquen, prevenció, és a dir, com col·locar el preservatiu per tema embaràs...

6M3: y después, **el tema de taller es más enfocado hacia los tíos, en plan...**

6M1: sí...

6M3: a **las mujeres no les explican nada, en plan, muchas amigas se enteraron el año pasado que existe un preservativo para mujeres...**

6F1: però perquè es fixen en el què s'utilitza en aquella edat...

I les noies que tenen sexe entre elles, com ho fan? No puc quedar-me embarassada, però puc agafar una malaltia, no?

6M1: clar!

Llavors, us van explicar tema malalties, també?

Totes: afirmacions generals

Quines? VIH segur...

Totes i tots: sí, sí

Quines més?

6F2: ai, no m'enrecordo

Llavors... si a l'Institut us han explicar poques coses, i alguns de vosaltres ja heu practicat sexe, d'on ho heu après?

6M2: clar, **el que no expliquen és la pràctica**

D'acord, és a dir que el sexe l'enfoquen a la prevenció, i no al plaer, no?

Totes i tots: sí, sí (6F3 no està formant activant part del grup de discussió)

6F2: però clar, **el plaer és una cosa tan subjectiva**, i cadascú té el seu...

Però encara que sigui subjectiu, expliquen a l'insti què és el clítoris?

6M1: no, no

6M3: **yo creo que debería haber una mínima formación sobre el tema**, en plan...

Què us agradaria saber? Que us expliquessin? Però abans, que no m'heu respòs, d'on sabeu el què sabeu si no es des de l'Institut?

6F1: bueno, de posar el preservatiu... aquí.

Ja, però la idea de **com tenim sexe**...?

6M1: a veure, jo crec que els **vídeos porno**, no?

Vale, d'acord, vídeos porno.

6M2: jo temps abans ja n'havia vist, sí. Clar, jo anava "curao de espantos"

6F2: jo crec que per mi la meva parella, que ja tenia experiència

I amistats més grans...?

6F2: sí, i amb les amistats que tenen experiència també ho parlem molt, entre les amigues que jo tinc per exemple també ho parlem molt

6M2: però tenen experiència?

6F2: no, no en tenen

(riures generals)

Bueno, pots no tenir experiència però haver-te informat, llegit...

I llavors, **què us agradaria que us expliquessin** aquí? Perquè ara pot ser ja en sabeu bastant, però a la ESO...

6M1: bueno, és que **és com un tema tabú quan ets petit**.

Bueno, jo crec que sempre ho és

6M2: a mi ja m'està bé que no m'expliquin res perquè ja et vas fent tu unes idees i després quan t'ho trobes és com, fa molt temps que tenia expectatives i després doncs ara ja he arribat i tens una sensació molt bona, pensant "el què he descobert"...

6F2: és que també que sigui una mica enigmàtic dóna peu a que tu puguis anar investigant i tal. Però sí que hi hauria d'haver una mica més d'informació

6M3: **una normalización, no? Hacer normal muchas cosas porque lo enfocan todo como que la sociedad tiene una visión muy de la heterosexualidad y luego nadie te explica nada de otras opcionesy eso. Y tu puedes ir descubriendo pero sí que es mucho más difícil descubrir las cosas de una persona homosexualidad, es más difícil que una persona heterosexualidad, es mucho más difícil por el hecho de que la heterosexual viene ya como con las bases hechas.**

Clar, no t'ho expliquen i és més difícil, no?

Última pregunta (sona el timbre), si us haguessin explicat aquí més coses sobre la sexualitat creieu que haguéssiu practicat sexe abans?

(negacions de tots/es els participants)

6M2: a mi m'hagués agradat (riu). No es va donar el cas així que...

No, però només amb la diferència de conèixer més sobre sexe...

6M2: no, no... una cosa no treu l'altre. **La informació la podíem tenir, que la teníem malament, amb el porno.**

És una mica distorsionada la visió del sexe aquí, no? (riu)

(afirmacions generals)

6F2: és molt masclista, sí

Bueno, jo ja he acabat, voleu afegir alguna cosa...?

6F2: sí, no?

(riures generals).

[Sona el timbre]

Moltes gràcies, nois!

GRUP DE DISCUSSIÓ N° 7.

Data de realització: 5 d'abril de 2019

Centre: n° 2

Característiques principals de les integrants: són 6 participants, totes elles són noies.

Duració del Grup de Discussió: 47 minuts.

Llegenda:

F: gènere femení

M: gènere masculí

S'anomenarà numèricament cadascun de les participants (en aquest cas del 1 al 6 per les noies).

Quan no posi cap categoria en el diàleg: parla la entrevistadora.

Les participants s'enumeren amb un 7 inicial, responent al grup de discussió n°. 7.

Us estic gravant, però és només en veu, és a dir les cares no apareixen, i ara us preguntaré el nom però només és per dinamitzar millor, però després, de forma escrita no apareixerà, d'acord? [...] Hi ha privacitat total, i és súper important comentar-ho... llavors, em dic X, tinc 23 anys, estudio Sociologia, ciència social que estudia la societat, estic acabant la carrera i estic fent el TFG sobre vosaltres, sobre com viviu, sobre què penseu quan penseu en amor, en sexe...

Aniré fent preguntes i no es tracta de qui té raó o això està bé o no està bé [...], es tracta de saber la vostra percepció, no hi ha una veritat. Quan us pregunto sobre l'amor no hi ha una definició correcta...

(*Riures*)

Així que m'agradaria que tothom expressés el que pensa i que si us heu de portar la contrària, us la porteu...

Llavors, necessito que em dieu com us dieu, quants anys teniu, amb qui viviu i tres coses que us defineixen...

Comencem com vulgueu però m'aniria bé que fos en ordre.

(cares de mig espantades)

Home... és la pregunta més fàcil, eh? No ens pot costar això (riu)

7F1: Vale, jo em dic (...), tinc 16 anys, visc amb els meus pares i amb la meva germana, faig el batxillerat científic i coses que em defineixen, estudiosa,... també m'agrada molt veure sèries de *Netflix*, i no sé, més coses...

7F2: jo em dic (...), tinc 17, visc amb els meus pares i amb els meus germans, faig el batxillerat tecnològic, em...i bueno, tres coses, és que... m'agrada molt la música, toco el piano, i sóc mig estudiosa... i mig mandrosa.

7F3: mmm, jo tinc 17 anys, visc amb els meus pares, i sóc inquieta artísticament, m'agrada molt cantar i fer teatre i música, i ja està, he dit moltes coses.

7F4: tinc 17 anys, visc amb els meus pares i amb el meu germà, faig el batxillerat humanístic, suposo que seria responsable i treballadora... i després també sensible artísticament.

7F5: vale, jo tinc 16 anys, visc també amb els meus pares i amb el meu germà, faig el batxillerat socioeconòmic, diria que sóc sociable, molt seria a vegades i m'agrada estar informada sobre l'actualitat.

7F6: tinc 16 anys, visc amb els meus pares, i em considera creativa i una miqueta bipolar.

Vale, una altra ronda, més complicada, potser, d'aquí 20 anys quin seria el nostre imaginari...

7F6: a mi m'agradaria viure al mig del camp, allunyada de tot, amb la meva parella i amb molts gossos, també amb altres animals, y poder ser autosuficients sense haver de dependre, i treballar en un hospital, i si hi ha sort de veterinària.

7F5: vale, jo també ho tinc (...) a mi m'agradaria tenir una casa, tenir família, animals sobretot perquè és important, i haver sobretot un canvi en el pensament de la família i de les maneres de viure, en relació al canvi climàtic i tot això que està passant i ja està...

7F4: jo m'imagino en el màxim esplendor de la meva carrera professional amb 35 o 40 anys, diguem i estaré més centrada amb el treball que una altra cosa, i suposo que tindria família, però no és la prioritat, i no tinc clar a on estaria vivint però sí que em centraria amb la part més professional i la majoria de la meva vida es centrarà aquí.

7F3: jo... mmm, viuria amb una casa, també amb parella i m'agradaria tenir 2 fills, mmm, estaria treballant i crec que tindria un pis a Madrid, i m'agradaria haver viatjat molt, i obrir-me a nous cercles socials però mantenir-ne alguns.

7F2: jo no sé on viuria, espero estar viatjant pel món i portant la meva carrera professional i millorant una mica la societat, i potser adoptaria algun fill o algo així... i parella, no em vull casar, però viure amb una parella, pot ser....

7F1: jo sé només que vull ser feliç i fer el que jo vulgui, perquè costa, m'agradaria fer projectes, pot ser tindria animals, i viuria amb molta música a la meva vida i pot ser també amb una parella, però sense casar-nos.

Què passa amb els casaments que jo ens volem casar?

(riures)

7F6: que jo són necessaris per res, ja

Vale, ara hem com acabat la introducció per coneixeu-vos una miqueta. A veure, si jo us dic la paraula amor, en què pensem? Què ens ve al cap?

7F5: **respecte**

7F2: **els meus pares**

7F6: **felicitat**

7F1: **que sigui vertader, real**

7F6: **sacrifici**

Vale

7F3: **compromís**

Tot això és el que té l'amor o el que hauria de tenir?

7F6: lo segon (riu)

Sí?

7F6: sí. Jo crec que sí, quan estimes una persona fas el que pots perquè estigui feliç si no... si estàs amb algú perquè estigui malament no l'estimes.

Vale, pregunto, eh? Sacrifici ho veiem com alguna cosa positiva?

7F5: jo no

7F3: clar, sacrifici com deixar el treball, o alguna cosa així?

7F6: no, més sentimental, si la teva parella et diu "*no me gusta que me digas eso*", pues tu intentaràs no dir-li per no fer-li mal.

7F5: o acceptació a les prioritats de l'altre també

7F6: clar, però sempre des de que tu estiguis lliure i de que facis el que tu vulguis fer i no, faltant moralment el que tu penses.

Un punt entre fer sentir agust a l'altra persona però on nosaltres també hi estiguem, no?

7F6: sí, sí

7F5: jo crec que és engranar-ho tot, l'altra persones tindrà prioritats, coses que li agrada i coses que no i tu també, i si s'aconsegueix engranar-ho tot, doncs ja està. Jo no veig necessitat de sacrifici. Simplement, acords

Però acord a vegades no porta a sacrifici?

7F4: ja. Per exemple, si jo no vull tenir fills i la meva parella sí. Doncs hi haurà sacrifici perquè algun dels dos haurà de cedir.

Creieu que és compatible aquest cas?

Afirmacions generals.

7F5: si s'estimen sí.

I on és el punt entremig?

7F6: un gos

Riures generals

Llavors, sobre coses importants de l'amor, què més?

7F3: inquietud

Vale, pots desenvolupar-ho

7F3: uf... a veure. En el sentit positiu però pot ser negatiu. No sé com dir-ho, sempre estar alerta, està com "altaltu"

7F4: que es mantingui l'espurna?

7F5: estar atenta, suposo?

Et refereixes a que sempre hi hagi un interès, també? Que no es cremi?

7F3: sí, més o menys

I què passa quan algo es crema?

7F4: que et canses

7F5: i ho deixes

Riures generals

7F4: que es deteriora, que no funciona. La convivència no funciona, directament, cadascú té unes inquietuds diferents i arriba un punt on la convivència no és factible. Perquè moltes vegades els individus tenen inquietuds que no són compatibles. Una persona pot ser ha de fer un sacrifici, no funciona, i bueno, es talla.

Vale, molt bé, i coses que no us agradaria tenir, o que heu viscut, i que no voldríeu amb una relació que estimeu?

7F1: estar massa amb la persona, tota l'estona amb ell

7F5: una relació mirall. D'aquestes en les que estàs amb una persona però no es fixa amb les teves necessitats. Està amb ell i amb ell mateix, i tot gira al seu voltant

7F4: obligacions

7F6: tòxica, que estigui fent alguna cosa que a mi em perjudica

Us ha passat que totes les coses negatives que dieu, quan estàveu dins no es veia i després sí?

Afirmacions generals

I quin paper creieu que fan els amics quan esteu en parella?

7F2: jo crec que són les persones que, des de fora, ho veuen més clar, no?

7F6: més objectiu i poden fer a vegades que obris els ulls. Encara que a vegades costa i no vulguis, sempre t'han de dir la veritat i el què pensen, per molt que et faci mal...

7F5: sempre i quan qui ho mira de fora sigui d'una forma desinteressada, perquè després...

7F6: però si és un amic, no ho farà per *putejar-te*.

7F5: I si no sempre hi ha els familiars...

Però ho expliquem als familiars?

7F4: els amics va millor perquè ho veuen dia a dia i els familiars no veuen tan i només escolten només el que tu expliques...

Podries ensenyar-li les converses de Whats App, no?

Riures generals

Vale, molt bé, m'heu respost coses importants en les relacions, coses que no us agradarien o no acceptaríeu. La següent (...) no fa falta haver tingut sexe per respondre, així que ho podeu fer totes les que vulgueu.

Llavors, creieu que es pot tenir sexe sense amor? És a dir, això creieu que va amb vosaltres?

7F5: a mi no.

7F6: jo no ho he fet mai sense amor, així que no sé el què és, ni si m'agradaria ni no.

7F3: jo crec que no ha d'haver una connexió, però no sé, per mi sí.

7F4: a mi no, ha d'haver connexió.

7F2: no sé, crec que biològicament hi ha necessitats (riu), i a vegades, pues no sé, a vegades es necessita.

7F4: jo crec que sí però segueixo pensant que és millor si hi ha un mínim de connexió, més que res per la comoditat.

7F1: i és el que has dit tu, que si coneixes la persona, hi ha més comunicació...

7F5: però hi ha una part més primària, però aquesta la pots satisfer tu sola, no?

Riures generals

7F5: és que si no tens connexió i no coneixes a l'altra persona segurament t'ho faràs millor sola

Riures generals

7F5: clar!

És un tema que volia treure més tard, però ja que l'esteu traient, el tema de la masturbació, què? Està ben vista?

7F4: per mi és *tope* de normal

7F5: per mi també

7F6: jo ho porto amb molta naturalitat però **sí que és veritat que hi ha moltes les que els hi dius i "ui, yo nunca he visto porno, yo nunca me he tocado", que dices, a ver, que tu tienes necesidades y quieres sentir placer como todo el mundo, sabes?**

I ara vale, però a primer, segon de l'ESO, què?

7F5: igual, jo ho veia molt normal

7F4: bueno, però era raro comentar-ho. Que després com jo ho vaig anar comentant doncs ja va començar a ser més normal. Un com ho comentes, és com que passa a ser més normal.

7F5: és com la regla. Hi ha tota una espècie de tabú en la regla però un cop ho parles, ja està.

I vosaltres? Creieu que és tabú?

7F3: jo de petita ho veia més, sí

7F1: sí, abans sí

7F2: i a partir de 3er o 4rt, ja està

Riures generals

7F6: és que jo crec que també té a veure amb la maduresa. Perquè **a un nen de primer de la ESO li han ensenyat que una noia que té relacions amb molts homes o que té relacions sexuals sense parella és una guarra... llavors a les noies els hi fa por, jo crec, admetre que sí que ho fan, no?**

7F6: i els nois de primer de la ESO ja ho fan, i ho diuen

I ho comenten massa, no?

Afirmacions generals

7F6: sí, les noies mai ho fan. Però com encara **estem en una societat masclista, patriarcal...pues, a la que evolucionem, comencem a veure el feminisme, que tots som iguals, i comencem a dir, pues yo también lo hago y me da igual.**

Sí, sí, tens raó

Vale, ja hem avançat molt, ara faré algunes preguntes teòriques, a veure si les sabem, no les sabem... sabem què és la **identitat de gènere?**

Silenci

Sense vergonya, eh? No passa res, en els altres grups no se sabia massa

7F5: vale, doncs jo no tinc ni idea, em sona la paraula però... (riu)

7F4: que et sents home o dona...?

Vale, anem bé

7F4: és el gènere amb el que et sents...

Identificada?

7F4: sí. **Independentment del que siguis físicament o biològicament. Segons la teva mentalitat, amb el gènere que t'identifiques més**

Vale, genial, ho tenim clar! I la **orientació sexual?**

7F4: és el...

7F5: és el gènere que t'atrau

Vale! I quines coneixem?

7F5: homosexualitat, heterosexualitat, bisexualitat

7F6: lesbianes, gays

7F2: intersexual...?

Bueno, la persona intersexual és la persona que neix amb òrgans masculins i femenins.

Cares sorpreses

Vale, i llavors, amb tot això, què és el gènere?

Silenci

Jo només us avanço que el sexe i el gènere és diferent

Silenci

No...?

Negacions generals

Bueno, el sexe és amb el que naixem, no?

Afirmacions generals

Llavors, a partir de néixer amb un sexe determinat, el **gènere** què seria? Els nostres pares què fan a partir d'aquí?

7F6: **doncs el què predomina amb el nostre gènere. En plan, si ets noia et vestiran de rosa, et faran fer ballet, i els nois futbol, te voy a comprar unas botas y no sé qué.**

Sí, són decisions culturals a partir del sexe que tenim (...) això ho teníem una mica identificat?

7F4: bueno... sí, però costa una mica d'identificar

Sí, sí, molt, jo encara no me'n ensurto a vegades

Riures generals

Sí, sí, a mi cada any m'ho expliquen i vaig aprenent coses noves. Vale, ja anem acabant, sobre la sexualitat, què sabem? Què sabem, on i qui us ho ha explicat? Els amics? Pares, insti...

7F5: jo sobre la sexualitat he après molt del meu avi. El meu avi era una persona molt oberta i em va dir que ell abans de morir-se, que bueno, tindria una mort prematura, i volia explicar-me sobre aquest tema, perquè és una cosa important i et pots fer molt mal.

Vale, i quins temes et va explicar?

7F5: documentals. Em va explicar molt bé, i em va fer molta gràcia perquè jo era molt petita, els òrgans reproductors, com funcionaven, pot ser tindria 5 anys, com era el procés de quedar-se embarassada. Em va explicar que amb la meua iaia ho van fer abans de casar-se, no sé, m'ho va explicar tot. **Va ser un trencament de tots els rols i de coses que havien d'anar seguides, en plan, casar-se, tenir sexe, fills... de tota la cultura.. i clar, jo tenia 5 anys i em va quedar molt marcat.**

Clar... i llavors et va explicar la sexualitat referida a la reproducció, no?

7F5: sí, i després ja me mare m'ho va explicar més en les relacions humanes, com funciona...

Vale, i per aquí? És fàcil eh, és a dir, el que sabem, sigui poc o molt, d'on ho hem tret?

7F6: jo ho sé perquè clar, jo tenia el meu germà més gran i un dia se'm va acudir preguntar-li: **¿tete, qué es el sexo? I què va fer el nen? Doncs em va posar porno. I clar..**

Molts riures generals

7F6: i clar, **allò no és sexe**

Jo crec que no...

7F6: i clar, ho vaig descobrir en el temps. Però un nen que era petit... però no sé, em vaig quedar, *¿pero esto qué es?* **Em vaig quedar molt traumatitzada la veritat...** però jo és veritat que vaig començar a tocar-me aviat, jo sabia que tocar-me em produïa

plaer, i vaig informar-me més tard, però són coses que intueixes. També al insti et formaven una mica pero no mucho, cómo poner un condón... i poc més.

Malalties també, no? VIH...

Afirmacions generals

7F6: sí, això sí

7F6: i això de **saber que hi havia més opcions que solo querer a un hombre, ho vaig descobrir més endavant.**

Això al insti no, no?

7F6: no...

7F5: a **l'Insti és com que t'ho marquen molt, i aprens amb l'experiència. No sé, de cop t'atrau una noia, i no t'atrau com una amiga, tatrau com una cosa més, i passa, i allà aprens. Crec que estem molt poc informades. Tan els nois homosexuals com les noies bisexuals o homosexuals sobre què passa quan no és una relació de noi i noia.**

Quan no ets la norma, no?

7F5: clar

I vosaltres, el que sabeu...

7F2: jo, bueno, el que sé és més per les meves amigues. Mig elles i mig per la meva germana, més gran que jo.

7F3: a mi a casa mai se'm havia parlat...després sí però **quan vaig tenir relacions sexuals jo tenia preguntes** i clar, jo havia après jo sola però del institut, i bueno, després ja me'n van parlar, sobretot la meva tieta. Però abans no m'havien tret el tema i **ho havia fet jo sola.**

Vale, perfecte. I llavors, amb el **porno**, què ens passa? No agrada?

7F5: no és real

7F4: **és atractiu però no és real.**

7F6: i **al porno es veu molt relaxada la superioritat de l'home.**

El porno està fet més per l'home, no?

7F6: sí, sí! I només es veu com l'home sent plaer o si és ella la que sent plaer és perquè ell en senti, ho sigui... com ella és objecte. Des del porno, des de les cançons...

7F5: però hi ha porno també feminista...

Normalment aquest l'has de pagar, sí

7F5: sí

Vale noies, ja anem acabant. A veure, tot el que hem anat parlant, del gènere, de les orientacions, del plaer, etc... per exemple, us ho haguessin explicat en tallers a 1er, 2n, 3er de la ESO, hagués anat bé?

7F5: sí, i jo crec que molt abans. Perquè tu des de petit, perquè ho associem a la vergonya. I si li parles a un nen de 1er que ha estat tota la vida tenint vergonya d'això no s'ho prendrà en serio i limitarà el ritme d'aquella xerrada i la gent no acabarà d'expressar-se.

És a dir tu creus que a primària?

7F5: sí

Aquí seria més complicat introduir-ho

7F3: jo crec que és un tema que fa vergonya des de petit i si ja ens ho expliquessin i ens ho pintessin millor abans, pot ser aniria millor...

7F4: clar... és que ja des de petits, eh? Ens fiquem com si fos tabú, un tema que és molt natural. I els pares preocupats...

7F6: que ho acabaràs fent igual

7F4: clar, és que és això

7F4: i a la ESO es complica més perquè no es parla realment d'això. I **quan fan xerrades de sexualitat realment t'expliquen com no quedar-te embarassada i poca cosa més i amb això és simplement, no et quedis embarassada, "calla i té".**

I creieu que si us haguessin explicat sobre la sexualitat abans, aquí en el Insti, què hauria canviat?

7F3: que hagués sigut tot molt més natural, tot

És a dir, a totes us hagués agradat?

Afirmacions generals

7F6: **jo me'n recordo, de petita, vaig portar un preservatiu al cole, perquè clar, amb el meu grup d'amigues vam dir, qué es eso (riu), i vaig dir, mis padres tienen en casa y voy a traer uno, i jo vaig portar un i em va pillar la profe... ho sigui no saps... per portar un condó! Van trucar a la meva mare, van de todo! Porque la niña había traído un condón! Porque claro, explicarle para qué sirve eso...por eso lo cogí! Porque dije, eso qué será. Pues em van fotre una bronca, em van ridiculitzar. Ho sigui... por tener inquietud, por querer saber qué es eso**

I a sobre és algo que protegeix

7F6: I me mare també es va enfadar amb mi...

Vale, i creieu que **haguéssiu tingut sexe** abans, qui n'ha tingut, i si no, imaginem-ho, si us haguessin explicat coses abans sobre el sexe?

Negacions generals (ràpides i concises)

Sí? Perquè és la por que hi ha

"doncs no" generals

7F1: fins i tot més tard, perquè en sabràs més, estaràs més preparat per fer-ho.

De forma més segura, no?

Afirmacions generals

7F5: és que a part, **el fet d'ocultar-ho tant, fa que al final tingui més morbo i incita que es faci abans, que tot sigui molt més precipitat.**

Vale, abans d'acabar, perquè abans n'hem parlat una mica i com tenim temps... les ruptures. Què passa amb això?

7F5: es **passa fatal, però fatal.**

Sí? Què fem?

7F5: **pues tan quan ho deixes tu como quan et deixen et sents la pitjor persona del món. Perquè quan et deixen hi ha tot d'inseguretats, i sempre et preguntes per què.** I quan ho deixes tu, et sents fatal perquè penses,estic fent mal a l'altra persona i jo ja he passat per això. I realment, a mi em va passar que quan ho vaig deixar, va ser com que em vaig sentir fatal i decepcionada amb mi mateix perquè no havia sabut solucionar els problemes que des del principi estaven allà. Però ja està, et sents fatal, la pitjor persona del món.

Molt bé, algun sentiment més, pot ser algú està content quan ho deixa...

Riures generals

7F6: bueno, jo, algun cop, pues quan vaig deixar a una persona que era molt tòxica, perquè molta gent al meu voltant deia *déjalo, déjalo...* i no el deixava. Quan el vaig deixar, al principi va ser, me sabe muy mal, però després **em vaig sentir tan bé, tan lliure, de decir, ahora ya no me vas a molestar más pesao.** Així que també, en part, quan deixes una persona et lliberes, no? No sempre es passa malament, és depèn de la situació.

I tant... alguna cosa més?

7F4: bueno, jo crec que les ruptures, de parella o el que sigui, d'amistat. Com amb qualsevol persona que t'estimis. Si són traumàtiques, perquè quan talles diguéssim per degradació de la relació, no és tan difícil. Però **quan es talla de cop, és un problema, perquè talles de cop la dependència que tens amb aquella persona. I vulguis o no, els teus sentiments depenen dels sentiments de l'altra persona, perquè hi ha un punt on estàs tan enganxat que... si talles de cop et desmuntes, totalment. I llavors la reconstrucció de tot això és molt complicat i molt difícil d'entendre, i moltes vegades t'enfoneses.**

7F3: perquè fa com por deixar-ho amb algú, no amb algú d'una setmana però fa cosa, no sé...

7F5: és que **quan hi ha una rutina... el trencament amb aquesta és....**

7F4: **fa por perquè saps que quan talles, et faltaran coses, vull dir, hauràs de reconstruir tot allò que et falta.**

Llavors, al principi, ella (referint-se a 7F1) ha dit que era la dependència... pot ser si n'hi hagués menys...

7F6: ja però no sé, jo **ara mateix tinc parella i estic amb ell gairebé cada dia. Però és perquè jo vull estar, i si no me apetece verte hoy pues te voy a decir, nos vemos mañana.** Però també... tu et tornes dependent si tu vols.

Ho decidim? Perquè jo m'he tornat dependent sense saber-ho

7F5: ja, ja...

7F4: sí, sí

7F6: bueno, pot ser no t'enteres del tot però pots posar límits. No crec que la teva parella t'obligui a quedar cada dia, és perquè tu vols, que ho fas inconscientment? Sí. Però quan te n'adones pots dir, *vale, corta un poco.* I alomillor així millores la relació.

7F1: però al final, no tu eh, però si es talla la relació, hipotèticament, com estaries?

7F6: jo? Si tallés ara mateix? Bf...

"clar!" generals

7F6: clar, és que és això, si tens menys dependència...

7F6: clar, però com evites això? **Perquè tu ara no has tingut parella però quan estimis a una persona solo pensarás en querer verlo. Estàs toda la mañana en el insti, pues por la tarde me apetece verlo. Y no dirás, no voy a quedar con el porque si no me vuelvo dependiente** (riu).

7F5: o una cosa tan petita com un missatge de bona nit... a mi quan... és una tonteria, eh? (riu) però és la rutina. **A mi l'altra dia estava en un partit de hoquei, la meva parella. I jo, marxava a dormir, i no teia el missatge de bona nit i va ser com "ai... me falta...". va ser cm un drama, eh? En un moment, però després ja se'm va passar, però va ser un moment de dir "qué mal"** (riu molt). Però ja està...

Vas poder dormir, no?

7F5: sí, sí (riu)

Vale, noies, doncs ja estem! Que ja sonat el timbre, moltes gràcies a totes

7.6. Taula de síntesi de continguts

Concepte 1: Relacions sexo-afectives

Dimensió 1: Discurs sobre la família

INDICADOR 1: Tipus de família	3F1: jo em visualitzo amb parella i amb fills 3M2: amb parella, i tenir fills no m'ho he plantejat. (Totes les referències en els discursos en aquesta temàtica, apunta la parella i fills. És a dir, família nuclear)
INDICADOR 2: Pertinença familiar	3F1: Sóc molt familiar.
INDICADOR 3: Centralitat de la família	1F2: és que la família sempre hi serà i la parella pot ser no sempre 6F2: clar... no és en mateix que en l'adolescència... perquè quan ets gran i vas formant ja el teu camí, doncs sí que tens amics però et centres més en la parella . No sé... pot ser és distància tot una mica.
INDICADOR 4: Imaginari social dels adolescents en el futur	3F1: jo m'imagino als 35 anys vivint a Estats Units, perquè és el meu somni. I jo em visualitzo amb parella i amb fills, perquè m'agradaria fer una família . I el meu dia a dia seria l'exemple de la mare que porta els nens en cotxe a l'escola. Treballar, fer els deures amb els meus fills i passar temps amb els meus fills. Sóc molt familiar. (grup discussió nº 3: 4 de 5 participants nombren parella i/o fills al explicar com es veuen al cap de 25 anys aproximadament: 3 nois i una noia) (grup discussió nº 4: 9 de 11 participants nombren parella i/o fills al explicar com es veuen al cap de 25 anys aproximadament: 8 noies i un noi) (grup discussió nº 5: 4 de 4 participants nombren parella i/o fills al explicar com es veuen al cap de 25 anys aproximadament: totes noies) (grup discussió nº 6: 5 de 6 participants nombren parella i/o fills al explicar com es veuen al cap de 25 anys aproximadament: 3 noies i dos nois) (grup discussió nº 7: 6 de 6 participants nombren parella i/o fills al explicar com es veuen al cap de 25 anys aproximadament: totes noies)

DIMENSIÓ 2: Discurs sobre amor

<p>INDICADOR 1: Presència de la idea complementarietat</p>	<p>1F1: és <i>lo</i> millor! (referint-se a la idea que la teva parella et complementi)</p> <p>1F3: està bé (referint-se a la idea que la teva parella et complementi)</p> <p>(un cop es qüestiona la idea de complementarietat) 1F7: pero no te falta nada // 1F6: pero si te enseñan, mejor, no? (resposta a 1F7)</p> <p>2M2: "que la teva parella t'aporti aspectes que a tu et falten". Bueno... está bien mirar, si te puede dar una opinión de algo que no le gusta a ella y que ella cree que te haría falta mejorar pues siempre está bien.</p> <p>2F1: és que hi ha molta gent que se'n va amb persones que es complementen perquè estan agafant les seves carències personals i estan intentant que l'altra persona ho ompli i claro. Si tu vés que te falta algo, pues cámbialo tu i no solucionar les coses amb una altra persona... perquè estarà bé però no tant... Perquè clar, en el moment en què aquella persona marxa et quedes tu de la mateixa manera...</p> <p>4F: Jo diria que és una persona que t'aporti alguna cosa i tu a l'altra persona (quan se li pregunta sobre què creuen que és l'amor)</p> <p>6M1: no! Però, però vull dir que, l'amor per mi és algo que quan ho tens t'omple molt i quan no ho tens ho necessites... és algo que t'omple tant que quan no ho tens...</p> <p>6F2: però... si vols fer altres coses amb altre gent doncs no estiguis lligat a una altra persona. No vull dir lligat perquè sembla una cosa negativa però no ho dic com una cosa negativa . Ho dic com tenir aquell vincle només amb aquella persona. Saps?</p> <p>7F5: o una cosa tan petita com un missatge de bona nit... a mi quan... és una tonteria,eh? (riu) però és la rutina. A mi l'altra dia estava en un partit de hoquei, la meva parella. I jo, marxava a dormir, i no teia el missatge de bona nit i va ser com "ai... me falta...". va ser com un drama, eh? En un moment, però després ja se'm va passar, però va ser un moment de dir "qué mal" (riu molt). Però ja està...</p>
<p>INDICADOR 2: Presència d'idealització</p>	<p>1F7: però pot ser això és bonic, no? (referint-se a deixar-se portar per part emocional i deixar de costat la part racional)</p> <p>2F2: sí, sí però és com en plan, moltes expectatives, no? i al final no es compleixen i és com que t'has muntat aquí una pel·lícula... (referint-se a fer plans de futur amb la parella)</p> <p>4F: Jo crec que és això. És la idealització que et fas de la persona en el moment i que penses que dius "<i>buah</i>, és que és genial" i després quan realment el coneixes comences a trobar aquests defectes (...) I fins i tot defectes del físic. Perquè jo he arribat a veure algú molt guapo i tothom que em digués que era molt lleig</p> <p>4F: Jo crec que ens podem enamorar d'amigues sense voler res sense voler res amb ella. Enamorar crec que és idealitzar a la persona i voler passar el màxim temps possible amb aquesta persona, crec, eh? M'està sonant bastant tòxic</p> <p>5F1: sí.. és un pensament cap a persones o cap a coses que tan et pot donar plaer, pau i felicitat, com angoixa i nerviosisme i tot això....voldries estar, t'agrada molt aquella cosa i vols estar temps amb aquesta persona.</p> <p>5F4: bueno, jo crec que el que acaba passant és que fins que una de les dues persones no s'enfada, encara que les altres persones t'ho diguin, que els altres ulls t'ho diguin no et vols adonar perquè creus que aquella persona ho és tot, i dius, no, no, a mi això no, jo no ho vec així llavors a mi no em digueu res, però llavors quan surts, i ho veus des d'una distància, veus que sí.</p> <p>6F1: ya... porque yo me he conformado con cualquier cosa ni creía que solo me merecía eso pero yo era muy feliz</p> <p>6M1: sí, sí. No, no! I què passa? Que al (...) li pots dir que li està fent moltes pues però com està cegament enamorat no ho veu... llavors doncs no ho veu. Però sí tens un amic, un molt bon amic que pot ser més objectiu i pot dir-te què pensa, perquè pot ser no està tot tan bé com tu creus. Pot ser estàs cec i no veus que la persona no mereix estar amb tu.</p>

	<p>6M1: però no té perquè. Imagina't que la relació oberta, jo estic enamorat i sé que és l'amor de la meva vida</p> <p>7F6: clar, però com evites això? Perquè tu ara no has tingut parella però quan estimis a una persona solo pensarás en querer verlo.</p>
<p>INDICADOR 3: Tipus de durada dels vincles</p>	<p>1F3: però no sé, si portem un any, i hi ha estabilitat, està bé parlar de plans de futur. I després també, no sé.</p> <p>1F6: és que a vegades és millor una relació més curta, que no més llarga. Perquè és més intensa...</p> <p>1F4: (...) Perquè tu estàs enamorada en aquell moment i el dia següent et pilles un <i>rebote</i> i ja no estàs amb aquella persona, pues no...</p> <p>1F6: pues a mi me dura siempre menos (referint-se a que l'enamorament li dura menys de 6 mesos)</p> <p>1F3: però hi ha gent que li dura més, no? <i>En plan</i>, que té fills (en resposta a: l'enamorament diuen que dura entre 6 mesos i 2 anys)</p> <p>1F4: clar, és que els que porten més, els hi va molt malament (referint-se a les parelles)</p> <p>1F4: jo amb aquesta no estic d'acord (referint-se a la frase de: "veure-us sovint amb la parella"). Jo m'estresso, no sé, si t'agrada molt, <i>vale</i>, però s'acabarà abans</p> <p>4F: Crec que l'enamorament és <i>algo</i> més fugaç. L'amor està sempre, però l'enamorament pot ser per una persona dura més que l'altre però és <i>algo</i> que al final s'acaba anant... però pot ser queda <i>algo</i> però petit</p> <p>4F: doncs no sé, si l'enamorament s'acaba i ja no sents res cap a l'altra persona, doncs es deixa. Perquè forçar una cosa i acabar en odi</p> <p>5F2: però pot ser que en una relació de parella, tinguis més por de que aquesta persona se'n vagi...</p> <p>7F4: que et canses / 7F5: i ho deixes (contestant a: "què passa quan alguna cosa es "crema"?)</p>
<p>INDICADOR 4: Presència de centralitat/jerarquia respecte a altres vincles</p>	<p>Quan parlem d'aquestes coses, pensem en parella o en altres relacions?</p> <p>1F(Totes): "<i>en parella</i>"</p> <p>1F3: Pot ser en un moment estàs molt enamorada i la teva família no l'accepta o no sé... en aquell moment els teus sentiments només són cap a una persona alomillor pot ser posaries per d'amunt el teu amor que el amor de la família.</p> <p>1F5: a mi lo que me ha pasado es que iba con él al instituto y ya me aburría, ¿sabes? (referint-se a la parella)</p> <p>2M1: vale, pues pone "que la teva parella prefereixi estar amb tu que quedar amb els amics/amigues". Pues, no sé, yo pienso que si mi pareja quiere ir por ahí, bueno, puede que no salir de fiesta todo el rato (riu), pero no pasa nada. No hace falta estar todo el rato juntos, con que nos veamos, bueno, tampoco con un mínimo o máximo pero no sé,...</p> <p>2M2: depende. Siempre, siempre, a ver, es bien y también es mal, porque no sé (referint-se a prioritzar la parella)</p> <p>2F1: i en <i>plan</i> que no pots enfocar tot el què fas a una persona, comparteixes moments, però... sóc un individu, saps?</p> <p>3F1: amor sembla que és una connexió amb algú més especial amb el que pots tenir amb els amics.</p> <p>5F3: l'estimes tant que no podries viure sense aquella persona perquè t'aporta alguna cosa, perquè et beneficia</p> <p>5F4: ho trobo diferent perquè sempre, vulguis o no, amb la teva parella, és com que vols donar el millor de tu, encara que tinguis confiança 100%, i perquè l'altra persona se senti bé i tot, i no sé perquè li donem més temps i ens preocupem més per aquest amor que no</p>

	<p>per l'amor d'amic...</p> <p>6F2: bueno, jo he pensat directament amb amor de parella (quan se li pregunta què és l'amor per ells i elles)</p> <p>6F2: clar... no és en mateix que en l'adolescència... perquè quan ets gran i vas formant ja el teu camí, doncs sí que tens amics però et centres més en la parella. No sé... pot ser és distància tot una mica.</p> <p>6F3: clar, és com que ara tens un grup d'amics, però un cop sortim d'aquí, ens anem fent parelles.</p> <p>6F1: perquè estàs molt enamorat... no sé, aquells primers mesos que estàs súper "anxoxat" que diguem, doncs estàs molt feliç i penses com t'estima i ho converteixes en una prioritat. Llavors, tu també la prioritizes i dius, ara mateix tinc ganes de veure't, i mañana más y más...</p> <p>6F2: però perquè em sabia greu perquè ell m'ho donava tot per mi, em sabia greu no poder-lo compensar en el mateix grau (...) És a dir que ell es comporta perfectament amb mi. No sé, si ha d'estudiar una mica menys per veure'm doncs fa això, em passa a buscar, no sé què... però jo no tinc les mateixes ganes que a les primeres setmanes....</p> <p>6M2: a mi m'aniria millor anar en un altre moment, però he d'anar (referint-se en anar a veure a la seva parella un cop per setmana)</p>
<p>INDICADOR 5: Definicions d'amor</p>	<p>1F1: l'amor també pot ser cap als pares, i els amics</p> <p>1F5: pot ser tu tens una parella i pot ser decidiu que sigui com oberta, en plan, diferent pensament. Perquè per ells, el que veuran respecte, perquè ho veuen normal, per una altra parella, no seria respecte.</p> <p>1F6: a vegades l'amor és una merda perquè no és correspost</p> <p>2M4: tu puedes hacer sentir especial al cartero que viene a los domingos por la tarde a traerte las cartas</p> <p>3M1: és que és una cosa estranya</p> <p>4F: Yo diría que el amor es eso que te hace pensar antes en la otra persona que en ti</p> <p>4F: Jo anava a dir el mateix. Jo crec que l'amor és un tema bastant abstracte i tothom té la seva opinió i jo puc sentir amor per moltes persones i hi ha persones que estimes més que d'altres, però no per motius clars, simplement és amor</p> <p>4F: no sé, penso que a vegades passa que estimes a una persona però està plena d'errors i que no t'agraden i dius, "para qué haces esto?" però aquests errors els acceptes i la monotonia es pot convertir en una monotonia cansada que acaba en odi al final o es pot convertir en una monotonia de dir, bueno, ell és així, com jo, l'accepto i ell m'està acceptant també. I dius, anem a portar això de la millor manera possible i allà pot estar l'amor, l'amor basat en la veritat</p> <p>5F2: estimar molt en alguna cosa, o pensar molt en aquesta cosa, d'una manera diferent a les altres.</p> <p>6M3: antes de amar a alguien tienes que saber quererte a ti mismo.</p>
<p>INDICADOR 6: Relació entre amor i sexualitat</p>	<p>1F7: dintre de l'amor també hi ha tensió sexual.</p> <p>1F4: sí, la tensió sexual té un paper molt important, la química.</p> <p>2M1: pero hacerlo con amor es mejor, dicen...(referint-se al sexe)</p> <p>2F1: sí, i això és una cosa que s'ha d'haver parlat prèviament, del palo, a ver: ¿dónde están los límites? Y puede que prefieran tener una relación abierta i tenir sexe amb una altra persona. Mentre s'ho expliquin tot i estiguin tot d'acord amb tot el què està passant. I si és una relació tancada, doncs també s'ha de parlar el què molesta perquè si no és una bola de mierda...</p> <p>3M3: és que hi ha molts tipus de sexe. Pot ser que hi hagi amor, pot ser que no n'hi</p>

	<p>hagi. Però en el fons, una connexió hi ha d'haver, no sé.</p> <p>3M1: sí, però jo trobo que es <i>disfruta més amb amor</i> (referint-se al sexe)</p> <p>4F: Bueno, claro, se tiene que distinguir entre hacer el amor y tener sexo. Cuando haces el amor hay más atracción aparte de la física, y en el momento que tú haces sexo, vayas o no borracha, es una atracción más pues física, más sensual</p> <p>4F: Tú puedes tener placer con una persona que tengas una conexión más sexual</p> <p>4F: però jo un dia puc tenir sexe i l'altre fer l'amor amb la meva parella, saps? Perquè és la meva parella i l'estimo</p> <p>4M: clar però també, jo crec que sexe per molta gent també és una necessitat física, com menjar, doncs tenir sexe. I llavors hi ha moments en els que no estàs compartint amor i no tens complicitat ni res amb aquella persona</p>
INDICADOR 7: Discurs sobre intimitat/esfera privada	<p>1F6: bueno, creo que por mucho que hables de qué poder decir o no, cuando se termina la relación se dice igualmente</p> <p>2M1: se lo diría sin que lo supieras... no te enterarías nunca (referint-se a explicar aspectes íntims de la parella a als seus amics)</p>

DIMENSIÓ 3: Discurs sobre la sexualitat

INDICADOR 1: Definicions de sexualitat	<p>3M1: felicitat</p> <p>4F: és que jo crec que el sexe és un instint. I l'espècie no s'extingeixi i per tant...</p> <p>4F: No, és un plaer</p> <p>6F2: plaer, pot ser?</p> <p>6M1: contacte...</p> <p>6M2: atracció.</p>
INDICADOR 2: Presència de centralitat/importància en la sexualitat	<p>1F5: bueno, és com, si ho fas molt, ets una guarra...</p> <p>1E2: hi ha tabú....(referint-se a la masturbació femenina)</p> <p>2M4: yo creo que no tiene por qué, la verdad. Porque piensa que si alomejor, esa persona, no quiere, pues hay que respetar su decisión, y punto, tu no vas a forzar nada. Alomejor también viene de parte de familia o tal. Alomejor te toca una pareja que es católica, musulmana...</p> <p>2M4: y hay que apechugar, y pues claro.... tienes que respetar sus principios (...), yo es que soy como el aceite de oliva (...) tengo de escudo la virginidad (...) vengo de familia cristiana. Es un confrontamiento mental constante.</p> <p>2F2: jo crec que el tema sexe pot quedar en un segon pla. Per les dues bandes, si hi ha aquesta afectivitat i aquest amor i tal doncs ja passa sovint o no passa sovint, depèn de com ho sentis amb aquestes persones</p> <p>2M1: es que no sé, yo creo que el sexo, sí que hay varias maneras de demostrar el amor pero el sexo... que a ver, también se hace sexo sin amor y tal pero no sé</p> <p>4F: <u>A mi és que la manera en que ho van explicar jo anava cagada, saps? Sí, en serio... i això de les enfermetats i tot això, horrible !</u></p>
INDICADOR 3: Discursos sobre exclusivitat/no exclusivitat sexual	<p>1F5: depende de la mentira, si la mentira es ser infiel, pues no es muy bonita (en relació a valorar si és important la sinceritat en parella)</p> <p>1F7: però cuernos també són intencions, no només fer-ho. Perquè realment si ho fas és per alguna raó, no? Perquè hi ha alguna cosa que no va bé, no?</p> <p>1F3: és que jo trobo que seria faltar-me el respecte que es liés amb una altra persona.</p> <p>1F6: és que si es una persona que t'importa ha de ser tancada</p>

	<p>2M2: pues a la hora de dormir, si alguno está cachondo (riu i es posa tímid) (...)</p> <p>2M2: "que la teva parella no li tiri la canya a cap persona". Bueno, a ver, que tire la canya... està sobrevalorado</p> <p>2M1: a veces tú hablas con una persona y la gente ya se piensa que le tiras la caña... y yo soy así, que hablo con mucha gente, bueno, con mucha gente tampoco pero , a veces, y hablo muy cariñosamente y todo muy de broma. Y... pues eso para mí no es tirar la caña pero para otra persona quizá sí.</p> <p>2M1: a mi no me gustan pero a la gente le pueden gustar y no pasa nada, no sé, si es especial,... porque esté con 50 personas más pues... (referint-se a les relacions no monògames)</p> <p>5F1: bueno, si és una relació <i>poliamorosa</i> d'aquestes que es porten ara...</p> <p>5F1: pot ser la fidelitat no és el que es porta més... hi ha moltes infidelitats</p> <p>----</p> <p>Quan surt el tema relacions obertes:</p> <p>5F2: bueno, jo personalment no podria, perquè no sé, no m'agrada, no m'atrau, no sé en un futur, bueno, no, no crec</p> <p>5F1: no sé, jo ho respecto, però per mi, no és una cosa que m'agrada</p> <p>5F4: jo és que opino el mateix, jo quan estic amb una relació dono tot per l'altra persona i em preocupo molt per ell i veure això, que és una relació oberta que pot fer algo amb altres, doncs no sé, em posaria massa malament, no m'agrada, no sé.</p> <p>5F2: jo penso que, per mi no, tradicionalment sempre ha sigut una persona, una parella</p> <p>6F2: ja, però lo bàsic / bueno, el convencional, el típic. (referint-se a la monogàmia)</p> <p>6M3: yo una relación abierta lo veo bien porque si es así es porque piensas que el vínculo con la persona es un vínculo especial. Tu tienes una pareja, confías, vais hablando de todo (...) al igual que una pareja te aporta una cosa, otra persona igual... de todo esto, claramente se lo tienes que decir. Y si encuentras otra persona que te aporta otras cosas y la otra persona lo ve bien y tal...pues una relación abierta así lo veo bien.</p> <p>6F2: llavors clar, et va passar amb aquella persona perquè estaves molt enamorat, amb la persona que tinguis una relació oberta no estaràs tan enamorat...</p>
<p>INDICADOR 4: Llenguatge no discursius (expressions facials, riures, posició del cos...)</p>	<p>Entrevistadora: Què més? Aquesta, aquesta: "que la teva parella i tu tingueu sexe sovint" (grup discussió nº 1): <i>Silenci</i></p> <p>2M2: bueno, a ver. (Se li posa la cara un xic vermella). Depende de la persona, si ella quiere... pues, si los dos quieren pues sí que tendría que haber de vez en cuando... pero si no, pues.</p> <p>Grup discussió nº2 [<i>des de que s'ha fet la pregunta sobre la sexualitat hi ha més rebombori i el to de veu a canviat</i>]</p> <p>5F1: doncs jo ara mateix, sóc verge (somriu tímidament)</p> <p>(mig riures)</p>
<p>INDICADOR 5: Presència de la sexualitat com a tabú</p>	<p>2M4: Imagínate que es un chico que a ver, no has tenido una buena proporción ahí a bajo y... pues tú no quieres que tu novia vaya explicando eso por ahí... porque te mueres de vergüenza.</p> <p>2M4: en mi casa es bastante tabú (referint-se a la sexualitat)</p> <p>2M4: es que por el simple hecho que le diga a mis padres que me he masturbado, ya...<i>uf!</i></p> <p>2M4: bueno, en mi casa, por mi no. Yo he hablado con mis amigos y no tengo ningún problema (referint-se al tabú de la masturbació? (...)) 2M4: tampoco! (masturbació femenina - no tabú)</p> <p>2F2: uf, mazo, mazo tabú...! 2M4: bueno, yo creo que es depende del grupo, que lo ve</p>

	<p>mejor o peor (referint-se a la masturbació femenina)</p> <p>2F1: jo vaig començar a acceptar que em masturbava potser a tercer de la ESO i portava masturbant-me des de 1er de la ESO, o sisè (...) y siempre el típico tema de "y tu te masturbas?; pues, no, yo no, yo tampoco"</p> <p>2F2: i els nois mentrestant, "nos matamos a pajas" sabes...</p> <p>3M4: I bueno, crec que hi ha molt tabú amb el tema de la masturbació, femenina, eh? Hi ha moltíssima diferència entre masturbació femenina i masculina</p> <p>3F1: sí, encara passa, sí. Encara que tinguis 16, 17 o 18 anys. Si passa a la primària també passarà a l'ESO. Fins que tinguis una parella estable i a ell ja dona més igual.</p> <p>5F1: doncs jo ara mateix, sóc verge (somriu tímidament)</p> <p>(mig riures)</p> <p>--</p> <p>5F2: és com un tema tabú, que no es parla.</p> <p>7F5: però hi ha una part més primària, però aquesta la pots satisfer tu sola, no? 7F5: és que si no tens connexió i no coneixes a l'altra persona segurament t'ho faràs millor sola</p> <p>(referint-se a la "necessitat biològica sexual") (</p> <p>7F6: jo ho porto amb molta naturalitat però sí que és veritat que hi ha moltes les que els hi dius i "uí, yo nunca he visto porno, yo nunca me he tocado", que dices, a ver, que tu tienes necesidades y quieres sentir placer como todo el mundo, sabes?</p> <p>7F4: bueno, però era raro comentar-ho. Que després com jo ho vaig anar comentant doncs ja va començar a ser més normal. Un com ho comentes, és com que passa a ser més normal.</p> <p>7F5: és com la regla. Hi ha tota una espècie de tabú en la regla però un cop ho parles, ja està.</p> <p>7F5: (...) tu des de petit, perquè ho associem a la vergonya. I si li parles a un nen de 1er que ha estat tota la vida tenint vergonya d'això no s'ho prendrà en serio i limitarà el ritme d'aquella xerrada i la gent no acabarà d'expressar-se.</p> <p>7F3: jo crec que és un tema que fa vergonya des de petit i si ja ens ho expliquessin i ens ho pintessin millor abans, pot ser aniria millor...</p>
--	--

DIMENSIÓ 4: Discurs sobre l'afectivitat

<p>INDICADOR 1: Aspectes considerats positius en la relació</p>	<p>2F2: "que la teva parella respecti sempre el que vols fer o no vols fer". Bueno, totalment, sí. Has de respectar les decisions de l'altra persona i està genial que respectin també la teva. (...) pues tot el tema de les relacions sexuals. Respectar si vol fer X o tu no vols fer X, que ho respecti</p> <p>3F1: comprensió i fidelitat?</p> <p>3M3: comoditat</p> <p>3M4: Llibertat. En plan, poder ser tu mateix en tot moment.</p> <p>Grup discussió 4: - Confiança /- Complicitat / - Respecte/ - I comunicació /- Estar a prop / - Seguretat /- Autenticitat / Ser tu mateix</p>
<p>INDICADOR 2: Aspectes considerats nocius en la relació</p>	<p>1F3: però si et fa fent sentir única... després, quan no ho faci, què passarà?</p> <p>1F6: que no mande, es que no puede mandar en tu vida</p>

	<p>1F3: opina pero respecta</p> <p>7F1: estar massa amb la persona, tota l'estona amb ell</p> <p>7F5: una relació mirall. D'aquestes en les que estàs amb una persona però no es fixa amb les teves necessitats. Està amb ell i amb ell mateix, i tot gira al seu voltant</p> <p>7F4: obligacions</p> <p>7F6: tòxica, que estigui fent alguna cosa que a mi em perjudica</p>
<p>INDICADOR 3: Emocions/sentiments (pròpies) estan en parella</p>	<p>1F6: depende. Es que yo soy muy celosa la verdad</p> <p>1F7: es que a veces nos ponemos celosos sin motivo, sabes</p> <p>2M4: sí, claro, claro. A mi me gustan mucho los abrazos</p> <p>2M4: sí, y algunas veces como una mierda</p> <p>2F2: bueno, jo sí, en plan, amb una relació tancada em sento súper cohibida. És com que no tinc la llibertat plena per si algun moment vull fer algo i no ho pugui fer</p> <p>3F1: també passa que estàs pagant les experiències dolentes d'una altra persona d'una altra relació. I això t'ho han fet canviar negativament. I potser... no pots compartir la confiança o el mateix amor per unes males experiències. I llavors crec que tothom porta una motxilla darrera, (...) no tot és tan bonic com ho pinten.</p> <p>3M1: la meva relació va ser sana, va ser sana.</p> <p>4F: jo crec que al principi és tot com súper <i>guay</i>, tenim súper confiança, i ens respectem molt i quan ja vas agafant confiança, i al final acaben deixant de funcionar, perquè acabes cremant-te.</p> <p>4F: jo una relació per manca de respecte</p> <p>5F3: un sentiment que tens cap a qualsevol persona però és diferent, ja que et porta sentiments que...et fa molt fàcil ser bipolar, perquè pots estar nerviosa, o angoixada per alguna cosa que ha passat però és un sentiment que no es pot definir perquè n'hi ha molts més dins...trobo que no es pot expressar... i només pots fer-ho quan estàs amb aquella persona...</p> <p>5F1: sí.. és un pensament cap a persones o cap a coses que tan et pot donar plaer, pau i felicitat, com angoixa i nerviosisme i tot això....voldries estar, t'agrada molt aquella cosa i vols estar temps amb aquesta persona.</p> <p>5F4: jo crec que l'amor és molt difícil, ja que els pensaments negatius, no sé, és com que et porten a trobar l'amor...</p> <p>5F4: no sé és com tenir un sentiment de negativitat per preocupar-te massa i cagar-la, o per menjar-te el cap per dir què pensarà l'altre de tu... fins que no trobes la persona que tens més sentiments bons que dolents, jo trobo que no és...no es pot definir com a amor complet, seria amor.</p> <p>5F4: jo crec que no... crec que quan estàs amb una relació tens més por de cagar-la o de no fer les coses bé, pel que aquella persona pot arribar a pensar de tu, en un principi, eh, que després les coses ja van...</p> <p>5F4: jo he passat per una relació tòxica i bueno, jo no me'n he adonat fins al cap de sis anys. I no me'n vaig adonar, és com que amb aquesta persona no et sents, bueno, et sents igual però aquella persona la veus com a superior. I llavors és el que no pot passar, que en una relació pensis que l'altra persona és més que tu o que tu ets menys o t'infravalori per qualsevol cosa... <u>(relació que va començar als 10 anys i va acabar als 16)</u></p> <p>6F1: ya... porque yo me he conformado con cualquier cosa ni creía que solo me merecía eso pero yo era muy feliz</p> <p>6M1: jo crec que s'ha de saber separar el que són els amics i el que és la parella, perquè si ami m'ha passat que només em vaig centrar en la parella i... bueno, quan ho vam deixar realment em vaig trobar que estava sol.</p>

	<p>6M1: clar, és que després arriba un punt que comences a fer les coses per obligació i llavors ja sí que malament.</p> <p>6F1: uy, yo es que de eso no tengo mucho. No sé... pongo otras cosas por delante... y a veces digo, ostia, hace 5 horas que no le contesto, y lo hago. Pero sí que es verdad que tengo en mente siempre que esto hay que cortarlo ya. Pero no sé...</p> <p>7F5: es passa fatal, però fatal (...) Pues tan quan ho deixes tu como quan et deixen et sents la pitjor persona del món. Perquè quan et deixen hi ha tot d'inseguretats, i sempre et preguntes per què.</p> <p>7F6: bueno, jo, algun cop, pues quan vaig deixar a una persona que era molt tòxica, perquè molta gent al meu voltant deia déjalo, déjalo... i no el deixava. Quan el vaig deixar, al principi va ser, me sabe muy mal, però després em vaig sentir tan bé, tan lliure, de decir, ahora ya no me vas a molestar más pesao. Així que també, en part, quan deixes una persona et lliberes, no? No sempre es passa malament, és depèn de la situació.</p> <p>7F4: (...) quan es talla de cop, és un problema, perquè talles de cop la dependència que tens amb aquella persona. I vulguis o no, els teus sentiments depenen dels sentiments de l'altra persona, perquè hi ha un punt on estàs tan enganxat que... si talles de cop et desmuntes, totalment. I llavors la reconstrucció de tot això és molt complicat i molt difícil d'entendre, i moltes vegades t'enfoneses.</p> <p>7F5: és que quan hi ha una rutina... el trencament amb aquesta és....</p> <p>7F4: fa por perquè saps que quan talles, et faltaran coses, vull dir, hauràs de reconstruir tot allò que et falta.</p>
--	--

DIMENSIÓ 5: Discurs sobre violència

<p>INDICADOR 1: Presència del discurs violència masclista / dominació masculina (només en noies)</p>	<p>1F5: bueno, per exemple, vols anar de festa i et diu "no, no, no vas"</p> <p>Entrevistadora: Ha passat?</p> <p><i>Silenci i alguna afirmació fluixa i dubtosa</i></p> <p>---</p> <p>1F3: o de maquillar-se / 1F1: la forma de vestir (referint-se a que la parella no pot decidir-ho)</p> <p>1F5: tenir amics. A vegades tens un novio i et diu "no vaguis amb aquest que no sé què"</p> <p>1F6: y a mi me ha pasado. En plan que me decía que "es que parece que le gustas, no vayas con él" y bueno, me lo pasaba por donde podía</p> <p>7F6: és que jo crec que també té a veure amb la maduresa. Perquè a un nen de primer de la ESO li han ensenyat que una noia que té relacions amb molts homes o que té relacions sexuals sense parella és una guarra... llavors a les noies els hi fa por, jo crec, admetre que sí que ho fan, no?</p> <p>7F6: sí, les noies mai ho fan. Però com encara estem en una societat masclista, patriarcal...pues, a la que evolucionem, comencem a veure el feminisme, que tots som iguals, i comencem a dir, pues yo también lo hago y me da igual.</p> <p>7F6: doncs el què predomina amb el nostre gènere. En plan, si ets noia et vestiran de rosa, et faran fer ballet, i els nois futbol, te voy a comprar unas botas y no sé qué.</p> <p>7F6: i al porno es veu molt relaxada la superioritat de l'home.</p>
<p>INDICADOR 2: Aspectes considerats violència</p>	<p>1F4: tòxica és una persona que no es vol adaptar a la teva vida i vol que t'adaptis totalment a ell i jo crec que TU no t'has d'adaptar sempre.</p> <p>2F2: a mi m'ha vingut al cap la saga aquesta de You, que es molt obsessiva i tal que ni me l'he mirat però té tota la mala pinta</p>

	<p>5F4:violència psicològica, física...</p> <p>5F2: verbal</p> <p>5F4: bueno, que no et condicioni la vida</p> <p>5F2: clar, que et posi uns límits</p>
<p>INDICADOR 3: Aspectes no considerats/ identificats com a violència</p>	<p>2M1: la gente más mayor sí, pero nosotros no (referint-se a l'estigma per orientació sexual) si yo veo dos personas, bueno, yo no digo esas cosas pero es un ejemplo. Veo a esas tres personas y conozco a las tres y quiero referirme a una de ellas y justamente es gay o lesbiana, digo, por ejemplo "el gay", sabes? Pero no lo digo en plan mal,lo digo para diferenciarlo, para marcarlo, para saber que estamos hablando de él</p> <p>3M1: moments tòxics van haver, no sé és normal.</p> <p>5F4: jo he passat per una relació tòxica i bueno, jo no me'n he adonat fins al cap de sis anys. I no me'n vaig adonar, és com que amb aquesta persona no et sents, bueno, et sents igual però aquella persona la veus com a superior. I llavors és el que no pot passar, que en una relació pensis que l'altra persona és més que tu o que tu ets menys o t'infravalori per qualsevol cosa...</p>

Concepte 2: Educació sexual i emocional

Dimensió 1: Institucions d'aprenentatge i referència

<p>INDICADOR 1: Coneixements apresos en l'educació formal</p>	<p>1F3: perquè les xerrades que ens fan no són suficients (referint-se a que no estava formada gràcies a l'Institut)</p> <p>1F3: perquè les xerrades que ens fan no són suficients</p> <p>1F5: ens ensenyen a posar el condó i enfermetats</p> <p>2F1: m'han ensenyat a posar un condó a la botella de plàstic</p> <p>2F2: a mi m'ho van explicat a primària, que era un tema que es deia "la sexualitat"(...) Tot el que m'han explicat de sexualitat ha sigut a primària. T'explicaven, bueno, el tema del DIU i poca cosa más. I a l'institut ningú m'ha ensenyat res</p> <p>3M2: a l'insti alguna. La típica de precaucions de sexe (...) 3M4: sobre com posar el condó.</p> <p><u>(Grup discussió nº 4: Sí? Què et van explicar?)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sobretot a l'hora del sexe - Sexe hetero, no? - Clar, és que és això) <p>4F: bueno, sobre malalties. El que es podria contraure... el què havies de fer. Era com una mica por a la sexualitat rotllo, fes el que hagis de fer.</p> <p>5F2: com posar un condó</p> <p>5F4: us van ensenyar com posar un condó de dones?</p> <p>5F3: ens ho van ensenyar però no van portar res.</p> <p>5F3: bueno, de la masturbació masculina sí que sen parla (referint-se a que la femenina no tant)</p> <p>6M3: bueno, no està muy aceptado la sexualidad en nuestros institutos, en plan, solo hicimos un taller de dos horas</p>
---	---

	<p>6M1: sí, no ens expliquen res! / 6M1: jo crec que no ens expliquen res realment, només el taller una vegada l'any en diferents generacions i ja està, no ens expliquen res.</p> <p>6F2: ja, això sí que és veritat, que no hi ha massa informació... però jo per exemple, amb alguns professors es pot parlar, a mi alguns m'han tret el tema i a veure, no pots fer servir paraules lletges però parlant amb respecte sí...</p> <p>6M3: y después, el tema de taller es más enfocado hacia los tios, en plan... / a las mujeres no les explican nada, en plan, muchas amigas se enteraron el año pasado que existe un preservativo para mujeres...</p> <p>6M2: clar, el que no expliquen és la pràctica</p> <p>7F6: i això de saber que hi havia més opcions que solo querer a un hombre, ho vaig descobrir més endavant (referint-se a que a l'Institut no)</p> <p><u>7F6: jo me'n recordo, de petita, vaig portar un preservatiu al cole, perquè clar, amb el meu grup d'amigues vam dir, qué es eso (riu), i vaig dir, mis padres tienen en casa y voy a traer uno, i jo vaig portar un i em va pillar la profe... ho sigui no saps... per portar un condó! Van trucar a la meva mare, van de todo! Porque la niña había traído un condón! Porque claro, explicarle para qué sirve eso...por eso lo cogí! Porque dije, eso qué será. Pues em van fotre una bronca, em van ridiculitzar. Ho sigui... por tener inquietud, por querer saber qué es eso</u></p>
<p>INDICADOR 2: Coneixements apresos en àmbit familiar</p>	<p>1F6: yo con mi madre, como mi hermana ha pasado por muchas cosas, pues por no hacer que yo pase lo mismo, pues me ha dado una confianza que me hace como que ella me ha explicado muchas cosas y lo que ella piensa que he de saber, y entonces tengo mucha confianza. Pues si tengo que preguntarle algo a ella pues me lo explica.</p> <p>1F5: jo per exemple, amb la meva mare, tinc confiança però no per aquest punt de parlar d'això</p> <p>2M4: en mi casa es bastante tabú (referint-se a la sexualitat)</p> <p>2M1: bueno, no les pregunto pero si lo hiciera no pasaría nada, tanto con mi madre como con mi padre. Con mi padre hablo de todo lo que me pasa (...) con mi madre no tanto</p> <p>2M2: bueno, lo típico, que use protección, pero con mis padres me da verguenza (veu tallada)</p> <p>2M3: yo no hablo,...bueno, con una tía que me dijo que use protección si iba a hacerlo, solo fue eso</p> <p>4F: els pares, vulguis o no, la mentalitat és una mica tancada, de la seva època i es nota una mica. I sí que m'ha ajudat amb alguns aspectes però en altres pot ser una mica, no. I jo, per exemple, sóc bisexual, i clar, amb noies vale, però si algun dia porto una noia a casa, doncs bueno...</p> <p>4F: jo en el meu cas, mis padres son muy abiertos y he hablado de todo tipo de sexualidades. Y no hay ningún tabú, ni con mis padres ni con mis tíos, con mis hermanos, con mis primos...</p> <p>4F: els meus pares, bueno, sobretot me mare que va anar a l'escola de monges i tal i és com que sempre m'ha explicat coses. I bueno, el meu germà és gay i suposo que al haver-s'ho trobat, s'han obert de cop...</p> <p>4F: Yo con mi padre bien. Siempre me ha ayudado y me ha dado toda la ayuda necesaria, ya des de contarme cosas, a comprarme preservativos y demás. Pero con mi padre no, y se ha enterado hace poco que he perdido la virginidad y, madre mía.</p> <p>5F4: bueno, només una vegada i em van dir, tingues prevenció</p> <p>5F4: jo és que no vull, no és que no pugui, és que no vull, jo perquè com no sóc verge.</p> <p>5F2: bueno, la meva mare quan em va venir la regla es va posar a plorar.</p> <p>5F4: bueno, a mi em van fer la <i>xarla</i> de sexe típica...</p> <p>5F2: a mi el que em diuen, parlo més amb el meu padrastre que amb la meva mare, tots</p>

	<p>els temes van enfocats a sigués una persona independent, tingues cura de les relacions sexuals, no depenguis d'un home, els homes són molt dolents, coses d'aquestes (...)que els homes i les dones sou diferents, que les dones tenen més responsabilitat... tot això.</p> <p>5F1: doncs jo, clar, a veure, doncs hi ha situacions on parles, d'exemples, de gent, o sobretot el meu mare que tingui cura, que no em deixi per ningú, saps?</p> <p>5F3: I em diu que ell no s'espera que jo sigui verge fins als 40 però que tingui cura, que ell no m'ha de pressionar, que jo ho haig de fer si jo vull, i coses de protecció, i més sentimental que no pas, que seria les primeres vegades que jo faci algo i que seria important per mi.</p> <p>7F5: jo sobre la sexualitat he après molt del meu avi. El meu avi era una persona molt oberta i em va dir que ell abans de morir-se, que bueno, tindria una mort prematura, i volia explicar-me sobre aquest tema, perquè és una cosa important i et pots fer molt mal. Documentals. Em va explicar molt bé, i em va fer molta gràcia perquè jo era molt petita, els òrgans reproductors, com funcionaven, pot ser tindria 5 anys, com era el procés de quedar-se embarassada. Em va explicar que amb la meua iaia ho van fer abans de casar-se, no sé, m'ho va explicar tot. Va ser un trencament de tots els rols i de coses que havien d'anar seguides, en plan, casar-se, tenir sexe, fills... de tota la cultura.. i clar, jo tenia 5 anys i em va quedar molt marcat.</p> <p>7F5: sí, i després ja me mare m'ho va explicar més en les relacions humanes, com funciona...</p> <p>7F6: jo ho sé perquè clar, jo tenia el meu germà més gran i un dia se'm va acudir preguntar-li: <i>¿tete, qué es el sexo? I què va fer el nen? Doncs em va posar porno. I clar, allò no és sexe (...)</i>Em vaig quedar molt traumatitzada la veritat...</p>
<p>INDICADOR 3: Coneixements apresos en àmbit grup iguals</p>	<p>3M3: jo he fet xerrades al Institut. Bueno, no, més que a l'Institut, a l'esplai. N'hem fet moltes.</p> <p>3M2: de la gent amb la que em <i>junto</i></p> <p>4F: de la gent amb la què vas, de les experiències</p> <p>4F: yo he venido a este bachillerato, me he juntado con mucha gente y aprendo mucho de esta gente. O sea, yo en la ESO no te habría contestado nada, ni a la mitad. Casi no sabía ni qué era la bisexualidad,... sobretodo ha sido por la gente con la que me he rodeado en este cole y me he ido informando, y sobretodo por eso.</p> <p>4F: - amics amb experiències i sobretot més grans</p> <p>5F4: experiència d'altres persones,...</p> <p>5F3: jo crec que primer, amics. Més grans o amb més experiència</p>
<p>INDICADOR 4: Coneixements apresos àmbit virtual</p>	<p>2M2: también por internet (es percep vergonyós) (...)2E2: bueno, pornografia..?</p> <p>"Sí, sí" de veus masculines</p> <p><i>Molt rebombori i riures</i></p> <p>--</p> <p>2M1: bueno, muchas cosas de ahí se aprenden, no? Bueno, no todo, porque hay muchas cosas que son falsas (...) y no me averguenzo (referint-se a la pornografia)</p> <p>3M3: a mi l'Internet m'ha aportat poc</p> <p>4F: d'Internet</p> <p>6M1: a veure, jo crec que els vídeos porno, no? (per aprendre sobre la pràctica sexual)</p>

DIMENSIÓ 2: **Avaluació de coneixements apresos**

<p>INDICADOR 1: Coneixements apresos</p>	<p>2F1: doncs tot el tema de les ETS, en plan, quines hi ha, però vamos, no me'n recordo de res</p> <p>3M3: com algú s'identifica (referint-se a la identitat)</p> <p>Vale, i el gènere?</p> <p>3F1: sentir-se home o dona...</p> <p>I les orientacions sexuals. Quines coneixeu? Heterosexual...</p> <p>3F1: bisexual</p> <p>3M1: pansexual</p> <p>3M3: asexual...</p> <p>4F: El seu gènere, perdó si la cago, eh? Però, és a dir, per exemple, jo no sóc trans però és igual, si jo hagués nascut amb un cos de noi però jo sóc una dona tingui, o per com la gent em vegi o pels rols que hi ha o pels estereotips que tenim al cap que és una tia o un tio, per molt que em diguin que sóc un tio perquè tinc barba i no sé què, jo si sóc una dona, sóc una dona. I sóc una dona trans, o el que sigui, però jo crec que és més qui ets tu i menys què sembles o què t'agrada...</p> <p>4F: i no ens parlen sobre el plaer (referint-se a l'Institut)</p> <p>Grup discussió nº 6: nombren totes les orientacions sexuals</p> <p>Grup discussió nº 7: nombren totes les orientacions sexuals / defineixen la identitat de gènere.</p>
<p>INDICADOR 2: Coneixements no apresos</p>	<p>3F1: el gènere és... l'exterior. En plan, l'aparell reproductor. (...)Bueno, el sexe seria, doncs, l'aparell reproductor que tenim, els òrgans i el gènere tot allò que es construeix en base a com hem nascut. Decisions socials, com el cabell llarg, colors de vestir, gustos, arracades... Això ho veiem...? [<i>Cares sorpreses i dubtoses</i>]</p> <p>5F2: el gènere és el que tu tens a baix, no? (no identifiquen, posteriorment, portar el cabell llarg, per exemple, com a tret definitori del gènere)</p> <p>Grup discussió nº 6: no identifiquen relació i separació sexe i gènere: 6F3: és una decisió teva, pròpia (referint-se a portar el cabell llarg/curt sent una noia, entre d'altres/ Tampoc saben quèés la transexualitat/transgènere)</p> <p>Grup discussió nº 7: no identifiquen relació i diferència entre sexe i gènere.</p>
<p>INDICADOR 3: Autopercepció de coneixements</p>	<p>Però comencem pel principi, creieu que esteu informats en la sexualitat?</p> <p>Afirmacions generals menys un "no!"</p> <p>Sí? Sobre plaer, masturbació...?</p> <p><i>Negacions generals</i></p> <p>4F: Perquè és que jo crec que a tot arreu ens oculta tot, com seria la primera vegada, com serà sempre. A les pel·lícules és com tot perfecte i sale todo como súper fluido, como si fuera un baile</p> <p>4F: és que hi ha coses que fem que no sabem què fem... (riu) bueno, en plan que hi ha coses que mai m'havia explicat ningú...</p> <p>7F3: a mi a casa mai se'm havia parlat...després sí però quan vaig tenir relacions sexuals jo tenia preguntes i clar, jo havia après jo sola però del institut, i bueno, després ja me'n van parlar, sobretot la meva tieta. Però abans no m'havien tret el tema i ho havia fet jo sola.</p>

DIMENSIÓ 3: Necessitats/opinions dels i les adolescents

<p>INDICADOR 1: Aspectes en relació a l'educació emocional/sexual que consideren que estan bé com estan</p>	<p>4M: Sí, que aquestes coses de xerrades i així, jo crec que no serveixen i a part crec que s'ha de parlar amb algú de confiança, com els pares i els amics. Crec que s'ha d'anar descobrint tot pel teu compte i fins que no estiguis allà no ho pots saber. I tot el què et diguin, al final no et servirà de res... i tots els errors ja t'ho va ensenyant la vida. Coses tècniques com saber posar un condó vale, però altres coses...</p> <p>6M2: a mi ja m'està bé que no m'expliquin res perquè ja et vas fent tu unes idees i després quan t'ho trobes és com, fa molt temps que tenia expectatives i després doncs ara ja he arribat i tens una sensació molt bona, pensant "el què he descobert"...</p> <p>6F2: és que també que sigui una mica enigmàtic dona peu a que tu puguis anar investigant i tal. Però sí que hi hauria d'haver una mica més d'informació</p>
<p>INDICADOR 2: Aspectes que s'haurien de canviar</p>	<p>(grup discussió 1) Vale, llavors, en què quedem, ens agradaria que ens expliquessin més coses a l'Insti?</p> <p><i>Afirmacions generals</i></p> <p>---</p> <p>1F3: és que vénen a fer-nos la típica xerrada de com posar un condó, i d'on hem après la sexualitat, però la pornografia que veuen els nens avui en dia... després pot ser no estan molt informats i després passa el què passa al carrer, saps?</p> <p>1F4: està tot mal enfocat. La masturbació masculina sempre s'ha explicat, els vídeos porno, sobre dues noies sempre són com molt... pel plaer de l'home.</p> <p>1F1: sí, que està bé que vinguin a fer xerrades sobre tot això (referint-se a la prevenció de ITS), però a l'hora de que te les facin, tu no estàs oberta o preparada per fer una pregunta, és com que o t'obres.</p> <p>(grup discussió nº 1): Quan es va parar la gravació van preguntar què aconsellaven les entrevistadores sobre la primera relació sexual. Què era important, què havien d'esperar, etc.</p> <p>2F1: i bueno, no crec que sigui el més essencial de tot (referint-se a saber posar un condó)</p> <p>2F2: bueno, que ens expliquessin de tot, que no només fossin pràctiques (...) jo no sabia, i bueno, crec que ningú ho sabia, que dona i dona necessita protecció amb tema sexe oral i tot això (...) entre dona i dona, què?</p> <p>2F2: és que si no el paper l'has de fer tu i has de buscar per la teu compte (...) ja no consideren la sexualitat coma vàlida</p> <p>3M4: a mi, jo ho vec necessari. Penso que falta una formació molt heavy, molt molt gran. Que donem coses que no són la meitat d'importants que és això. I això ho acabem vivint tots, d'una manera o altra.</p> <p>3M2: bueno, sobre orientacions sexuals, identitats de gènere. Sí... això (referint-se a que li agradaria que li expliquessin això).</p> <p>4F: jo crec que seria important que ens expliquessin com tractar a l'altra persona. Realment crec que perquè les dues persones estiguin bé, és molt important el tracta que es té més el què s'està fent. I crec que és important, i no fa falta que et posin un guió, conscienciar, sí. Tipus "ei, t'has de preocupar molt perquè l'altra persona estigui bé..."</p> <p>4F: també pot ser informació sobre que no només la penetració és el sexe, sinó també els preliminars i la importància que tenen</p> <p>4F: i sobretot els de la dona, perquè s'expliquen molt els dels homes (referint-se a que expliquen més en plaer masculí que femení)</p> <p>5F4: a mi m'agradaria, per exemple, saber posar un condó de noia. No sé, quan venen a fer el taller, que porten tot el material, tot lo de noi, t'ensenyen a posar-lo, ho has de fer tu, i a mi m'agradaria que fessin el mateix amb un de noia, perquè</p>

	<p>sincerament és el meu cas, jo sóc una noia, i tinc vulva i doncs m'agradaria saber-ho posar, perquè no em trobi en el moment i dir, ostres, i això com es posa, saps? (...) penso que s'hauria de fer tot aquest tema perquè és una cosa important, és seguretat per una persona. I a <i>batxi</i> també, som més madurs, i no per qualsevol cosa riurem, i seria millor una explicació bé, clara, i que tots els dubtes surtin d'allà.</p> <p>5F3: jo crec que la gent jutja o riu quan no sap alguna cosa, i si a 2n o a 3er ens expliquessin més les coses...</p> <p>6M3: una normalización, no? Hacer normal muchas cosas porque lo enfocan todo como que la sociedad tiene una visión muy de la heterosexualidad y luego nadie te explica nada de otras opcionesy eso. Y tu puedes ir descubriendo pero sí que es mucho más difícil descubrir las cosas de una persona homosexualidad, es más difícil que una persona heterosexualidad, es mucho más difícil por el hecho de que la heterosexual viene ya como con las bases hechas.</p> <p>7F5: a l'Insti és com que t'ho marquen molt, i aprens amb l'experiència. No sé, de cop t'atrau una noia, i no t'atrau com una amiga, t'atrau com una cosa més, i passa, i allà aprens. Crec que estem molt poc informades. Tan els nois homosexuals com les noies bisexuals o homosexuals sobre què passa quan no és una relació de noi i noia.</p> <p>7F3: jo crec que és un tema que fa vergonya des de petit i si ja ens ho expliquessin i ens ho pintessin millor abans, pot ser aniria millor...</p> <p>7F4: i a la ESO es complica més perquè no es parla realment d'això. I quan fan xerrades de sexualitat realment t'expliquen com no quedar-te embarassada i poca cosa més i amb això és simplement, no et quedis embarassada, "calla i té".</p>
<p>INDICADOR 3: Relació entre coneixement i pràctiques</p>	<p>5F3: no té perquè. Crec que és independent. Igual que hi ha gent que no sap i ho fa als 20, als 13, als 40... (quan es pregunta si hagués començat les pràctiques abans si hagués tingut més informació)</p> <p>5F3: jo crec que els pares tenen por, de dir-ho abans i que ens agafin ganes i diem, vale, anem a provar-ho, però jo penso que no.</p> <p>5F1: i fins i tot al revés, no? Perquè si tu li dius a una persona que no ho faci, pot ser ho farà més, no?</p> <p>6M2: no, no... una cosa no treu l'altre. La informació la podíem tenir, que la teníem malament, amb el porno.</p> <p>7F1: fins i tot més tard, perquè en sabràs més, estaràs més preparat per fer-ho. (quan es pregunta si hagués començat les pràctiques abans si hagués tingut més informació)</p> <p>7F5: és que a part, el fet d'ocultar-ho tant, fa que al final tingui més morbo i incita que es faci abans, que tot sigui molt més precipitat.</p>

Altres discursos rellevants i relacionats en la temàtica no plasmats en la taula de síntesi:

3M4: però aquesta pregunta guiada al que tu estàs mirant o respondre lliurament?

3M4: però, el què ens estàs preguntant no és què és l'amor, si no com ens volen ensenyar sobre què és l'amor.

Va ser un creixement dels dos que també va anar arrelat a una formació. Cada cop érem més conscients de tot el què passava i això va fer que rectificuéssim coses que abans fèiem i ara pensem, "quina burrada", i va ser un creixement entre els dos, jo ho trobo molt guay i molt important. A l'hora de respondre el què estic responent.

5F1: Perquè ara mateix, bueno, suposo que una mica com tots, doncs a l'adolescència cadascú té les seves inseguretats, però quan vas creixen, crec que arriba un moment en que no fa falta que t'aportin confiança sinó que tinguis confiança amb tu mateixa.

6M2: vale doncs, treballant, si es de professor, o al taller, que també m'agrada, tocant motos i cotxes, que també m'agrada, i després a casa doncs si puc viure amb parella doncs millor, perquè sol em costaria, i per aquí, no gaire lluny dels pares tampoc. I fills... doncs un ja està bé, no?

6M1: jo... és que realment faig el què em ve de gust (referint-se a que si li ve de gust quedar amb la parella ho fa...es a dir, que te "total llibertat" en els seus pensaments)

7F6: no, més sentimental, si la teva parella et diu "*no me gusta que me digas eso*", pues tu intentaràs no dir-li per no fer-li mal.

Aspectes del grup de discussió no plasmats en la taula de síntesi:

- El discurs es modifica constantment tant com a resposta al què diu l'entrevistadora com entre els discursos entre els adolescents.
- Les noies realitzen intervencions més llargues.
- Les persones que parlen menys s'adapten al discurs dominant i no aporten idees diferents.
- Molt poc present la idea "d'esforçar-se perquè la relació vagi endavant".
- S'acostuma a tenir una idea de toxicitat en la relació com un aspecte molt normalitzat i neutralitzat.
- Molt present la idea de que després de l'enamorament es deixa la parella i el de "l'amor/enamorament es cec"

